LAURIDS BRUUN:

HISTORIER. 1886. (UDSOLGT)

EMMA JONSSON. EN HISTORIE. 1890. (UDSOLGT.) NY OG AFSLUTTET UDGAVE 1905.

ANTONIUS. EN HISTORIE. 1892. (UDSOLGT)

SVEND FELDING. ROMAN. 1894.

REJSEFÆRD. HISTORIER I RAMME. 1899.

RENÆSSANCE. EN HISTORIE. 1900.

KRONEN. EN HISTORIE I TRE DELE. 1902. ANDET OPLAG 1903.

HISTORIENS Dom. SMAA HISTORIER. (MED FORFATTERENS PORTRÆT.) 1902.

ALLE SYNDERES KONGE. ROMAN. 1903. ANDET OPLAG 1903.

DET STORE HJÆRTE. EN LILLE BOG OM JULEN (3000 EXPL.) 1903.

ABSALONS SAGA I—II. (2500 EXPL.) 1904. SUBSKRIPTIONSUDGAVE 1905.

DEN SIDSTE FRIBONDE. ROMAN. 1905.

LIVETS FRUGTER. SKUESPIL I FIRE AKTER. 1905.

DEN EVIGE (I—II BOG: HJÆRTERNES MØDE. — III—IV BOG: SPIRING OG VÆKST. — V—VI BOG: DE KLARE ØJNE. — VII—VIII BOG: OG LYSET TÆNDTES). ROMAN. 1905—6. ANDET OPLAG 1905—6.

PAN. ROMAN I FIRE TIMER. (3000 EXPL.) 1906.

MIDNATSSOLEN. ROMAN. 1907.

MIDNATSSOLEN

LAURIDS BRUUN

MIDNATSSOLEN

ROMAN

ANDET OPLAG

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI
1907

FØRSTE BOG

I

Hertugen vaagnede op med et Ryk og stirrede, endnu bevidstløs, mod det dæmrende Lyshav, som Silkegardinerne for de store Kahytsruder ikke formaaede at trænge tilbage.

Hans lange, trætte, ringløse Haand søgte at værge de halvt aabne Øjne mod Lysindtrykkets Pine. De slappe Øjemuskler kæmpede forgæves for at lempe Pupillerne mod Lyset.

Panden blev saa tung, saa tung; det Bly, som sad derinde, tyngede paa Nervetraadene, gennem Rygmarven helt ned over Lænderne. Og Hjærtet begyndte at slaa stærkere, saa han kunde mærke det banke mod Brystkassen som med en haard Kno.

Nu sank Yachten i en Bølgedal, med et langt Suk gennem Fugerne, — som en Kvinde, der lukker Øjnene og giver sig over.

Han rejste sig helt frem og lyttede med aabne Øjne gennem Maskinens dumpe Arbejdssang.

Jo, der var den igen. Saa havde han dog ikke drømt.

Det var Hanen, som havde vækket ham. Den ensomme Hane, der krøb sammen et Steds i Yachten og sendte sit angstfulde Kykeliky ud imod Solen.

Det var det sidste, han hørte, da han endelig fandt Søvnen for sin trætte Hjærne — og nu — Hertugen kastede et Blik paa Uret derhenne paa det runde Bord — og nu, knap en Time senere, kaldte den ham tilbage fra Bevidstløshedens Fred.

Aften efter Aften, Morgen efter Morgen, havde det Skrig lydt i hans Øre, bestandig mere krampagtigt, som vredes det ud af Dyrets Strube mod dets Vilje. Nu lød det som et Nødskrig fra en saaret Hjerne, i

hvilken det gaadefulde Brud paa Naturens evige Orden havde slukket alle Lys.

Hertugen forsøgte at tænke det igennem; Morgen efter Morgen, alt som de nærmede sig Midnatssolen, havde han arbejdet dermed; men det var ikke lykkedes ham.

Den spinkle Strube, som var Dyrets og dog Solens, — denne Angst i Skriget, som rørte ved noget dybt derinde i hans egen Hjerne — noget, han ikke kunde naa. —

Bedst naar han følte det, som havde Tanken fundet Fæste, — som spandt en spæd Traad sig allerede frem af det kriblende røde Mylder, der smertede bag den lange Pande, naar han bøjede Hovedet frem og lod de tunge Laag falde helt til, — var Traaden allerede bristet, og han ledte forgæves efter Stumperne, for paany at finde Rede mellem det spørgende Hvorfor og det svarende Fordi.

Altsaa: Natten bliver kortere og kortere for hvert Døgn, vi farer nord paa — med fire Mil i Timen — Sømil eller geografiske Mil? — er Forskellen ikke stor? — —

Never mind! — altsaa med stor Fart i Timen —

Skumringen er ikke forbi, før Morgendæmringen begynder. De rækker hinanden Haanden tværs over Natten — meget godt!

Altsaa — tværs over, — hvad saa med Hanen?

Den galer Solen ned; og naar den endelig har faaet Ende paa den lange Dag — træt til Døden —

Hvor maa den være træt! — hjemme i Geldern — lad mig se — paa denne Aarstid — altsaa omtrent ved Otte-Tiden er dens Dagværk endt — og nu i mindre end en Uge er dens Dag vokset til Klokken elve — ja og tre Timer desuden lagt til dens Opgangs Tid: sex Timer mindst maa den vaage længer, end nogen Hane af dens Frænder, af dens Ahner i utallige Generationer har drømt om.

Og gale maa den; det er dens Kald, dens Skæbne; det er Solen selv, som haler Skriget ud af dens Strube. Det er som en Nysen, naar vi vender Øjnene mod det stærke Lys

Lys og misser med Laagene — og det kribler og saa — atisj!

Og naar nu Dagen kommer — imorgen allerede, saa er den der! — den Nat, som ingen Nat er, — den Aftenskumring, som er Morgendæmring tillige, — den Dag, som er en evig Dag, — det Land, som har en evig Dag, — det Rige, hvor Solen aldrig gaar ned, —

„I mit Rige gaar Solen aldrig ned!“ —

Var det ikke Carl den femte — eller var det Ludvig den fjortende —?

Jo, det var ham. „Solkongen“ hed han. „L'Etat c'est moi!“

Hertugen saa paa sin lange, smalle Haand, som laa paa det mørkerøde Silketæppe, ørkesløs med de blaa Aarer i det hvide.

Saa tændtes der et Tankeglimt i det røde kriblende Mylder. Det fik ham til at løfte den smalle, blege Overlæbe i et Smil. Han hørte sin egen korte melankolske Strubelatter og hævede i Eftertanke Øjnene mod det hvidlakerede Loft med de forgyldte Guirlande-Ornamenter.

Men han fandt det ikke. Tankeglimtet, som havde født Latteren, var kvalt i samme Nu.

Han lukkede Øjnene i et Øjebliks dybe, selvopgivende Fortvivlelse, mens Blyet derinde tyngede hans Hoved ned mod Brystet.

Atter forkyndte Hanen Solen i sin Angst.

— Det arme Dyr!

Han følte dets Nød i sit Hjærte. Den samme søvnløse Angst bankede jo i ham selv.

Whiskyen fik ikke Bugt dermed.

Og dog var der ikke andet. Siden de havde taget Morfinen —

Hvad havde man ikke taget fra ham i Aarenes Løb!

Først hvad der glædede ham, — fordi han havde tunge Pligter.

Saa, hvad der bedrøvede ham, — fordi hans Liv skulde være lyst og lykkeligt.

Og siden, hvad der lindrede og dulmede! — aa den søde Forglemmelsens Gift! — over Kvinder, over Vin — over alle Ting! — fordi Regentens Hjærne maatte ikke bedøves, paa det at Tankekraften kunde bevares frisk og uanfægtet.

Nu lo han. Dybt nede fra hans Strube lød de mærkelige pludselige Latterkluk, som ingen af hans Omgivelser, end sige han selv, forstod.

Saa velsignet ligegyldigt — saa usigeligt idiotisk — det hele!

Hvor det mon altsammen engang vilde ende? — Med ham? — Med Landet? — Med den hele fortvivlede Kehraus, som de dansede, — Grube og „de forenede Compagnier“ og Parlamentet? Altsammen i hans Navn og for hans dorske, halvlukkede Øjne — med det gule Blink i de ubevægelige Pupiller, som hos den gamle énøjede Grib i hans egen zoologiske Have.

„Den sidder og stirrer i Timevis ligesom du!“ — sagde Midnatssolen.

Skulde han gaa ind til Addi?

Hun sov nu! — *Hun* kunde sove! — Le og sove! —

„Min eneste Ven! — Min eneste —“

Nu skreg den for tredje Gang, det syge Dyr!

Hertugen kastede Tæppet til Side. En pludselig Uro drev ham Blodet til Hjærtet.

Han vogtede sig for ikke at vække Brandini, som sov i Forkahytten bag den lukkede Skydedør.

Han tog kun det nødvendigste over Natdragten. Saa hyllede han sig i sin lange vatterede Silkeslobrok, satte den hvide Yachtkasket, som laa paa Bordet fra igaaraftes, over sit uredte sorte Haar, der krøllede mod den magre, hvide Tinding, og listede sig gennem Corridoren ind i Salon'en.

II

Røgen fra Grubes friske, grønne Havannacigarer og den sødligt parfumerede Duft fra Hertugens egne Cigaretter hang endnu i Silkegardinerne, som dækkede for de store Spejlglasruder ud til Promenadedækket.

Paa Bordet foran Kaminen laa Baccarat-Kortene endnu hulter til bulter og foran paa Hertugens Plads de Guldstykker, som han havde vundet iaftes.

Grube havde sejrsstolt lagt „Otte“ op. Addi fik „Fem“, som hun passede med. Doktoren forlangte „carte“ og fik Baccarat. Selv sad han i Uheld den hele Aften. Da vendte Bladet sig.

„Neuf à la banque!“

Hertugens sløve Blik strejfede i Forbi-

gaaende Gulddyngen for at skønne over Gevinsten; men han naaede det ikke.

Saa gik han hen og trak Silkegardinet fra det nærmeste Vindu. Han skød Ruden ned, og mens den kolde Morgenbrise slog klamt imod hans Ansigt, saa det prikkede i den skære Hud under Øjnene, lukkede han de tunge Laag helt op og stirrede ud over Havet.

I Synskredsen forude, hvor Skibets Stavn pegede imod, flød Hav og Himmel sammen i en gyldent tindrende Morgenlinje. Over den blegnede Himmelen gennem Gult og Graat og det lyseste Violette — op imod lange stribede Natskyer, der gemte et sidste Efterskær af Solfaldsskumringen.

Over Havets tungt bevægede Flade skød Lyspilene fra den funklende Solrand, som brød op hist ude, fra Kam til Kam tværs over de brede Bølgedale, der endnu laa dækkede af Natten.

Længe stod Hertugen med fremadbøjet Hovede og lod det hvide Lys stige mod sine gulrandede Pupiller, som nu endelig havde

lempet sig mod Lyset. Det smertede i hans Hoved, men det fastholdt ham viljeløs og tankeløs.

Atter brød det angstfuldt klagende Kykeliky gennem Maskinens ensformige Arbejdssang.

Hertugen fo'r sammen og mærkede pludselig Morgenkulden.

Hurtig trak han Ruden op, samlede Slobrokken tæt over Bryst og Hals og gik tilbage gennem Salon'en.

Han saa sig søgende om.

Jo, der stod den paa Kaminpladen. En halvfyldt Siphon var der ogsaa; doven naturligvis, ikke til at drikke.

Hans Haand rystede let, idet han hældte Whiskyen op i det Glas, som stod ham nærmest.

I det samme puslede det ved Døren til hans Kahyt.

Han saa sig hastig om. Det var Brandini, i sin lange mørkegrønne Lakajfrakke, kastet over Nattrøje og Underbuxer.

Den gamles visne Ansigt havde endnu Søvnen siddende i alle de fine Rynker; men

de smaa, fugtigblanke Italienerøjne var lysvaagne, stærke og agtpaagivende som altid, mens deres brune Blik med ærbødig Overmagt fastholdt Hertugens træt undvigende Øjne.

Uvilkaarlig holdt Hertugen op at skænke og satte Flasken fra sig paa Kaminen.

Brandini, som havde været om Hertug Henrik fra Barneaarene — den gamle Hertug havde ført ham med sig hjem fra Riviera'en — bevarede uanfægtet den samme stille Magt over den treogtrediveaarige Mand, som han havde haft over Drengen.

Mange nidkære Sjæle i den Gelderske Hofstat havde forgæves forsøgt at lære ham Kunsten af og — da det ikke lykkedes dem — at fjærne ham, den fremmede; men Brandini sad fast, hvor han sad.

Gennem ham førte Vejen til Hertugens Luner. Han var en Faktor, som man maatte regne med. Selve den almægtige Grube kom ikke udenom. Og da Kammerlakajen principmæssig ikke blandede sig i Politik, men

begrænsede sin Magtsfære til Hertugens rent personlige Velfærd, herskede der en bevæbnet Fred mellem Kommandør Heinz von Grube, Medlem af „De forenede Compagniers“ Generalraad, paa den ene Side og Kammerlakaj Cesare Vittorio Brandini, dekoreret med den Gelderske Husordens tredje Klasse, paa den anden Side.

Brandini gled paa den ham egne lydløst adrætte Maade hen til Kaminen og lagde sin med smaa brune Pletter oversaaede Haand paa Whiskyflasken.

— Ja, tænkte jeg ikke nok, at Højhed kunde ikke sove! — snakkede han løs, mens han behændig, ligesom i Tanker, fjærnede det Glas, som Hertugen havde skænket helt fuldt, — Vi kunde heller ikke sove, og saa stod vi op — for om noget til Tjeneste — og Sengen er tom — og Højhed er ikke i Kahytten. Dette Nattelys — dette evige Daglys, vilde jeg sige — højst mærkeligt — æventyrligt — men skadeligt — ingen Nattesøvn mulig.

Hertugen besindede sig endeligt.

— Giv mig saa det Glas, Brandini! — bad han.

— Højhed tørstig? — naar man ikke sover, bliver man tørstig!

Brandinis Stemme havde en egen oprigtig Ømhedsklang, der gik til Hjærte.

Som man taler til en kær Syg, til et elsket Barn, — mere Tonefaldet end Ordene, — saaledes havde hans Stemme listet sin Ømhed ind i Hertugens Hjærte lige siden Barneaarene; og den bløde, fremmede Akcent, som Brandini aldrig havde kunnet — hans Fjender mente aldrig *villet* aflægge, — gav Ordene en særegen Varmetone, som det haarde Gelderske Sprog ellers ikke kendte.

Whiskyflasken var væk, og det halvfyldte Glas ligeledes. Skønt Hertugen havde fulgt Brandinis smaa hurtige Bevægelser, var det ham ikke muligt at skelne Glasset fra de andre, hel- og halvtomme, mellem hvilke Kammerlakajen behændig havde stillet det.

— Nu skal vi strax — nu skal Højhed se —!

Brandini var smuttet hen til Buffetskabet omkring den midterste Pille.

Whiskyflasken var sat ind, en anden Flaske hentet frem, Skabet lukket af og Nøglen forsvunden i Brandinis Frakkelomme — altsammen saa hurtigt, at Hertugens langsomme Øjne ikke havde formaaet at følge ham.

— Se her! — Brandini løftede Flasken mod Daglyset, og hans smaa, brune, blanke Øjne læste med Begejstring af Etiketten — det er noget! — Extra dry! — det nye Mærke fra Bank Brothers!

Saa vimsede han tilbage til Bordet foran Kaminen, hvor Hertugen endnu stod tøvende.

Han tog et Glas, proppede af og skænkede op med et Smil om sine smalle, blaalige Læber, som havde han fundet en af de oprindelige, foryngende Livssafter, som de gamle talte om.

Hertugen førte langsomt Glasset til Munden, snusede først Aromaen til sig og drak saa ud, mens Brandini stod med Flasken i Haanden og med sine blanke Øjne stift hæftede

paa Hertugens ubevægelige Pupiller, tvang det Velbehag frem, som det var hans Vilje at vække.

— Madeira? — sagde Hertugen og prøvede Eftersmagen.

Brandini nikkede henrykt.

— Ikke, Højhed? — Ikke?

Saa gned han sine smaa iltre Hænder mod hinanden; det saa ud som et diskret Bifald.

— Mageløs — Højhed! — ikke dette vamle — pfui! — dette gennemrøgede Brændevinsgift — dette Whisky, — som han —

Brandini rynkede sin korte, krumme Næse i Afsky og Foragt, mens han med et ganske svagt Hovedkast viste mod Kahytten paa den anden Side Salon'en, hvor Kommandøren sov — han, der aldrig nød andet end Røggiften og saa Champagne — dem han undertiden mixede sammen, som han havde lært det i sin lange Kolonitjeneste derovre paa Nomaliøerne.

Hertugen smilede. Han vidste jo saa god Besked, kendte Brandini ud og ind, vidste ogsaa selv, at han var i hans Magt.

Netop fordi han forstod, hvad den gamle vilde, og vilde det saa fast og nidkært, var han lydig mod hans Vilje. Han kunde ikke andet. Det faldt ham ikke ind at gøre kort Proces, at kommandere Røggiften frem. Og den Madeira smagte jo virkelig hel velgørende i sin fuldkomne Tørhed.

Han var fin, Brandini. Som han kendte sin Herres Smag — alle hans Sanser og Organer — ud og ind, bedre end han selv.

Ligesom han dengang fik ham lirket fra Morfinen med sine faste brune, blanke Øjne og sin evige Agtpaagivenhed, — saaledes vred og lokkede og lirkede han nu Whiskyen fra ham, som Grube havde givet ham Smag for.

Hertugen undrede sig derover. At han gad, at han gjorde sig Livet saa surt for en andens Skyld! Det var jo tusend Gange lettere at bukke og smile, at skænke Whisky, rose dens fortræffelige dulmende Egenskaber — og saa forresten holde Mund og være ligeglad. Men saadan var Brandini, saadan havde han altid været. Hertugen smilede ad ham, drillede ham en Smule nu og da

for at se ham vende Øjnene i Hovedet og klemme Læberne sammen over sin tavse Protest. Men han fik sin Vilje.

— Faar Du Procenter? — spurgte Hertugen og holdt Glasset hen imod ham, at han kunde fylde paa ny.

— Højhed — Højhed! — lo Brandini bebrejdende med sine blanke Øjne og sin krumme Næse, idet han virrede med sit lille visne Fuglehoved og trak Overlæben op over de brune Tandstumper.

— Drikker du den selv? —

— Denne — dette? —

Han hævede Flasken spørgende. Hertugen nikkede drillende.

— Dio creatore! — Ikke Bank Brothers! — Men ellers Madeira — forstaar sig — vi drikker kun Madeira. Il n'y a que ça.

„Il n'y a que ça" var Kammerlakajens sidste Bekræftelse. Naar han sagde det, var der ikke en Gnist af Spøg at finde paa hele hans runde Person. Saa stod han ubøjelig rank med Armene tjenstligst ind til Kroppen, Hovedet let tilbage; og de brune Øjnes faste

Alvor tilkendegav, at her havde han en Grænse, som ikke lod sig overskride.

Idet Hertugen gik hen mod Døren, som førte ud til Promenadedækket, vendte han sig mod Kammerlakajen og spurgte forsigtigt med et Hovedkast mod Grubes Kahyt:

— Tror du han sover?

Brandini spidsede Munden og klemte Øjnene til.

— Jo — sagde han — Kommandøren sover nok!

En lille, tydelig, men dog ganske uangribelig Haandbevægelse føjede til: „Den Slags Folk kan altid sove!“

— Jeg trænger til lidt frisk Luft! — sagde Hertugen og aabnede Døren; men han tænkte paa Hanen og vilde søge at finde ud, hvor den sad fangen.

Han følte Trang til at se det stakkels, utrættelige Dyr.

III

Mens Brandini, smaaanynnende og smaasnakkende, som han plejede, gik rundt og satte til Side i Salon'en, kom Livlægen, Doktor August van Balck, ind fra Hertugens Kahyt.

Ogsaa han var i Negligé, hyllet ind i sin store Kappe, hvis brede Krave han havde slaaet op om Ørerne, saa det stride, kortklippede graa Haar, hvorunder Hovedbunden skinnede frem, stod lige i Vejret.

Det kraftige Overskæg strittede frem under den korte, tykke Næse. Den urolige, af Nattelyset forvirrede Søvn hang ham endnu i de tætte Øjenbryn; og de smaa, brune, ellers saa godmodige Øjne, kæmpede bag Lorgnetterne arrigt mod det stigende Lys.

— Hvor er han? — spurgte han og saa sig forbavset om.

— Hvem mener Doktoren? — svarede Brandini og vendte Front, idet han stirrede lige paa ham med det blanke, aarvaagne Blik, som altid irriterede Lægen, fordi dets spottende Uforbeholdenhed stod i saa aabenbar Modsætning til den korrekte Holdning, som den lille Italieners vimse Skikkelse altid iagttog.

— Hertugen selvfølgelig! — Jeg hørte jo, han stod op og gik ud af sin Kahyt.

— Hans Højhed Hertugen kunde ikke sove. Saa stod Højstsamme op og behagede at trække frisk Luft paa Dækket.

Brandini, som nærede en ubetinget Foragt for Lægekunsten, kunde ikke se Doktoren uden at drille ham.

Livlægen bevarede fra sin lystige Ungdom en utilfredsstillet Trang til at sætte sig ud over Formerne; han havde endnu bestandig vanskeligt ved at erindre, at den høje Patient, der var betroet til hans Omsorg, ikke var et Menneske — tout simplement

som enhver anden. I Omtale tog han Revanche for alle de Hensyn, som Etiketten tvang ham til, og kaldte ham slet og ret „han“, eller — naar Stemningen var tilstrækkelig mange Glas fremme — „vores Henrik“.

Det var derimod et af Brandinis mange smaa Tricks, at han stillede sig fuldkommen uforstaaende overfor enhver Familiaritet i Omtalen af hans Herre.

Kun naar han var alene med Hertugen — eller naar han talte med Folk, hvem han fuldt ud kunde stole paa og derfor protegerede — lod han Titlerne falde.

— Jamen „Højstsamme“ — vrængede Doktoren — ved meget godt, at „Højstsamme“ ikke maa trisse rundt paa Dækket i Natteluften. Og „Højstsammes“ Kammerlakaj ved det ogsaa. En anden Gang behager De at kalde paa mig!

— Hans Højhed Hertugen har ikke givet mig Ordre i den Retning! — svarede Brandini og vuggede med irriterende Ligevægt sin lette Overkrop paa Taaspidserne, mens

han fornøjet gned de smaa Hænder imod hinanden.

Doktoren bed Arrigskaben i sig.

„Idiot!“ — mumlede han mellem Tænderne og gik mod Døren.

— Hvis jeg ikke tilfældigvis havde ligget vaagen, — sagde han og vendte sig — fordi ingen Djævel kan sove i dette evige Lys, saa havde han altsaa uforstyrret rendt rundt i Slobrok i Nattekulden, til han havde faaet sig en Lungebetændelse. De er naturligvis lige glad; for den kommer jo paa min Kappe.

Saa gik han ud og knaldede Døren i efter sig.

Brandini trak Overlæben op og lo. Saa gav han sig igen til at vimse omkring og sætte til Side.

En Skibsklokke slog to korte, stærke Slag. Saa lød et langtrukkent Fløjtesignal.

Brandini gik til Vinduet og saa ud, men der var intet andet end det bleggyldne Hav, hvis hoppende Solglitter skar ham i Øjnene.

To store Havfugle, som han ikke kendte, gik for fulde Vingesejl i Skibets Fartretning. Han kunde skelne deres klare, skarpe Øjne, som opmærksomt fulgte alt, hvad der foregik ombord.

Det er nok de samme, tænkte han, som Hertugen fodrede igaar Eftermiddags. Nu følger de os bestandig.

Han blev staaende i Tanker lænet til Vinduesrammen.

Bare de vilde lade ham i Fred!

Nattekulde og Lungebetændelse — *det* maa han ikke — og *det* skal han ikke —

Og hvor langt var der saa tilbage —?

Brandini forsøgte paany, som han havde gjort det utallige Gange, — at samle alt det, han med skarpere Sans end nogen Læge daglig havde iagttaget hos sin Herre.

Blikkets forunderlige Ubevægelighed, den evige Aandsfraværelse, som maatte han ved hver Tiltale hentes langt borte fra, — den dybe, melankolske Kluklatter, som pludselig lød fra ham uden forstaaelig Grund, — Stemmens Klangløshed, der undertiden brødes af

en skrigende Oprømthed, mens de fine Linjer om Munden fortrak sig smerteligt.

Hvad betød det mon altsammen? — Der var jo den Historie — den gamle Skade, som han hentede sig, mens han laa ved Universitetet. Men den var jo forlængst kureret.

Hvad var det, som han — Livlægen — tænkte derved, naar han pludselig fangede Hertugens Udtryk i et lynsnart Sideblik bag Lorgnetterne —?

Og „Synerne“ —!

Det var Kammerlakajens bestandige Angst, at Whisky gav Syner. Han havde læst engang i en engelsk Avis om Whiskydrikningens frygtelige Virkninger i Selskabets højeste Krese.

Brandini var vis paa, at han allerede havde faaet „Syner“. Dette underlige med Hanen — hvad var det, som gik rundt i hans Hoved, naar det fæle Skrig pludselig lød og han for sammen og Munden blev stiv i Angst —?

Man skulde dreje Halsen om paa det forrykte Dyr!

Brandinis Pupiller trak sig sammen, mens hans Hænder i Tanken fattede om den fjedrede Hals, som strittede imod, idet han drejede.

Han hørte Doktorens Stemme derudenfor. Saa bøjede han sig frem og saa Hertugen lænet mod Rælingen, mens Doktoren stod ved hans Side og overtalte ham til at gaa ind.

Idet Hertugen vendte sig og Lyset faldt lige mod hans Øjne, havde de et saadant Udtryk af angstfuld Nød, at Brandini følte det, som maatte der hjælpes hurtig og sikkert, hvis ikke —

Hans Tanke flakkede raadvildt rundt. Saa klyngede den sig til „Midnatssolen", som sov saa trygt derinde med sit muntre Sovehjærte.

„Adeline Holzer". Uvilkaarlig nævnede han hende for sig selv med hendes rigtige Navn, som de færreste kendte. Ombord hed hun „Madame".

„Addi" — „Midnatssolen" — som Hertugen selv havde døbt hende for et Aar

siden i et af sine lyseste Øjeblikke, fordi hun havde „Natten i sine Øjne og Solen over sin Mund“, — fordi hendes utrættelige Sind gød sin lysende Munterhed ud over hans Livs trøstesløse Nattetimer, — hun, hvis Hjærte havde lært at le i Sorg og synge i Smerte.

Hun er den bedste, vi nogensinde har haft, tænkte den gamle Kammerlakej.

Hun er en Velgerning for ham. Hun dulmer som et varmt Omslag over et sygt Sted.

Saa skelnede han atter Doktorens belagte Stemme; Døren til Kahytsvestibulen knirkede; og lidt efter hørte han Skydedøren gaa mellem den lange Corridor og Hertugens Sovekabinet.

IV

Kammerlakajen knappede Frakken helt op i Halsen. Saa gik han hen og undersøgte Kaminen, hvor Varmeledningen laa skjult.

Mon den nu var i Orden?

Igaar havde Doktoren givet Ordre til Maskinmesteren.

Han drejede paa Hanen og holdt Haanden paa Rørene; men der kom ingen Varme.

Han skuttede sig endnu en Gang, saa paa Taffeluret, hvis lille Tambourdreng stod med Trommestikken hævet til Slag.

Klokken var ikke mere end to, og Solen svømmede allerede rød og rund paa Havet.

Han forstod det ikke og tænkte et Øjeblik paa Hanen, som heller ikke forstod et Muk af det hele.

Saa rystede han energisk paa sit visne Hoved, greb Madeiraflasken — extra dry — Bank Brothers! — og skænkede sig et Glas.

Medens han holdt den olierene, gyldne Vin op imod Dagslyset, knirkede det ovre ved Døren til Kommandørens Kahyt.

Noget Kvindetøj raslede, og „Midnatssolens“ Kammerpige, Margot Dulac, klemte forsigtig Døren til efter sig.

— Hvad bestiller Du her? — spurgte Brandini og satte det tømte Glas fra sig paa Kaminpladen.

Margot samlede den lange, lyserøde Peignoir om sig og løb over til ham.

Hun greb med sin lille, buttede, fugtig varme Haand om Glasset, smilede med sine spidse, hvide Tænder bag de store, blodrøde Læber lige ind i Kammerlakajens visne Ansigt og greb om Flasken med den anden Haand, saa det vide Ærme gled ned bag Albuen og blottede den runde Arm.

— Giv mig et Glas! — bad hun.

— Er du tosset! — det er Hertugens Madeira! — vrissede Brandini.

Saa bøjede han Hovedet og sugede sine smalle, tørre Læber fast i Albuhulen af hendes hvide Arm, nød et Øjeblik den stærkt krydrede Duft fra hendes bløde Legeme, der endnu gemte Sengevarmen, og skænkede hende derefter et halvt Glas af den kostbare Drik!

Margot svælgede Vinen ned i et Drag, mens hendes blakkede, graa Øjne med de aflange Kattepupiller pludselig slappedes og mistede deres Blik.

Saa rystede hun det brune, lokkede Haar, kastede Hovedet tilbage og strakte i pludselig Ugidelighed de runde, nøgne Arme langt ud fra sig.

— Bare vi var hjemme igen! — sukkede hun og vrængede med sin lille, brede Opstoppernæse mod Lyset — det er ikke til at holde ud med det forbandede Lys midt om Natten.

Brandini samlede Peignoir'en om hende og bandt Silkesnoren i Sløjfe. Den havde løst sig op, saa hendes kniplingsbesatte Natkjole, der lod den hvide, fyldige Hals til Syne, hang fri og aaben ned.

— Staa nu ikke der og forkøl dig! — sagde han faderligt.

Hun slog hans Haand væk og gik hen over Gulvet.

— Lad mig være! — I er lige uappetitlige og gamle, begge to!

Brandini, hvis Livsførelse var regelmæssig som et Maaneskifte, tænkte paa, at der endnu var to Nætter til Lørdag.

Hendes aabenbare Misfornøjelse efter det natlige Besøg hos Kommandøren, fik ham til at gnide sine Hænder fornøjet mod hinanden. Skønt han selv havde fremkaldt denne Forbindelse, der var et Led i hans Politik, nød hans private Menneskelighed med Skadefryd ethvert erotisk Fejlslag.

Da Hertugen blev myndig og overtog Regeringens Førelse, havde ogsaa Brandini udvidet sin Indflydelsessfære.

Mere end én letlevende Dame havde maattet opgive Kampen og trække sig tilbage med slagne Yndigheder, fordi hun ikke havde forstaaet, at Vejen til Hertugens Sovekabinet gik gennem Kammerlakajens.

Dog var han en altfor loyal Natur til at tage Skat af, hvad der helt og udelt tilkom hans Herre. Heller ikke attraaede han nogen Gunst i Form af Guld eller Gave. Han forlangte kun Fortrolighed.

Han vilde vide ganske nøje, *hvad* der foregik, og navnlig, *hvad* der blev drøftet i de sene Nattetimer, naar Hertugen var et Menneske — tout simplement.

Da det nu stødte an mod hans fint udviklede Sømmelighedsbegreb, at han — Kammerlakajen — stak Hovedet sammen med sin Herres fungerende Hjærterdame, saa havde han fundet den — ogsaa økonomisk fordelagtige — Udvej, at lade Samkvemmet foregaa ved Repræsentant.

Saaledes var det kommet ganske af sig selv, at der til Stillingen som Kammerjomfru hos Hertugens Dame var knyttet den uomgængelige Forpligtelse at fyldestgøre de samme Krav overfor Kammerlakajen, som Fruen var kaldet til overfor Hertugen — alt indenfor Hensynet til Brandinis Alder og punktlige Sædvaner.

Der passerede intet, Hertugen vedrørende, som ikke tilsidst naaede Brandini. Og da han paa denne pludselig bestemte Rejse til Midnatssolen, hvis Paaskud var Hensynet til Hertugens Nervesystem, strax havde opdaget, at Grubes glubske Instinkter ikke havde kunnet modstaa Kammerjomfruens legemlige Tillokkelser, som Variété-Fortiden havde givet en pikant Tilsætning, — saa havde Brandini hurtig forstaaet at udnytte denne Chance for sin private Politik, der gik ud paa at udfinde alle de hemmelige Traade, i hvilke hans Herres offenlige Person blev spundet ind. Ikke for at tjene derved — ikke til eget Tarv; men for at kunne værne Hertugens svage Sind ved sin skarpe, staalhærdede Intelligens.

Margot laa med Albuerne mod Vinduskarmen og stirrede ud over Havet.

— Klokken er ikke mere end to! — sagde hun og vendte Hovedet halvt om mod Brandini — Det er dog mærkeligt, hvad?

— Naturligvis er det mærkeligt! — Bran-

dini gabede — Derfor rejser vi jo saa langt for at se den!

— Ved du, hvad jeg tror? — begyndte hun igen efter en tankefuld Pause.

— Næ —?

— Der er ingen, der skal bilde mig ind, at det er for at se Solen holde Nattesæde, at Grube slæber Hertugen og os allesammen rundt i dette store, kolde Vand.

— Naa ikke —!

— Tror du, det morer ham selv, at man aldrig kan faa en ordenlig Søvn for dette evindelige Lys?

Brandini slap Kortene, som han var i Færd med at samle sammen, og kom nærmere.

— Har han sagt noget? — spurgte han og lod i Tanker sin varme Haand glide ned bag Peignoir'en, langs hendes dunede Ryg.

— Næ, men han er saa ædende arrig! — Uf!

Hun sparkede med Tøflerne mod Væggen og trak irriteret Nakken bort fra hans Haand.

— Saa er det vel galt med Benet? — frittede Brandini.

— Ja, det er sku en sur Bestilling — i det hele taget.

Hun tjattede med Hænderne mod Ruden og vrikkede ærgerligt med de runde Hofter.

— Var det smaat med Fornøjelsen? — smiskede han, mens de smaa brune Øjne fulgte de bløde, buttede Ryglinjer under Peignoir'en.

— Det Dyr! — Jeg kan ikke taale ham!

Atter sparkede hun irriteret med Tøflerne mod Panelet.

— Lad bare være at drille ham! — formanede Brandini og gik tilbage til Spillebordet foran Kaminen — Vi vil ha' Husfred. Hertugen vil ha' Husfred.

Margot vendte Hovedet om imod ham og sagde vigtigt:

— Jeg skal sige dig, hvad det er med denne Rejse, Gamle! — Det er Politik!

— Vaas! — vrissede Brandini.

Som om der overhovedet var noget som helst andet end Politik — i Grubes Hjærne,

i Hovedstaden derhjemme, i Landet, i hele den syndige Verden.

Ho, ho! — Politik? — denne Vej med Pengene! — det er det hele.

Han ventede nysgerrigt paa, hvad hun mon vilde sige.

Om hendes lille, brede Opstoppernæse alligevel skulde have vejret noget?

— De tør ikke lade ham være hjemme, Hertugen! — hviskede hun hemmeligheds-fuldt — det er, hvad jeg siger!

Saa vendte hun sig helt om imod ham, nikkede triumferende med sine blakkede Øjne under det forviltrede Haar og til-føjede:

— Det er noget med Parlamentet, som han ikke maa underskrive,

Brandini saa hastig op.

— Det er noget med „almindelig Nærings-pligt“ — forsøgte hun, og da Brandini ikke trak Overlæben op over Tandstumperne, som han plejede, naar hun sagde en Dum-hed, blev hun ved:

— Det er noget med Adresser og Depu-

tationer, som „de Sociale" har lavet sammen — og som de andre er bange for —

— Og hvad saa —? spurgte Brandini, da hun holdt inde og søgte at klare sig.

— Saa skulde han væk —

— Og saa mener du, at det hele staar stille derhjemme imedens —?

— Det mener jeg slet ikke! — men nu bliver det Rigsforstanderskabet eller hvad det er, de kalder dem, som skal klare den.

Brandini saa forbavset paa de graa Øjne i det lille, runde, godmodigt frække Ansigt.

Underligt, at saadan en Fruentimmerhjærne, der er bar for alt andet end Tanke paa Penge og Pynt og hede Minder om Kys og Favntag, alligevel kunde vejre —

— Hvor har du alt det Nonsens fra? — spurgte han og rynkede paa Næsen.

— Det har jeg tænkt mig til af, hvad jeg har hørt.

Hun viste med Hovedet mod Kommandørens Kahyt, hvorfra der lød tydelige Vidnesbyrd om, at Grube endelig var falden i Søvn.

— For mig maa de sprænge hele Skidtet i Luften. Jeg er lige glad!

I det samme begyndte Hanen at gale.

Margot slog med knyttet Haand mod Ruden.

— Aa, nu begynder det forbandede Dyr igen!

Brandini rettede sig og sagde filosofisk:

— Enhver ordenlig Hane galer, naar Solen staar op. Det er Naturens Orden.

— Hvorfor drejer de ikke Halsen om paa det forrykte Dyr?

Brandini tyssede paa hende.

— Det er Hertugens Hane! — sagde han. — Vi holder af Hanen.

— Hvad skal vi med den her ombord?

— Hvordan skulde vi faa friske Æg, hvis vi ikke havde Hanen? — Vindæg — det er ikke noget.

Margot vred Armene om sit Hoved og gabede paa alle Ledder og Kanter. Saa slæbte hun sig træt over Gulvet, hen til den lange, dybe Flugtstol ovre paa den anden Side af Salon'en. Der lod hun sig falde ned,

trak Benene op under sig og puttede Hovedet ned mellem sine Arme til Værn mod Lyset.

Hendes lille Skikkelse forsvandt ganske i den dybe Stols Favn.

Brandini kaldte et Par Gange. Men da hun ikke svarede og ikke rørte sig, tænkte han, at hun endelig var falden i Søvn.

Kulden skulde nok vække hende. Forresten skadede det jo ingen, at hun sad her. Klokken var jo kun godt to. Nu sov de vel allesammen.

Han gabede, skuttede sig af Kulde og Søvnighed og gik saa ind i Corridoren, idet han klemte Døren sagte til efter sig.

Da han naaede Hertugens Kahytsdør, skød han den lydløst til Side og kiggede ind.

Jo, han laa med Hovedet paa venstre Albu, som han plejede, og sov med aaben Mund.

Saa skød han atter Døren til og gik igennem Corridoren ind i sin egen Kahyt, som var den forreste, nærmest Vestibulen.

V

Døren til Salon'en aabnedes forsigtig udefra.

En høj, ung Mand i Slutningen af Tyverne dukkede Hovedet, idet han traadte ind over Tærskelen.

Han blev staaende med Haanden paa Dørhaandtaget, indtil han havde forvisset sig om, at Salon'en var tom.

Flugtstolens høje mørkerøde Læderryg skjulte ganske Margots sammenbøjede Skikkelse.

Ingen anden Lyd end den regelmæssige Snorken fra Kommandørens Kahyt paa hans venstre Haand og saa Maskinens dumpe Stempelslag naaede hans Øre.

Som han stod der midt paa Tæppet i sin

korte, graa, snavsede Jakke, hvis Krave var slaaet op mod Kulden om den nøgne, muskelstærke Hals, hvor Pulsaaren sitrede synligt under Blodslaget, lignede han en stor Jagthund, der med alle Muskler dirrende under Huden staar spændt mod det Bytte, hvoraf den har faaet Færten.

Det opstaaende, stride, næsten sorte Haar, der groede ned paa den høje Pande, — det staalgraa, utæmmede Blik i de tætsiddende, unaturligt store Øjne, — den lange, benhaarde Næse med den brede Rod, — det kortstudsede mørke Overskæg, der lod den flade, røde Overlæbe ganske fri, — den kraftig huggede Hage, — den stærke Hals, som havde Hovedets Bredde, — det skraa, voldsomme Skulderhvælv, der gav Holdningen noget ludende som paa Spring, — alt tydede paa en af en Staalvilje lænket Kraft, der stod rede til fuld Udløsning i samme Øjeblik, Hjærnen gav Signalet. Og over den hele spændte Skikkelse et Præg af en dump, aargammel, maaske nedarvet Sørgmodighed.

Med venstre Haand knuget ind til Kroppen holdt han noget skjult under Jakken.

Langsomt, med Øje og Øre vaagent vendt ud mod alle Indtryk, nærmede han sig Kaminen.

Atter standsede han og lyttede.

Saa skød han Bordet til Side, bøjede sig ned, lagde det Værktøj, som han havde under Jakken, fra sig paa Tæppet og løsnede forsigtigt de imiterede Brændestykker, der elektrisk kunde oplyses for at frembringe Illusionen af et klart og hyggeligt Kaminbaal, af de elektriske Ledningstraade.

Han bøjede sig helt ind i Kaminhullet, drejede Skruetapperne af en Rist, som sad i Bunden lige foran Varmerørene, løftede den ud og maalte Hullets Dybde.

Derefter sænkede han Metalkassen i Hullet, rakte Armen ned, saa langt han kunde naa, for at skubbe den paa Plads, skruede saa atter Risten paa, prøvede Hanen paa Varmeledningen og holdt Haanden paa Rørene, indtil han mærkede, at Varmen strømmede ind i dem.

Saa rejste han sig op, saa sig atter hastigt om mod Vinduerne, lagde de kunstige Brændestykker paa Plads og bragte Ledningerne i Orden.

Han samlede sit Værktøj og listede sig atter over Tæppet — da i det samme den syge Hane gav sig til at gale, som var det Livet om at gøre.

Margot fo'r op med et Skrig og saa med stive Øjne mod den fremmede, der stod som sømmet fast til Gulvet.

Mens Blodet veg fra hans magre Ansigt, borede de staalgraa Øjne deres faste, haarde Blik ind i hendes, saa at hun angst greb for sig mod Stoleryggen.

Endelig forstod hun, hvor hun var. Og nu spærrede hun forbavset Øjnene op mod dette Vidunder af ung Kraft, der stod her foran hende paa Gulvet, som født af den sanseforvirrede Drøm, der endnu spøgte i hendes Hoved.

— Gud, hvor De gjorde mig bange! — sagde hun og tog sig med begge Hænder til det brune Haar, der i uordenlige

Krøller hang hende ned over Pande og Øjne.

— Hvad vil De her? — spurgte hun, da han stadig stirrede hende tavs ind i Øjnene.

Medens hun samlede Peignoir'en om sig, sørgede hun for, at han fik endnu et Stykke af hendes nøgne, hvide Hals at se. Saa skød Blodet i en pludselig Strøm af sanseligt Velbehag op i hendes natteblege Kinder.

Hun aabnede Munden imod ham og skød Underkroppen frem for en pludselig Træthed i Knæene.

Saadan en Hals, han havde! — Og Skuldrene!

Hendes Pupiller blev store og mørke, mens hun tog hans Øjne i Besiddelse med sit aabne, frækt leende Blik.

Den unge Mand flyttede paa Benene, og uden at tage Blikket fra hende, svarede han:

— Jeg skulde efterse Kaminen. Der var noget i Vejen med Ledningen.

Hans Stemme var haard og klangfuld som Hammerslag mod en stor Ambolt.

— Hvad er det, De har der? — spurgte hun for at komme ham nærmere og røre ved hans Arm, der holdt fast sammen om Jakken.

— Det er mit Værktøj! — svarede han uden at tage Armen til sig.

— Sikke sort De er paa Halsen!

Hendes Øje fulgte begærligt den bankende Puls paa den nøgne Hals.

— Det er fra Maskinen! — sagde han og skød Kraven sammen med den Haand, han havde fri. — Jeg er ansat ved Maskinen.

— Arbejder De ogsaa om Natten? — spurgte hun og vovede sig frem med Tungespidsen mellem de hvide, spidse Tænder.

Han forstod ikke, hvor hun vilde hen, men skyndte sig at undskylde:

— Jeg havde glemt det igaar, da der kom Ordre om Varmeledningen. Saa nu imorges kom jeg i Tanker derom og skyndte mig herop. Det var jo en Fejl, men jeg troede ikke, der var nogen saa tidlig oppe.

— Eller saa sent! — sagde hun kaadt og knappede en Knap i hans Jakke med sine buttede, levende Fingre.

— Sikken en Ulykke, at De traf mig! — spottede hun op mod ham med sin vidaabne røde Mund, mens hendes Øjne klyngede sig fast til hans Læber.

— Det var jo en Fejl! — gentog han.

Saa tog han sig i det og slog pludselig om.

— Men det var jo godt for noget. Ellers havde jeg maaske aldrig set Dem.

Han bøjede Hovedet tæt ned over hendes, som vilde han indaande Duften af hendes Person, og tilføjede:

— Gør mig den Tjeneste ikke at tale om det!

— Hvorfor?

Hun lagde Hovedet tilbage og lo ham med Øjne, Næsebor og Mund æggende lige ind i Ansigtet.

— Ellers faar jeg paa Hovedet af Mester!

— Hvad faar jeg for det? — lo hun og tiggede ham med sine blakkede, leende Øjne om at tage hende nu med det samme.

— Alt, hvad De vil! — svarede han og gjorde sig Umage for at tale i samme lystne Tone.

Hun saa sig hastig om, hørte Kommandørens Snorken, fattede det stærke Lys, beregnede Situationen i et Nu. Hun turde ikke. Kommandøren var lydhør. Og Brandini, som luskede om paa sine Filtsko.

Hun trak resolut Haanden til sig, vendte sig fra ham og spurgte med Hovedet kælent kastet om paa Siden:

— Naar kommer De igen og ser til Ledningen?

Hendes leende Blik gav Ordene en dobbelt Bund.

— Her? — spurgte han forbavset og saa sig om,

— Dumrian! — sagde hun og slog ham over Fingrene. — Naar har De fri?

— I Eftermiddag Klokken tre!

En elektrisk Klokke ringede og fik dem til at fare fra hinanden.

— Skynd Dem! — Det er Kommandøren! — hviskede hun, hvid af Skræk.

Den unge Mand var i et Nu ved Døren.

Hun skyndte sig efter ham og hviskede:

— Saa kommer jeg ned og ser paa Maskinen!

Han nikkede. Hun vinkede med Haanden til ham, idet han lukkede Døren lydløst efter sig.

VI

Margot standsede et Øjeblik foran Kaminen og ordnede sit Haar.

Der laa et Guldstykke paa det runde Bord og skinnede hende i Øjnene. Et, som Brandini havde glemt før, da han ryddede til Side.

Men hun modstod Fristelsen. Man kunde heller ikke vide — Brandini var mange Gange saa lumsk og underfundig. Maaske han vilde prøve Nogen.

Døren gik.

Hun troede, det var Kommandøren selv, som ikke kunde sove længere, og vendte sig forskrækket om.

— Er det Dig? — sagde hun ærgerlig.

Det var kun hans sorte Tjener, Witu, —

„Drengen“, som hun kaldte ham. Kommandøren havde taget ham med hjem fra Nomali-Øerne; da var han kun ni Aar. Nu var det en lang, opløben Fyr paa sytten sorte Somre, med et Par store, forskræmte, dybt vemodige Lama-Øjne i et olivenbrunt, magert Ansigt, der var ganske smalt, med en barnlig blød Hagebue og en fint dunet Kind.

Han var klædt helt i hvidt Lærred med forgyldte Yachtknapper og havde en ganske lille, hvid Uldhue over sit tætkrusede sorte Haar.

Over Lærredsdragten bar han om Morgenen og naar han ikke vartede op — thi ingen anden end han betjente Kommandøren ved Bordet; det var et Koketteri, den altformaaende Mand havde tvunget igennem, som et levende Minde om hans „lykkelige Nomali-Aar“ — om Morgenen bar Witu et langt graat Bomuldsforklæde med Remme over Skuldrene ganske som en Køkkenpige i Funktion.

— Hørte du ikke, han ringede? — spurgte

Margot og strakte sig foran Spejlet med Hænderne under Nakken. Hendes Tanker var ved den sorte, muskelstærke Hals og det stærke Skulderhvælv, mens hun spejlede sine smukke, runde, nøgne Arme.

Witu, som bestandig havde vanskeligt ved Sproget, slog ud med de spidse Albuer og viste hende i Spejlet, hvor han kunde se hendes Ansigt, at han endnu ikke var færdig med Kommandørens Støvler, som han ivrig bearbejdede med et gult Vaskeskind, — aandede paa Læderet og gned — aandede og gned.

Han slog med sit lange, smalle Hoved, hvis Øjne fo'r forskræmte fra Margot til Vinduet, i Takt med Armenes Bevægelse.

— Har du sovet over dig? — spurgte hun.

— Ikke sovet! — han rystede paa Hovedet.

Saa pegede han mod Ruden og sagde andægtigt med de store Øjne fulde af Angst:

— Ingen Nat! — Idag slet ingen Nat! — Solen ikke sovet!

Han vendte sig mod Ruden og slog i Hemmelighed med Støvlen et stort Kors mod Lyset, saaledes som Kommandørens Skriftefader havde lært ham det, da han kom til Geldern.

— Det er dog værre, der hvor du kommer fra!

— I Nomaliland?

Han vendte spørgende Hovedet om imod hende. Og da hun ikke svarede, føjede han alvorlig til:

— I Nomaliland Solen sover alle Nat.

Saa tog han sig pludselig til Hovedet med et hjælpeløst Udtryk i de store ydmyge Øjne.

— Tre Nat ikke sovet!

Og han mumlede mellem Tænderne, bedende og paakaldende mod det evigt ubegribelige, saaledes som hans Forfædre havde lært ham det i Fødslen:

— Store Jesus Aand hjælp! — Store Jesus Aand hjælpe!

Guden var hans Fædres, men Kommandørens Skriftefader havde givet ham et andet Navn.

Atter ringede den elektriske Klokke; og skønt Klang og Styrke var den samme, følte de dog begge, at denne Gang var den vred.

Witu fo'r sammen.

— Skynd dig! — Margot slog med Hovedet og rynkede Brynene mod Spejlet — Det er galt med Benet idag. Du maa hugge ham ordenlig igennem, ellers faar vi ingen Fred.

Witu rullede Vaskeskindet sammen og stak det i Forklædelommen. Saa smilede han til Margot med alle sine hvide Tænder og slog med den Haand, han havde fri. Det var Glæden over at skulle se sin Bøddels Smerte, naar han af Hjærtet masserede det syge Ben.

— Pas paa! — idag sparker han! — hviskede Margot.

Men Witu havde allerede naaet Døren og var med Støvlerne under Armen lydløs og smidig, gledet ind til sin Herre.

Som Margot stod der foran Spejlet og overvejede, om hun skulde blive oppe eller forsøge paa at fange endnu en Smule Søvn,

kom der pludselig en forunderlig Træthed over hende.

Det var ingen almindelig Træthed. Det var en ubegribelig Angst, der gik igennem hende fra Isse til Fod som en Skælven.

Hun greb for sig mod Bordpladen; saaledes rystede Knæene under hende. Hun saa sit Ansigt blive ganske hvidt i Spejlet.

— Hvad er dog det? — fo'r det angstfuldt igennem hende, mens hendes Øjne flakkede rundt for at finde en ydre Aarsag.

Det blev et Sekund sort for hendes Øjne. Hun saa noget — noget frygteligt, som fik hendes Hjærte til at staa stille.

I samme Nu var det forsvundet, og hun vidste af intet Syn.

Men idet hun vendte Øjnene mod Lyset fra de store Vinduer for ligesom i Nødhjælp at klynge sig til Livet — til Livets Kilde, gik en kold, skarp og klar Fornemmelse af Døden gennem hendes Hjærte.

Den gjorde ikke ondt, men den ligesom isnede og klarede op, og hun hørte sig selv hviske:

— Hvad er det hele?

Saa løb den tilbagetrængte Blodstrøm atter pludselig og stærkt mod Hjærtet.

Hun fo'r i Vejret med røde Kinder. En hæftig Attraa efter at favne den unge Mand med den stærke, nøgne Hals steg saa pludseligt og voldsomt op i hende, at det stemmede hende for Halsen som en Kvælning.

Hun slyngede Armene lidenskabeligt sammen om sin Hals og stirrede mod Døren, hvor hun sidst havde set hans Ansigt.

Saa sukkede hun dybt og greb et halvfyldt Glas, som endnu stod tilbage fra igaar.

Hvem der havde drukket af det, vidste hun ikke, heller ikke, hvad det var, hun drak.

Nok at det brændte hende ned gennem Halsen og lindrede.

VII

Kommandøren rejste sig af sin Easy-chair og skar Tænder af Smerte.

Witu bukkede sig behændig og krøb baglæns udenfor hans Rækkevidde, saa langt den lille Kahyt tillod, mens hans store forskræmte Øjne vogtede paa hver af hans Herres Bevægelser.

— Sorte Dyr! — hvæsede Kommandøren, mens han med Armene støttede det syge Ben.

Saa fik Smerten Luft i en lang stønnende Knurren.

Hans blanke, mørke Øjne med den brune Rand om de smerteligt sammentrukne Pupiller faldt med ubarmhjærtig Grusomhed over Drengen, som rystende trak sig ind i Krogen mellem Døren og Væggen.

Han kommanderede ham hid med Blikket; men Drengen vred sig paa Gulvet som en Hund, der ser Pisken i sin Herres Haand og ikke tør komme.

— Luk op! — hvæsede han.

Skønt Witu behændig fo'r over Ende og smidig som en Kat rakte sig op mod Laasen uden at slippe sin Herres Øjne, lykkedes det dog Kommandøren at naa hen, inden Døren var oppe.

I samme Øjeblik som Witu smuttede ud, ramte Grube ham med Foden af det raske Ben.

Et langt Gisp, halvt af Smerte, halvt af Skræk, undslap Witu. Og da Grube saa ham ømme sig for Slaget, lindrede det hans egen Smerte.

De tykke Folder om hans glatbarberede Mundvige faldt et Øjeblik igen til Ro, mens han humpede ind i Salon'en; hans egen Kahyt blev ham altid for snæver, naar Smerte eller Vrede fremkaldte et af de Raserianfald, som mere end nogen af hans brutale og haandfaste Karakters Ejendommeligheder

havde gjort ham frygtet ikke blot paa Nomali-Øerne, men ogsaa i hans Fødeland, Geldern.

Kommandøren havde været til Søs fra han var Dreng. Men det var først, da han havde naaet Kaptejns Rang, at „de forenede Kompagniers" Generalraad — efter den nøje og hemmelige Prøvelse, som enhver Funktionær, der havde med Kolonialforvaltningen at gøre, var Genstand for — besluttede at optage ham i Overledelsen. Hans Navn og Afstamning fra den bekendte Chef-Kontrollør von Grube, der i sin Tid havde ydet Kompagnierne uvurderlige Tjenester, og var en af Generalraadets Stiftere, borgede for, at han uden Fare efterhaanden kunde optages blandt de indviede.

Pligtopfyldende indtil Brutalitet, blottet for uvedkommende humane Hensyn, blev han paa et Tidspunkt, da Kronkoloniens Interesser truedes af en pludselig opstaaet Konkurrence fra det vidtstrakte Angoli, som X-Land havde undertvunget og nu kolonise-

rede med Jærnhaand — udset til Chef for Depotet paa den store Nomali-Ø.

Han havde hemmelige Ordrer til for enhver Pris at øge Produktionen af det kostbare Plantestof, som ganske havde fortrængt alle tidligere kendte Garvemidler fra det europæisk-amerikanske Marked og som havde faaet Navn efter Produktionsstedet. Nomalin kaldtes det.

Det havde nemlig vist sig, at den samme Palmeart ogsaa fandtes i Angoli. Om end dennes Bark gav en ringere Kvalitet af Nomalinet, var det dog kun et Tidsspørgsmaal, naar den ihærdige Kultur vilde have gjort Forholdet lige.

Det galdt derfor om i Tide at forøge Produktionen fra Nomali-Øerne, den store og de smaa, saaledes, at man ikke alene kunde bestride hele Verdensmarkedets Krav og derved overflødiggøre Angoli Produktionen, men ogsaa nedsætte Tilvirkningsomkostningerne saaledes, at enhver Underbyden fra Konkurrenten var udelukket.

Grube udrustedes med uindskrænket Fuld-

magt i sin dobbelte Egenskab af Depot-Chef og Kommandant for samtlige Gelderske Marine- og Kolonitropper paa Øerne.

Da den indfødte Befolkning med Rette eller Urette ansaas for at være krigersk og utilbøjelig til ordnet Pligtarbejde, havde den til Kolonien udkommanderede Troppemasse i Aarenes Løb naaet en saa anselig Størrelse, at den ikke blot tyngede stærkt paa Statsbudgettet, men ogsaa i social Henseende af de fleste i Landet betragtede som en National-Ulykke, eftersom Opholdet paa Øerne var saa usundt, at henved Halvdelen af de unge Mænd, der sendtes derover for at udtjene deres to-aarige Værnepligt, vendte tilbage med et Sundhedstab, hvoraf mange bar Mærker hele Livet igennem.

Lederen for det store revolutionære Parti „De sociale“ havde engang i en flammende Tale udraabt over Landet Geldern, saaledes at dèt endnu Aar derefter tonede som Genlyd tilbage fra Kul- og Industrilandets utallige Smaakaarshjem:

„De forenede Compagnier støttes af en

Regering, der sidder af deres Naade, og beskyttes af en Hertug, som er en Dukke i deres Haand. De har ikke blot ranet al Nutid i dette Land, siden de har slugt vor Jord og vore Miner, som de har ædt Kronens Kolonier; men ogsaa vor Fremtid, vor unge Slægt, lægger de øde med deres Rovdrift. Thi de af vore Sønner, hvem Nomalis brændende Sol har skaanet, de vender hjem for ved Trællegerning at tæres til Døde i Kompagniernes slet beskyttede Minegange."

Grube havde vist sig Stillingen mere end voksen. I Løbet af de ti Aar, hvorunder han havde haft Overledelsen, var Produktionen af „Nomalin" steget til det tredobbelte, og en hidtil ukendt Orden og Disciplin herskede paa de fjærne Øer.

Hvilke Midler Grube, som hurtig forfremmes til Kommandør, havde anvendt, vidste kun „De forenede Compagniers Generalraad", for hvilket han alene var ansvarlig og i hvilket han ved sin Hjemkomst optoges, for i Løbet af ganske kort Tid at opnaa en ledende Stilling.

De aarlige Beretninger, som pligtmæssigt forelagdes Landets Hertug paa den ene Side og Parlamentet paa den anden Side, talte kun om „eminent Organisationstalent“, „fremragende Overledelse“, „genial Udnyttelse af de forhaandenværende Kræfter“ hos den unge Chef; men det kunde ikke forhindres, at der fra afskedigede Koloni-Funktionærer og fra hjempermitterede Værnepligtige spreddes allehaande grufulde Rygter om et sandt Rædsels- og Blodregimente.

Da tilsidst en Beretning, som undertegnedes „Et Øjenvidne“, og fremkom i „De sociales“ Hovedorgan, beskyldte Kommandøren for engang at have ladet en opsætsig Nomalihøvding dræbe og derefter at have serveret ham ved et „Festmaaltid“ og tvunget hans indfødte Fæller til sammen med Kommandøren selv at spise en Filet af hans Kød, — indrykkede Grube et egenhændigt Svar, i hvilket han erklærede, — at Sagen forholdt sig ganske rigtig — at Filet'ten havde været udmærket velsmagende, — at han overhovedet siden den Tid kun havde

ernæret sig af Menneskekød, — og endelig, at han meget vel erindrede sig „Øjenvidnet“, der paa Grund af en Disciplinærforseelse var bleven udelukket fra Deltagelse i „Festmaaltidet“ og nu søgte at hævne sig paa Kommandøren, fordi han havde hindret ham i Adgangen til at prøve en ligesaa sjælden som delikat Ret.

Grube fik Latteren paa sin Side, og Angrebene forstummede overfor det Faktum, at Indtægterne til Kronkolonien og dermed Procent-Afgiften til Statshusholdningen tiltog i en forbavsende Grad

Kommandøren standsede for hvert Skridt og ømmede sig med sammenbidte Tænder.

Det stærke Lys fra de store Vinduer generede ham. Som han plejede, naar han var alene med Witu, gav han straks sin Fornemmelse Luft. Han talte til ham, som en ensom Mand taler til sin tro Hund.

Naar han var glad og de blanke Øjne i voldsom Livslyst skinnende traadte frem af deres Huler som to Metalkugler, fyldte med

Sprængstof, klappede han Drengens tætkrusede Haar, som var det en sort Puddel, der fik en Bid Velvilje med.

Men havde han Smerter eller noget satte sig imod hans Vilje, saa spærrede han Munden op over de kraftige gule Fortænder, der sad et Stykke fra hverandre, og naar Witu kom indenfor hans Rækkevidde, fik han et Spark. Som en tro Hund hylede da den sorte Dreng og krøb fra ham til en fjærn Krog, stadig vogtende paa sin Herres Blik.

Witu kendte hver eneste af hans Fornødenheder, selv de allermindste. Han alene besørgede al den Opvartning, som Kommandørens Pebersvende-Tilværelse krævede.

Hvad der rørte sig i Drengens Hjærne bag de store, forskræmte Dyreøjne, havde Kommandøren aldrig gjort sig den Ulejlighed at tænke over. Men at ingen havde en Hund, der var tro, paalidelig og elskede sin Herre som hans, derom var det aldrig faldet ham ind at tvivle.

— Naa, jeg har jo da ogsaa frelst hans Liv! — sagde Kommandøren en Dag til Liv-

lægen, som priste Witus sjældne Egenskaber; men han forklarede ikke nærmere hvorledes.

— Kom her! — kommanderede Grube.

Witu kom til, bugtende sin opløbne Krop med alle Tegn paa Skræk.

Han kendte ud og ind sin Herres Træk. De Rynker paa tværs i den lave, fregnede, firskaarne Pande under det tætte, graasprængte Haar, som laa klinet med Pomade ind til Tindingen, lovede intet godt. De buskede Øjenbryn strittede i Vejret over de gulbrune Laag. Den koparrede Ørne-Næse med de kødfulde Næseflige trak sig i Vejret over den tykke, skægløse Overlæbe.

Kommandøren kastede et flygtigt Blik i Spejlet og tørrede en Rest indtørret Barbersæbe af den gule Hals, der havde store, løse Folder, som fortsatte sig ned under den vide Skjortelinning.

Han knappede sin hvide Yachtvest med de forgyldte Knapper, hvori Hertugkronen var stemplet, og smøgede Manchetskjortens Ærmer ned over Uldtrøjen.

Saa satte han sig med Besvær i den Flugtstol, hvori Margot for lidt siden havde sovet.

Han strakte det syge Ben, hvis Buxelinning var smøget op over den strømpeløse Fod, ud fra sig og lagde sig tilbage i Stolen.

Witu sprang til, lagde sig paa Knæ foran Stolen, løftede uendelig forsigtigt den syge Fod og anbragte den saaledes, at den hvilede mod hans Skulder.

Saa fortsatte han den Gerning, som saa brat var bleven afbrudt i Kahytten, og som var den farefuldeste i Witus Tilværelse.

Med lange, faste Tag masserede han fra Fodroden opefter; han følte i sine sorte, magre Fingerspidser hver Trækning i det syge Ben; og ved den mindste Smertestønnen, saa han op med sine ydmyge Øjne for i sin Herres sammenbidte Ansigt at gætte, om han skulde holde inde eller fortsætte.

— Det forbandede Lys! — brummede Grube arrigt mod Vinduet.

Han gabede atter og atter, alt som Smer-

ten veg fra Benet, og Rynkerne i Panden begyndte at glattes ud.

Den Smule Søvn, han havde faaet nu for lidt siden, efter forrige Nats komplette Søvnløshed, havde kun gjort ham mere ugidelig.

Han tænkte paa den mislykkede Hyrdetime med Kammerpigen.

Det var den gamle Historie. Naar han havde Attraa efter En, saa hjalp det ikke, at han forsøgte at trøste sig med en anden. Han skulde og maatte have sin Vilje. Det var hans Natur. Han havde altid faaet sin Vilje i Livet.

— Hun slipper ikke! — sagde han højt og stirrede i Tanker paa Witus krusede Hoved, der bevægede sig blidt i Takt med Hændernes Bevægelser.

— Det manglede bare! — Hvad bilder hun sig ind.

Witu havde mange Aars Øvelse i at skelne paa Tonefaldet, om Grube talte med sig selv eller kun til ham.

Havde han været klog og havde han haft

Mod, kunde disse uforbeholdne Selvtaler have givet ham Magt. Hvad havde han ikke kunnet sælge af halve Sætninger, af hidsige Ord faldne fra hans Herres Mund, til en eller anden, som sad højt nok til at sætte Ordene sammen og finde Meningen bag dem.

Frihed og Hævn havde han sikkert kunnet købe dermed. Men han forstod sig ikke derpaa. Han havde vænnet sig til intet at høre, som ikke havde Klangen af Bud til ham selv.

Havde nogen spurgt ham, hvad han tænkte og drømte, mens han laa der og gjorde sin farefulde Gerning, havde han intet kunnet svare.

Angst for Slag og Glæde over at være gaaet fri, Omhu for at gøre alt saa godt som muligt, at intet skulde ramme ham. Sult, naar det gik mod Spisetiderne, og Søvn, naar Solen gik ned. Og nu, da den blev paa Himlen saa godt som den hele Nat — en ubetvingelig Rædsel, en Anelse af alle Tings Ende og den store Aands rædselsfulde og

straffende Genkomst hist oppe i denne blege Himmel, der var saa forskellig fra den dybe mørke, som han endnu dunkelt bevarede i sit Minde.

Og bag ved alt dette, som kom og gik efter Dagens Tider, — noget fast og blivende. Noget enkelt og stort. Mere en dyb Fornemmelse end en Tanke, der havde faaet bevidst Liv.

Noget, til hvilket hans Instinkt bestandig viste ham tilbage. Noget, som gik igen i hans Drømme. Ja egenlig kun dér udfoldede sig til Liv og Form.

Noget, han ikke havde Navn for selv. Og som han dog vidste fremfor alle Ting.

Noget fra hans Barndom. Noget frygteligt, som han aldrig tænkte, men kun saa. Noget, som var knyttet fast til det eneste, han ejede fra sit Hjemland, — hans eneste Arvegods, — den lille Ting, som han altid bar hos sig, inderst paa sin Krop, i et Baand tæt til sit Hjærte, der hvor hans Mave hulede sig ind under Ribbenene og gav Plads.

Kommandøren stirrede over mod „Midnatssolens“ Kahyt, der havde Dør ind til Salonen paa venstre Side af Kaminen, mens Hertugens laa tilhøjre.

Han anspændte sine store, flade Ører. Men der kom ingen Lyd derindefra.

Klokken var jo ogsaa kun hen ad tre, viste Tambur-Uret paa Kaminen.

Hun med sit store, leende Hjærte sov naturligvis — trods Midnatslys og Nattesvir.

Havde han anet det før — at han med sine femogfyrretyve Aar og alt, hvad *han* havde prøvet af Kvinder og Elskov, skulde gaa hen og forliebe sig —

— Isj — forliebe sig! — vrængede han højt og stødte med Foden til Witus Skulder, saa Drengen nær var gaaet bag over.

At han skulde faa saadan Vilje efter en enkelt bestemt Kvinde —

Saa havde han ikke begaaet den forbandede Dumhed at stille hende ud for Hertugen. Der var Kvinder i Massevis, som kunde være gode nok til den Mandsrest, der sad tilbage i den bedøvede Svækling.

Nu maatte han gaa her og se paa, hvor han klinede sig til hendes leende Hjærte i sin Uhjælpelighed.

Hun fik Taget paa ham, lige fra den første Dag. Brandini havde alligevel et Par Øjne den lumske Italiener.

— Hun er som et varmt Omslag — havde han sagt.

Aa, det Humør, der stak i det Fruentimmer!

Hun var sku ligeglad, om de rejste til Nordpolen eller Fanden i Vold.

Altid i Øjeblikket. Med begge Benene, Øjne og Mund og det hele lige midt i Øjeblikket; ikke saa meget som Færten af en Dag imorgen.

Hun blæste Hertugdømme, Regering og „de forenede Compagnier“ et langt Stykke. Hvad hun vilde, det vilde hun strax — uden Slinger og Vrøvl.

„Har De Lyst til at se Deres Navne — Midnatssolen?“

„Storartet. Det er jeg med paa. Ligestrax.“

„Saa sig det til Hertugen. Han gider ikke.

Men det er for hans Nerver, forstaar De. Livlægen har forlangt det — og Sludder og Vrøvl og Løgn."

„Det Skind! — Det skal jeg nok faa lavet."

Og én, to, tre. Klappet og klart paa en halv Time.

— Aa, saadan en Kvinde! — sagde Kommandøren og ømmede sig.

Saadan En skulde man have haft med sig derovre — i Tykt og Tyndt. I Stedet for alt det liderlige, pyntede Rak, som klæbede sig til En — som de store spraglede Tæger.

Kommandøren stirrede frem for sig med sine blanke Øjne, der skinnede runde og store ved Tanken om alt det, han kunde have haft.

— Hun slipper ikke! — brummede han igen.

Han *vilde*. Hun skulde — om saa —

Han, Manden for det hele, skulde ikke kunde tvinge en Kvindevilje til sig?

Og tilmed En, som vel nok havde haft Dusinet.

Saa menneskelige Øjne hun havde endnu! Øjnene var ellers det, de mistede først.

Som nu hende Variété-Tøjten, Margot, med de frække, blakkede Klatter i det hvide Ansigt.

Føj for Satan! — Han gad ikke røre hende. Ikke om han vilde røre hende en eneste Gang mere.

Det nyttede jo for Resten heller ikke noget.

Og Hjærte! — Gudhjælpemig, om hun ikke ovenikøbet havde Hjærte — og Godhed — og Følelse!

Der havde hun samlet hende — Margot — op af Rendestenen. Bare fordi hun engang havde kendt hende, da hun var ovenpaa. Saa taber hun Stemmen i Tyfus — Margot — og er lige lukt til Rendestenen. Og saa samler Addi hende op — lader hende lære at frisere og det hele og gør hende til sin Kammerpige.

VIII

Mattchich'ens æggende Melodi lød ind i Salon'en.

Det var „Midnatssolens“ sorgløst kvidrende Stemme.

Kommandøren fik i en Fart Foden ned fra Witus Skulder.

— Giv mig Strømpen paa! — kommanderede han.

Witu havde næppe trukket Silkestrømpen op over Vristen, før Døren til venstre for Kaminen gik op og „Midnatssolen“ viste sig i fuldt paaklædt Herlighed.

Under den mørkeblaa Rejsehue, der var fæstet med en Hattepind, hvis Hoved var den hertugelige Yacht-Kokarde i Guld, brusede hendes store Haar ud i en gylden-

blond Sky paa hver Side af den aabne, skyfri Pande.

Dette store, straalende Haar, hvis Farve var naturlig og som skinnede lig Guld i Solen, var Adeline Holzers største Skønhed.

Det vældede op fra de skære Tindinger som en gylden Førstegrøde af en jomfruelig Jord; og da hun bar det i en høj Kam af Bukler, som rammede Hovedet ind fra Øre til Øre under én uafbrudt regelmæssig Bue som en Glorie, troede de fleste, at hendes Tilnavn „Midnatssolen“ stod i Forbindelse med dette Indtryk af en Sol om hendes Hoved.

Hun havde de gyldenhaaredes skære, let rødmende Teint. Øjenbrynene var smalle og lige og mørkere i Farven end Haaret. Øjnene var store og graa i den dybeste Tone; og de mørke Iris ligesom svømmede i Øjestenens Blaaligthvide.

Naar hendes Ansigt var i Ro, var der noget som af en dunkel Nattehimmel i hendes Blik; men naar hun talte, var det der ikke, eller man lagde ikke Mærke dertil,

fordi alt Lyset faldt over hendes store, udtryksfulde Mund med de fint rynkede, stærkt blodfyldte Læber.

Man kunde ikke faa sine Øjne fra denne leende Mund, som lyste af tankeløs Munterhed og letsindig Godhed og straalede som Solen over onde og gode.

Kun den, som kendte hendes Ansigt nøje, vilde have set, at Latteren om den spøgende Mund ikke altid naaede op til Blikket.

Hendes Humør var enestaaende og utrætteligt. Hun kendte intet til den gnavne Afslappelse, til den sløve Sakken-bagud, til den Leven-videre for halv Kraft, som altid overfaldt de andre efter Midnat ved Hertugens intime Lørdag-Aftener

Det kunde hænde, at hun pludselig lagde Hovedet tilbage mod Stoleryggen, lukkede Øjnene og sov. Men saa længe hun holdt Øjnene oppe, var hun vaagen, helt til Stede, „med begge Ben i Øjeblikket“, som Kommandøren udtrykte sig. Hun havde Sydens skarpe Linje mellem Nat og Dag, og hendes Sind kendte ingen Tusmørke-Stemning.

Hun forlarede selv sit gode Humør deraf, at hun aldrig tænkte.

— Tænke? — sagde hun og lo — Jeg tænker aldrig. Naar jeg taler, saa tænker jeg. Det er vel nok.

I sin første Kærlighed hjemme i Kullandet, hvor hun — en fattig Minearbejders fattige Datter — levede sit syttende Aar til Ende, havde hun tænkt alle sine Tanker og grædt alle sine Taarer.

Nu gik hun tankeløs og sorgløs gennem Livet — med Natten i sine Øjne og Solen om sin Mund.

Hun stod der i sin sædvanlige Formiddagsdress, sin helt hvide Yachtdragt — med den halvlange, dobbeltradede Jakke af Elfenbens Cheviot knappet over det stærke Bryst — med høje ombøjede Flipper og en Slips i nøjagtig samme blaa Farvetone som Huen.

— Er De oppe? — spurgte hun forbavset, da hun opdagede Kommandøren.

Hun saa i det samme, at han ikke blot var i Skjorteærmer, men ogsaa at Witu var i Færd med hans Ben.

— Aa nej! — bad Kommandøren, da hun hurtig vilde gaa tilbage til sin Kahyt. — Jeg er strax færdig.

— Satan! — hvæsede han til Witu, som ikke hurtig nok kunde faa Buxebenet ned over den tykke Læg.

Han sparkede ham væk, bøjede sig frem, fik Benet i Orden og Foden stukket i Tøflen.

Saa vinkede han Witu ud af Stuen med et Blik og gik — uden Tanke paa, at Massagen ikke nær var til Ende — med udstrakte Hænder hen til Midnatssolen, som var bleven staaende ved Døren.

— De er det eneste Lyspunkt — den eneste formildende Omstændighed paa denne idiotiske Rejse.

Da hun ikke rakte ham Haanden, greb han den selv. Og da han følte den bløde, fine Hud modstandsløs mod sine haarde Haandflader, skød Attraaen — hidset af Scenen med Margot — pludseligt og voldsomt op i ham.

— Jeg *vil* have hende! — bankede det

gennem hans Blod. Han var lige ved at rive hende til sig som et Bytte — som en villig Ting — nu strax tage hende i sine Arme.

Men, som anede hun hans Hensigt, rakte hun hastig Overkroppen tilbage mod Døren, og uden at Smilet forsvandt af hendes Mund, gav hun ham i et koldt og mørkt Blik saa tydeligt sin Uvilje, at han betænkte sig og nøjedes med at føre hendes Haand til sine Læber.

Han pressede sin haarde Mund saa fast mod hendes bløde Hud, at hun mærkede hans Tænder som en Smerte.

— Au! — sagde hun uvilkaarligt og trak Haanden til sig. — Er De gal, Kommandør!

— Tilgiv! — bad han i det samme og forsøgte at se hende ydmygt ind i de fortrydelige Øjne.

For hurtig at bortlede Indtrykket af sit Overgreb gav han sig til at tale om sit Yndlingsemne.

— Gid det var Nomali-Øerne vi styrede imod! — sukkede han.

Hun gik forbi ham hen til Flugtstolen, hvori hun lagde sig, saa lang hun var.

Han fulgte efter hende, idet han skjulte den Smerte, som det voldte ham at gaa rank og lige.

— De aner ikke — fortsatte han og satte sig paa Bordet foran hende, idet han lod det syge Ben hænge frit ned — De aner ikke hvad det vil sige, at være Hundreder af Mile fra den saakaldte Civilisation.

Hun smilede op til ham:

— Det mærker man — at De ikke kan lide Civilisationen, Kommandør!

Han rynkede Brynene og blev alvorlig.

— Og De? — spurgte han, idet hans store blanke Øjne omfattede hendes gyldne Hoved, gled ned over hendes stærke Bryst og ligesom klædte hende af, Stykke for Stykke:

— De tænker som alle Europæere. De ved ikke, hvad De taler om. Men hvor skulde De ogsaa kunne forestille Dem —

— Saa fortæl mig engang lidt derom! — bad hun pludselig interesseret, rejste sig

over Ende i Stolen og rakte sig frem mod ham med et forventningsfuldt Smil om den halvaabne Mund.

— Man ved ikke — begyndte han — hvad det vil sige at være Herre, naar man ikke har levet derovre. Her i det gamle, skimlede Europa er man bunden paa Hænder og Fødder. Hvad hjælper det mig, at jeg har en Formue, — hvad nytter det mig, om jeg sidder i Toppen af hele Maskineriet, — kan jeg gøre, hvad jeg har Lyst til, maaske? — Vil jeg have Kvinder, maa jeg stjæle og luske mig frem. Kan jeg køre en Flok gennem Byen derhjemme, klædt som Vorherre har skabt dem i sin Visdom — uden at det er Skandale? — Om jeg saa er Hertugen selv, er jeg færdig.

— Det var da ogsaa en underlig Fornøjelse!

„Midnatssolen" lagde Hovedet tilbage og lo overgivent.

— Men om det nu *var* min Fornøjelse, spørger jeg — jeg kunde det ikke, simpelthen. Kan jeg slaa den ned som en Hund,

der er min Fjende? — Selvom jeg ved, at han ikke bestiller andet end at lægge Gift for mig — saa kan jeg det ikke. Straffelov — ser De — Tugthus og saa videre.

— Kan jeg hugge Armen af den Tjener, som jeg griber i Tyveri eller i at forraade mig til mine Modstandere. Værs'go: Retten og Domstolene! — Vrøvl og Forhør og Lovtrækkeri.

— Har De da gjort alt det derovre? — spurgte hun og saa drillende paa ham — Tag Dem iagt, at jeg ikke angiver Dem og faar Dem straffet.

— Om jeg har gjort det? — Ho ho! — Han lagde Ryggen tilbage og lo overmodigt.

— Eneherskerhar jeg været! — Forstaar De — der er ingen anden Lov og Ret, end den jeg, Kommandøren, sætter. Gør nogen Vrøvl — væk med ham! — bort til de usunde Distrikter i Ensomheden! — til Uriasposterne, som vi kalder dem — hvor der kun er én hvid Mand, og det er Syn-

deren selv — ene mellem de sorte Dyr. Ser De, dér dør man, ganske stille — det er jo derfor, man kommer der — man dør som en syg Kamel, der er ladt tilbage i Ørkenen af en Karavane.

— Ti stille! — hun strakte Haanden op mod hans Mund, mens en nervøs Rynke trak Øjenbrynene sammen i Væmmelse — det er frygteligt!

— Gu' er det frygteligt! — svarede han og lo mellem Tænderne paa sin korte, glubske Maade — Men De aner ikke, hvor det styrker Disciplinen. Ser De, det er alt — Disciplinen. Man er ikke uretfærdig, man er kun streng, blodig streng. Enhver er selv Skyld i sin Ulykke. Den, som lystrer mig, faar det godt, — den, som mukker —

Han slog med Haanden, som huggede han noget over —

— Færdig!

— Saa saa! — føjede han til, rejste sig fra Bordet og søgte at gribe hendes Haand. — Jeg kan se, at De tænker: „Føj for Satan — den Bøddel!“

— Ja! — hun saa ham alvorligt ind i Øjnene og nikkede.

Han lo kort, som godtede han sig over hendes Harme.

— Men De glemmer — føjede han til, knejste med Hovedet og blev pludselig alvorlig og haard i Øjnene, som kneb sig sammen under de buskede Bryn — De glemmer, at den, som gør alt dette — som kræver denne ubetingede Lydighed — han sidder med hele Ansvaret paa sine Skuldre. Hans Fremtid og Skæbne er knyttet ikke blot til, hvad han selv har gjort eller kan overse, men ogsaa til alt det, han ikke ser, fordi han ikke kan være alle Steder, — til alt det, som øves aabenlyst eller hemmeligt paa Pladser, der ligger Hundreder af Mile oppe ad Floden — paa alle de yderste Poster. Han skal staa for Slag, naar han kommer hjem. Og han skal svare til Pengene og til Hæren og — fremfor alle Ting — han borger for, at Skibene kan bringe det Maal af Nomalin og de andre Varer, som forlanges af ham, fordi han selv har lovet det derhjemme.

Der var en uvilkaarlig Beundring nu i hendes Blik, idet hun — mod sin Vilje tvunget af hans Styrke — vendte sine Øjne mod hans.

Han saa det strax. Det ildnede ham; og medens han fortsatte, stod hele de ti Aars Tilværelse derovre i det straalende Skær, som han gerne vilde give det for hende.

— Og Livet! — hans Øjne skinnede runde og store — De aner ikke, — denne Frihed — denne Overflod paa alt. En hel Hær til sin Opvartning. De sorte Dyr er i bestandig Bevægelse paa Floden. Saa kommer der en Baad med Champagne fire Dagsrejser op fra Havnestationen med det store Depot. — Og Damer — om vi havde Damer?

Kommandøren blev ganske ung i Øjnene ved Tanken.

Han gned sig i Hænderne, spilede Munden op over de store Fortænder og lo.

— De skulde bare have set — Damer, som De ikke vilde troet det om — som nu gaar rundt derhjemme i Geldern og pynter i Salon'erne, gift med gamle veltjente Em-

bedsmænd og Officerer af Kronkolonien, — Damer, som tjente deres første Sporer — saa at sige — under Nomalis Sol. Og de glemmer den aldrig.

— Tænk Dem! — han bøjede sig ivrigt frem imod hende — Man gaar klædt, som man vil; alt dette — Anstændigheden og Skamfølelsen og hvad vi kalder det — det glider af dem, som Duggen damper bort under den hvide lodrette Sol. Tilbage er kun Velværet — det simple, jordfødte, oprindelige Paradis-Velvære; Mænd og Kvinder, forstaar De — hvad man vil, det gør man — strax — lige strax, naar man vil det — uden Forbehold og uden Anstød. Og som den hidser, denne stædige Sol — som den jager Blodet, denne prikkende Varme! — De tror, at man døser, at man bliver mat, gider ikke — det tror de i Europa. Sludder og Vaas! — Hvad en Mand og en Kvinde kan være for hinanden, det aner De ikke —

Han bøjede Hovedet tæt ned mod hendes og fastholdt hendes Blik, hvorover hun

ikke længer var Herre, med sine store skinnende Iris, der lyste over hendes hvide Pande, mens hendes Mund bævede i et usikkert Smil.

— Det aner De ikke — gentog han, idet hans Stemme sank til en Hvisken — før De engang selv har ligget halvnøgen paa Deres Sivmaatte under Rørtaget og stirret paa de blinkende Insekters Dans i Solen derude.

Aa, De — „Midnatssol“ — hvorfor vil De kaste Dem væk i det skimlede, blege Europa? — De, der er skabt som en Dronning — med en Dronnings Krav og en Dronnings Lyster. Hvad har De for at — for at muntre en halvdød Svækling, som vil kaste Dem bort en Dag for en anden, naar De ikke længer har hans Kammertjeners Naade — eller en ny Ide voldtager hans bedøvede Hjærne. Hvis De vil — hvis De slaar til, saa tager jeg Dem — jeg, som kender Verden, jeg, som er stærk. Saa gør jeg Dem til noget — gør Dem fra den Ting, De er nu — ja en Ting, siger jeg, som enhver har

Ret til at byde paa, naar Hertugen lader Dem falde, — saa gør jeg Dem til Noget — jeg gør Dem til noget — Jeg skal gøre Dem til en virkelig Dronning.

Han talte ganske sagte, med sin Mund bøjet tæt til hendes Øre. Han havde faaet fat paa hendes Hænder, som laa i hendes Skød, og han trykkede dem i sine, medens han nu betroede hende sin hemmeligste Plan.

— Ja en Dronning! — For, ser De — jeg er ked af den Magt, som jeg har hjemme i Geldern, — den er kun et Skin — jeg maa dele den med de andre i Raadet. Og selv om jeg var ene — her i Europa er Magten alligevel et Skin — den er altid et Skin; for bag den og over den staar Lov og Ret og offentlig Mening og Folket — det store idiotiske Folk, som dræber al Frihed og Magt for den Enkelte.

Nej — jeg har fundet noget andet, noget virkeligt. Jeg vil tilbage til mit eget Land, til Nomali-Øerne, hvor jeg har levet mit lykkeligste Liv.

Jeg vil foreslaa Raadet — og Hertugen — og Parlamentet — ho ho! — hele den lystige Svikmølle skal jeg sætte i Gang igen. Det gælder blot, at Raadet vedtager det — saa er Hertug og Parlament enige — De forstaar — Raadet og Regeringen, de er altid enige; man er jo enig med sig selv. Kronkolonien — Nomali-Øerne — skal gøres til et Vice-Kongedømme. Det er min Plan, som Raadet skal vedtage. Hvad jeg vil, det vedtager man i Raadet, stol paa det.

Og Vice-Kongen — den første i Rækken — hvem bliver det?

Det bliver den for sine Fortjenester af Nomali-Øerne saa højt fortjente Kommandør Heinz von Grube.

Men De — Addi — hører De — „Midnatssol“ — Dem vil jeg gøre til Vicedronning over de sortes Land.

Han havde rejst hende op af Stolen. Hun var som lammet af hans Blik, hans Hænder og hans Tale. Nu stod de saa tæt op ad hinanden, at hun kunde mærke hans Knæ mod sine gennem den tynde Kjole.

Han havde talt i saa rivende Fart, at Ordenes Glød mere end deres Indhold — Viljen mere end Tanken — havde tvunget hende.

Men da han nu pludselig slyngede Armen om hendes Liv, da hun følte sig presset op mod hans haarde Bryst, mens hans skægløse Mund med de tykke Folder, bævende af Attraa — og bag den de store, spredte Fortænder søgte ind mod hendes Læber, da fik hun pludselig sig selv igen.

Hun trak Hovedet langt tilbage, greb om hans Haandled for at vride sig ud af hans Favn.

— Bliv min! — Bliv min! — hvæsede han ned over hendes Mund, saa hun mærkede det hede Pust af hans Aande.

Han gav ikke slip. Hun naaede bort fra Stolen ud paa Gulvet; og her lykkedes det hende at vride sig fra ham; men da han følte, at hun undslap ham, bed han Tænderne sammen i Raseri; han havde mærket hele hendes bløde Legeme imod sit og vidste ikke længer, hvad han gjorde.

Uden Tanke paa det syge Ben satte han efter hende i Spring, men traadte fejl, standsede med et Smerteskrig og greb sig med begge Hænder ned om Knæet.

IX

Ved det stærke Skrig kom Witu hastig ilende til fra Kommandørens Kahyt, hvor han havde ventet paa at blive kaldt tilbage. Han vidstè jo, at Massagen langt fra var til Ende.

Da Grube fik Øje paa den sorte Dreng, hvis ydmyge Blik ramtes af Rædsel ved Synet af hans Herres fortrukne Ansigt, fik Smerten i Benet, Harmen over Nederlaget og den mægtigt blussende Attraa i hans Blod Udløb i et Raserianfald mod den værgeløse Dreng.

Med Opbydelse af al sin Kraft sparkede han ham foran sig, idet han knurrede som et vildt Dyr mellem de sammenbidte Tænder.

Witu hylede som en Hund og dækkede

sig saa godt han kunde; men Grube kommanderede ham med Hovedkast ind i sin Kahyt, og Drengen turde ikke andet end adlyde, skønt han rystede over hele Kroppen af Angst ved Tanken om, hvad der ventede ham i den snævre Kahyt, hvor han umuligt kunde dække sig.

— Umenneske! — Bøddel! — raabte „Midnatssolen“, som stod ved Kaminen med Klæderne i Uorden og Hjærtet endnu hæftig bankende efter Kampen.

Kommandøren vendte Hovedet imod hende; og da han saa, hvor det gjorde hende ondt for den stakkels sorte, lyste hans store, blanke Øjne af Skadefryd.

Nu kunde han altsaa ramme hende paa et saarbart Sted. Idet han tænderskærende forbød Witu at skrige højt, at ikke Hertugen skulde vækkes og komme til, drev han ham op mod Væggen, fik Tag i hans tætte, krusede Haar og sparkede ham ind foran sig gennem Døren til sin Kahyt.

X

„Midnatssolen“ bragte sit Haar og sin Frakke i Orden foran Spejlet.

Hver Gang Witus langtrukne Hyl lød ind fra Kommandørens Kahyt, gik der en Skælven over hendes Øjenbryn og hendes Mund.

Et Øjeblik tænkte hun paa, om hun ikke skulde gaa ind til Hertugen og fortælle ham det hele. Kommandørens Elskovsoverfald, hans hemmelige Plan om Vice-Kongedømmet og nu hans dyriske Grusomhed mod det stakkels værgeløse Barn.

Men hun gjorde det ikke. Det var hendes Stolthed imod.

Herregud, at Kommandøren havde faaet Lyst til hende — det var jo ingen Forbry-

delse. Hvor mange havde ikke forglemt sig overfor hende.

Hun slog med Nakken og tænkte, at hun ikke behøvede Nogens Beskyttelse til at værge hende mod en forelsket Mand.

Og Hertugen — hvad kunde han gøre —? — hvad vilde der ske —?

Scener! — Ufred! —

Og Kommandøren vilde aldrig glemme hende det!

For Resten var han jo syg!

Men Grusomheden mod det sorte, værgeløse Væsen var det værste. Saa galt havde det dog aldrig været før.

Hun smilede bittert ved Tanken om, at det jo var for hendes Vægring og Modstand, at det stakkels Skind maatte bøde.

Om han virkelig troede — Kommandøren — at hun, medens hun var Hertugens, vilde —

Aa nej — saa vidt var hun ikke kommen.

Og al den Herlighed i Kolonien derovre—

Ja vist.

Hun smilede bittert, mens Laagene langsomt gled ned over de mørke Øjne, som pludselig duggedes. Hendes Erindring gik ni Aar tilbage i Tiden — til Hjemmet i den travle Kulby —

Ja, det skulde hun have spurgt ham — det vilde hun spørge ham en anden Gang.

Naar der var saa herligt, derovre under Nomalisolen, — hvor kunde det da være, at saa mange unge Mænd, som Regeringen rev fra deres Hjem for at sende dem paa Værnepligt til de sorte — at saa mange — saa mange af de bedste — aldrig mere vendte tilbage til dem, de havde kær.

Hun strøg sig hastig over Panden, lukkede Øjnene op og lo til sit Billede i Spejlet.

Døren til Promenadedækket gik.

Det var Næstkommanderende — Skibets egenlige Fører — Kaptejn Paul de Barry, som kom ind.

Da han opdagede „Midnatssolen“, tog han Kasketten ærbødig af og vilde strax trække sig tilbage.

— Godmorgen, Kaptajn!

Hun nikkede smilende og gik imod ham med udstrakt Haand.

Hun kunde godt lide hans skarpe, blaa Sømandsøjne i det vejrbidte Ansigt med det rødblonde Fuldskæg.

Der var hverken Underfundighed, Koketteri eller Foragt i hans Blik. Hans Hilsen var ærbødig og lige til, — hverken for meget, at hun ikke skulde tro, han betragtede hende, som det hun var; eller for lidt, at hun ikke skulde tro, han agtede hende for mere.

Den var mandig hensynsfuld, maaske en lille Smule overbærende, men ganske uden noget af de Forbehold, som hendes Stilling saa ofte havde udsat hende for, og som hun hurtig havde lært sig til at se langt ud over med et muntert afvæbnende Smil.

— Undskyld, Frue! — sagde han, idet han tog hendes fremstrakte Haand — Jeg mente Kommandøren var her. Det forekom mig, jeg hørte hans Stemme.

I det samme lød atter Witus undertrykte Hylen derindefra.

Kaptajnen saa mod Døren og bed Læberne sammen under det tætte Skæg.

Saa mødtes deres Øjne. Hun saa ham tungt og bedrøvet ind i de kolde, skarpe Øjne, som bad hun om hans Hjælp.

Han betænkte sig et Øjeblik. Saa trak han paa Skuldrene; og hans faste, alvorlige Blik sagde, at Kommandøren var hans Foresatte, mod hvem han ikke havde Ret til at skride ind.

Saa bøjede hun Hovedet og vendte sig fra ham, medens han gik hen til Døren og bankede paa.

I samme Øjeblik hørte de et Klask, som af en Ting, der falder; derefter lød Kommandørens Stemme — han bandede og svor — og endelig et halvkvalt Skrig og en Tumlen mod den lukkede Dør.

Kaptajnen lukkede op; men inden han endnu havde faaet hilst og sagt „Undskyld!“ til den forbavsede Kommandør, som med smertefortrukket Ansigt stod midt paa Gulvet og bøjede sig over det syge Ben, — smuttede Witu, sammenkrøben og rystende, forbi ham.

Medens Kaptejnen lukkede efter sig for at afgive sin Melding, for Witu, stønnende af Smerte, med de hvide Tænder blottede og med klare Taarer i de store, forvildede Øjne, ind i Salon'en, idet han vred den smalle Ryg og med venstre Haands lange Haandled uafbrudt gned Rygraden under Skulderbladene.

Da han opdagede „Midnatssolen", som stod ved Bordet uden endnu at have fundet Ord, kom han atter til at ryste og udstødte en klynkende Lyd, idet hans forskræmte Øjne bad om Naade.

Hans Hjærne forstod intet andet af det hele, end at han var forfulgt, jaget som et vildt Dyr af de samme vilde Mennesker, om hvis Grusomhed derhjemme i Nomaliland han fra sin første Barndom endnu bevarede dunkle Minder — foruden en Erindring, som han saa — den, som var fast og blivende, enkel og stor.

Og denne hvide Kvinde med den store, leende Mund — der var ogsaa leende Kvinder dengang! — hun var vel i Kommandø-

rens Vold som alle de andre hvide. Hun vilde vel gribe ham og holde ham fast, til „den onde Aand“ — saaledes hed Kommandøren i Witus Tanker — kunde naa ind og faa ham fat, fordi han i sin Angst havde væltet Barberkoppen ned over hans Fod.

— Kom her! — sagde hun og bøjede sig ned imod ham, idet hun rakte begge sine Hænder frem.

Men Witu troede hende ikke. Angst skyndte han sig bort og standsede ikke, før han havde fundet sig en Krog, hvor hun ikke kunde naa ham.

Inde under Hjørnebordet rullede han sig sammen som et saaret Dyr med de tynde Arme værgende slyngede om Hovedet.

Og da hun var naaet hen til Bordet, og med Taarer i sine mørke Øjne bøjede sig ind efter ham og kaldte:

— Witu! — Kom, min stakkels Dreng! — Kom ud! — Jeg skal sige det til Hertugen — han skal aldrig slaa dig mere!

Saa brød han ud i Hulken, som rystede hele hans sammenrullede Krop.

Da hun endelig med sine gode Ord fik ham lokket frem af sin Hule, da han laa for hendes Fødder, mens hun sad i Flugtstolen og klappede hans tætkrusede Haar, saa hun, at han holdt noget i sin venstre Haand, som han bevægede op mod sit Hjærte.

Det var noget, som hang i en brun Lidse om hans Hals; i sin Rædsel havde han løst det frem af sin tætknappede Jakke som en Tilflugt mod det onde, der havde ramt ham.

Hun tog hans Haand for at se, hvad det var; men i største Angst puttede han det ind paa sit Bryst og knappede Frakken derover.

Som han laa der og aandede sin Rædsel og sin Smerte ud under den varme Strøm af stor og unyttet Moderkærlighed, der udgød sig over ham gennem de bløde Hænders varsomme Tag om hans Hoved, — gennem de store, graa Kvindeøjnes medfølende Blik, løstes hans Sind og gav slip paa, hvad der laa dybt og uberørt derinde.

Det stille, brændende Had, der er dybere

og stærkere end al Kærlighed, — den nagende Hævntrang, der næres af Selvopholdelsesdriften, til den gaar i ét dermed, — den bloddrukne Henrykkelse, som voldtager Tankerne og synger i Blodet og forvirrer Synet.

Han faldt sammen paa Hug for hendes Fødder. Hovedet hang forover ved sin egen Vægt. Munden stod aaben over de hvide Tænder i et lystent Smil. Øjnene drejede sig uden Maade under Laagene. De store Pupiller skinnede af noget, de saa fuldbyrde sig. Og under Bloddeliriets Andagt gjorde han uden at vide det, som hans Fædre, som hans Stamme, naar de sad samlede paa Hug omkring Ofret, — han strøg Haandfladerne imod hinanden og vendte det hvide ud af Øjnene, som et Menneske, der rammes af Ligfald; — eller, som en hjærnesyg Hund, der har mistet Synets Beherskelse.

Han mumlede noget frem for sig, hvoraf hun kun forstod, at han paakaldte „den store Aand Jesus“, som skulde hjælpe med at dræbe.

Han fablede om en Haand, der skulde hugges af — en Tunge, der skulde rives ud og skæres over; og pludselig forstod hun rædselsslagen, at hans begærlige Smasken med Læberne, mens Øjnene smilede op til hende i Salighed, betød, at han var til Stede ved et herligt Gilde, — at han drak Blodet, som dryppede ned fra hans Bøddels afrevne Tunge, at han i sit Henrykkelsesdelirium levede med ti Liv en uforglemmelig Stund.

Det var en Indskydelse, som aabenbarede hende det; thi han sagde intet uden med de drukne Øjne og de smaskende Læber. Men Indtrykket var saa stærkt, at det kvalmede hende og dræbte den varme Medfølelse, som havde bevæget hende saa hæftigt.

Øjeblikkelig tog hun Hænderne bort fra det sorte Hoved, som var hun bange for at besmittes; og den Tanke jog igennem hendes Hoved, at Kommandøren jo i Grunden havde Ret: De var ikke Mennesker, men Dyr, som man maatte herske over — helt og fuldt, ellers vendte de sig, dræbte En og sugede Ens Blod.

Da hun rejste sig fra Flugtstolen og gjorde sin Kjole fri af ham for at komme ud paa Gulvet, vaagnede han til Nuet.

Han følte, at Varmen, som havde bølget over ham og beroliget hans Sind og dulmet hans Smerte, holdt op at strømme, og han forstod, at hun — den eneste, som havde været god imod ham et Øjeblik — nu trak sig bort i Afsky.

Uvilkaarlig greb han om hendes Kjole og klamrede sig til den et Øjeblik for ikke at lades tilbage i sin ensomme Nød.

Saa huskede han atter, hvem hun var, — at hun daglig spiste og drak og spøgte og lo med hans Herre; og hurtig sprang han op i Angst over, at han ét Øjeblik havde glemt, at hun var en hvid, som alle de andre.

Han sendte hende et ydmygt Blik; og hun forstod, at han bad hende om ikke at røbe ham.

Hun havde allerede overvundet sin Afsky og vendte sig imod ham.

— Løb ud paa Dækket! — sagde hun —

at han ikke ser dig, naar han kommer ind. Og naar han næste Gang er ond imod dig, saa kom til mig.

Inde fra Hertugens Corridor lød tydeligt Brandinis Stemme, og en Vandhane hørtes bruse.

Witu, hvis Sanser endnu var saa forvirrede, at han henførte hvert Lydindtryk til sin Herre, kom atter til at ryste.

Han stirrede et Øjeblik med Rædsel i Øjnene mod Kommandørens Kahyt.

Saa satte han pludseligt i Spring over Gulvtæppet, naaede Døren til Promenadedækket og var væk.

XI

Døren gik op, og Hertugen kom ind i Salon'en, fulgt af Brandini, som bar hans lange Søløveskinds Pels over Armen.

Hans Højhed var nu fuldt paaklædt. Den halvlange, mørkeblaa Yachtfrakke sad løst og bekvemt om hans slanke Skikkelse med den smalle Ryg.

Hans blaa Slips var nøjagtig Mage til „Midnatssolens". Ogsaa de ombøjede Flipper syntes af samme Højde og Vidde.

I de brede, blaastribede Sports-Manchetter saa hans lange, ringløse Hænder endnu smallere ud, som de hang, ørkesløse og ubevægelige ned langs den blaa Silkestribe paa de hvide Benklæder.

Det sorte af Naturen let krøllede Haar

var i kunstige Bukler lagt frem — det var Brandinis Kunst — over den magre Tinding, i hvis skære Hud det blaa Aarenet tegnede sig tydeligt.

Det hvide Ansigt var omhyggelig barberet; Læberne havde faaet lidt rødt og de fine Bryn, som allerede var begyndt at graane, lidt glinsende sort, der kastede et svagt Genskin af Liv over de ubevægelige, gulrandede Pupiller under de tunge Laag, der kun var halvt aabne.

Da han fik Øje paa Midnatssolen, gled Skyggen af et Smil over hans Mund.

— Godmorgen, min Ven! — sagde han træt, idet han med sin elastiske Gang i de indvendig fjedrede Støvler gik hen imod hende og førte hendes bløde Haand, som hun havde rakt ud imod ham, alvorligt og ærbødigt til sine Læber.

Medens Brandini diskret vendte Ryggen til og benyttede Øjeblikket til at brede Pelsen ud over Armstolen ved Vinduet, tog „Midnatssolen“, som var lidt højere end Hertugen — ham med begge Hænder mo-

derligt om det friserede Hoved, bøjede det ned imod sin Mund og trykkede et Kys paa hans lange, kolde Pande.

Saa hævede hun atter hans Hoved op i sine Hænder. Et Øjeblik holdt hun det ud for sig og stirrede ind i hans underlig fraværende Blik, som vilde hun tvinge hans Sjæl tilbage fra det øde fjærne; og da hans Øjne endelig fik Liv imod hendes, saa trykkede hun hans smalle Læber fast og varmt mod sin store, bløde, fint rynkede Mund.

— Godmorgen, lille Henrik! — sagde hun kærligt. — Hvorledes gik det saa? — Har du heller ikke sovet i Nat?

Brandini vendte sig imod hende med et spørgende Blik bag sin Herres Ryg.

— Godmorgen, Brandini! — nikkede hun og lod ham med et Blik forstaa, at han skulde gaa.

Hertugen vendte Hovedet og nikkede, som han plejede, naar han ikke havde Brug for ham.

— Deres Højheds Pels ligger paa Stolen!

— sagde Brandini og saa fast paa ham med sine smaa blanke Øjne.

Det betød to Ting, dels at han nu ikke skulde staa og snakke, men huske sin daglige Morgentur paa Dækket, — dels, at han ikke maatte gaa ud idag uden at tage Pelsen paa; thi det var betydeligt koldere end igaar Morges, hvor de var fireogtyve Timers Fuldkrafts Fart sydligere end nu.

Hertugen forstod ham.

— Ja — ja — nu gaar vi strax. Addi hjælper mig.

Brandini var den eneste, overfor hvem han gav hende det fortrolige Navn.

Overfor de andre hed hun enten simpelthen „Madame“ — eller, naar han var i Stemning, „Fru Midnatssol“.

Da Brandini havde lukket Døren efter sig, lagde Hertugen Armen om hendes Liv og sagde med bøjet Hoved, idet han førte hende hen mod Vinduerne, som om han betroede hende en Hemmelighed:

— Jeg har ikke sovet mere end en Time, tror jeg.

Saa standsede han og stirrede fjærnt frem for sig.

— Det er dette med Hanen, som jeg ikke kan blive klar paa.

Hun slog en Latter op og klappede hans Kind.

— Aa, du er tosset med den Hane!

Men i det samme blev hun grebet af Alvoren i hans Blik, — og pludselig — uforklarligt hvorfor og hvorledes — gik der et Øjebliks forunderlig Træthed igennem hende, saa at hendes Knæ kom til at ryste og hun maatte gribe ham i Armen.

Hun lukkede Øjnene i Svimmelhed. Saa saa hun noget — noget frygteligt og stort, som fik hendes Hjærte til at staa stille i Rædsel.

Men da hun atter aabnede Øjnene, vidste hun ikke mere af noget Syn. Hun mærkede kun, at hun rystede.

— Hvad er det? — spurgte Hertugen og bøjede sit Ansigt ind imod hendes.

— Jeg ved det ikke! — svarede hun — jeg blev pludselig saa svimmel. Jeg tror, det er den stærke Morgenluft.

— Mærker du det ogsaa? — hviskede han, mens Underlæben faldt ned — Det er ikke Morgenluften. Det er dette med Solen — og Hanen, som føler det uden at forstaa.

— Hvilket?

Hun saa forbavset og ængstelig paa hans stive, tomme Blik, som syntes paa samme Tid at se langt ud i det fjærne og at stirre ind efter mod hans egen syge Sjæl.

— At det snart er forbi!

Det kom saa stille og dybt alvorligt, at hun blev bange.

Hun greb ham i Armen og tvang ham til at se paa hende.

— Hvad er det dog, du siger, Henrik? — spurgte hun og søgte at læse hans Blik. — Hvad tænker du paa?

Han smilede træt til hende og klappede hendes Kind med sin kolde Haand.

— Saa saa! — Synes du, det er saa slemt?

— Hvad er det, som er forbi? — spurgte hun og vilde vide Besked.

Uden at svare tog han hendes Haand og trak hende med sig helt hen til Kahytsruden.

Han bøjede Hovedet og stirrede med Haanden skyggende mod Solen.

— Ser du, i Nat — naar Klokken er tolv — saa har vi naaet det — saa har vi naaet det Øjeblik, da Tiden dør.

Hun skottede ængsteligt til ham, mens det trak nervøst over hendes Øjenbryn.

Hvad var det dog, som løb rundt i Hovedet paa ham?

De andre Dage havde han nok været alvorlig og indesluttet — endnu mere fjærn end ellers.

Men nu — idag — hvad var det dog for noget mærkeligt noget, som bævede i ham?

Aa, det var denne bestandige Søvnløshed, som hans svage Hoved ikke kunde taale.

Havde de dog bare aldrig slæbt ham ud paa denne Tur.

Hun vilde tale med Balck om ham — bag hans Ryg. Han maatte give ham noget.

Hun blev ganske uhyggelig til Mode af at se paa hans sære Blik og den dybe melankolske Rynke om hans Mund.

— Den Dag, som er en evig Dag! — hviskede han fremfor sig mod Lyset, næsten uden at bevæge Læberne.

— Aa gid vi var hjemme igen! — sagde hun i pludselig Angst og klyngede sig til hans Arm.

— Vilde du ikke ønske det, Henrik?

Hun bøjede sin leende Mund ind imod hans.

— Hvad kunde det nytte? — svarede han, mens hans Haand i Tanker legede med hendes Fingre.

Saa vendte han Øjnene mod hende og sagde:

— Jeg har jo prøvet alt. Og intet har hjulpet.

Hun vilde ikke afbryde ham. Hun ventede paa, at han dog tilsidst skulde sige noget, hvoraf hun kunde gætte sig til, hvad han tænkte paa.

Pludselig lo han — i smaa korte Kluk —

den melankolske Latter, som kom nede fra Struben og som rystede hans Hoved, uden at hans Ansigtstræk bevægedes derved.

— Tror du ikke, jeg ved, hvorfor jeg skulde rejse? — Tror du ikke, jeg kender ham derinde?

Han viste mod Kommandørens Kahyt med en ganske fin Hovedbøjning; og uden Overgang lød hans Stemme nu pludselig oprømt, næsten skrigende, som havde han et Øjeblik tabt Herredømmet over den.

— Jeg maa ikke underskrive „de sociales“ nye Lov, som Parlamentet har vedtaget. Nu skal Rigsforstanderskabet kassere den inden min Hjemkomst. Jeg maa ikke modtage Deputationen fra Minearbejderne, som klager over Generalraadet. Det er min kære Fætter Johan af Hallerland, som staar bag ved. Han er „social“, ser du. Det er ham, siger de, som efter den sidste store Grubeulykke har opfundet „den almindelige Næringspligt“, — den Lov, at alle skal være lige om Samfundets nødvendige, men livsfarlige Arbejde — i Kulminerne — og overalt, hvor Livet

sættes paa Spil — alle, rige og fattige — som de er lige for Landets Forsvar. De unge — Millionærsønnen saa godt som Daglejersønnen — skal udkommanderes, hver og en, til personligt Arbejde i to Aar, ligesom de skal tjene deres Værnepligt i Hæren —

Han gned Hænderne imod hinanden og smilede som et Barn, der har gennemskuet alt, hvad der hemmeligt er lagt til rette for at lede eller vildlede det.

— Ser du — blev han ved og saa i pludseligt Vemod ud over Havet, som om han talte mere til Solen end til hende — Manden har jo Ret! — Naturligvis har han Ret, Fætter Johan! — „Den almindelige Næringspligt“ — det lyder helt rigtigt, ikke? — For flere Aar siden kunde jeg have fundet paa det selv. — Jeg vilde saa gerne gøre det, men jeg kan ikke. — Jeg har jo forsøgt det altsammen — sukkede han — men jeg kunde ikke — jeg kunde aldrig noget.

— Husker du, da jeg gav dem Løbepas — fortsatte han og glemte, at hun kun havde været hos ham i det sidste Aar — hele den

gamle Bande — „de forenede Compagniers“ Lejesvende, da jeg sendte ogsaa ham — Grube — hjem, og lod de andre komme til Fadet. Ho, ho! — husker du deres Proletarmanerer — deres Smaakaars Mistillid — deres glubske Graadighed for at tage alt, hvad der kunde tages til dem selv — deres hovne Trods mod Hertugen og hans Hof, saasnart de følte sig sikre. Saa var de gamle dog bedre — de forstod mig i det mindste — de bevarede dog Skinnet. I Virkeligheden var det Hip som Hap.

Han rystede langsomt paa Hovedet og føjede til:

— Det er godt saaledes! — Det er godt, at det snart er forbi. Nu kommer den Nat, som ingen Morgen har. Og saa er alt forbi.

Hun trak uvilkaarligt Haanden til sig og saa ængsteligt paa de stirrende Øjne og det hvide Ansigt.

Han drejede Hovedet om imod hende. Saa forstod han med ét, hvad hun tænkte paa.

En bleg Rødme plettede den skære Hud under Øjnene.

Nu siger hun det til Balck, tænkte han. Og Balck konfererer med Grube om, hvad der skal gøres ved det sindssyge Menneske.

Han aabnede Øjnene helt og saa paa hende med et Smil.

— Du forstaar jo da Spøg! — sagde han og trykkede hendes Arm ind mod sit Hjærte.

Hun aandede lettet op. Saa lagde hun sine Hænder paa hans Skuldre og rystede dem muntert.

— Tænk dog ikke saa meget paa alt det Regeringsvrøvl. Du skal se, de klarer det nok uden dig.

Hun kyssede ham paa Munden og trak ham dansende bort fra Vinduet, idet hun kvidrede Mattchich'en, som hun ikke kunde faa ud af sit Hoved.

Der var altid én Melodi, som bemægtigede sig hende; saa længe den regerede, sang hun aldrig andre; men en skøn Dag besejredes den af en anden, som kastede den ud og indtog dens Plads. For Tiden maatte Skibsmusiken hver Aften ved Taflet spille Mattchich'en.

Medens hun stod ved Bordet og hjalp Hertugen Pelsen paa, saa han pludselig op af sine fjærne Tanker, lyttede mod Luften med halvaaben Mund og spurgte:

— Hvad er det, som dikker?

Da han saa hendes Forbavselse, slog han det hastig hen.

— Kom saa! — sagde han og tog hendes Haand — Du er jo færdig.

Arm i Arm gik de over til Døren og ud paa Promenadedækket, hvor en kold, skarp Morgenbrise slog imod dem.

Saa spaserede de sammen frem og tilbage, frem og tilbage — gennem Dækkets hele Længde.

Skibet gik støt og roligt, men for fuld Kraft.

Ingen lange Dønninger mere som om Natten. Havfladen havde glattet sig ud og strakte sig spejlblank under Lyset.

Til begge Sider kun Havet og den skære, høje Himmel, hvis Morgenskyer allerede havde spredt sig.

Mens Hertugen med de ubevægelige Pu-

piller stirrede frem for sig uden at se, glippede Addi mod Solen og fulgte Havmaagernes Flugt forude. Det var, som vilde de vise Skibet Vej imod Lyset.

ANDEN BOG

I

Hertugen, som Dagen igennem havde været tavs og indesluttet, ja endog — første Gang paa hele Rejsen — havde spist Lunch for sig selv alene, mens Brandini med hemmelighedsfuld og betænkelig Mine gik fra og til hans Kahyt med de tildækkede Retter — Hertugen mødte til Middag i Kjole.

Ellers plejede han, nu han var til Søs, at sætte sig ud over Etiketten; hvorfor underkaste sig den Anstrængelse at klæde sig om her, hvor han var saa ganske en famille?

Ikke i mange Dage havde Addi set ham saa smilende, som da han idag førte hende til Bords.

Han var næsten oprømt, drillede Livlægen med hans Appetit og indrømmede paa Balcks

Insinuation leende, at det var den sure Misundelse fra hans Side.

Selv nød han kun lidt Grøntsager, et ganske lille Stykke Entrecôte og for Resten Frugt. De havde store, dejlige, friske Ferskner med ombord; dem krystede han ud i Champagnen.

Overfor Grube var han rent ud vennesæl. Kommandøren var vant til, at Hertugen talte til ham i en halvt ængstelig, halvt spottende Tone — som den, der vilde vise, at han saa til Bunds i hele det hemmelige Maskineri, der forlængst havde faaet Bugt med ham og Regeringen.

Grube vilde næppe tro sine Øjne, da Hertugen løftede Glasset og drak privat med ham, hvad han ellers aldrig gjorde uden ved større, repræsentative Tafler, hvor andre skulde se det.

Hans magre, ringløse Haand havde i ét væk Ærinde til Addis runde, bløde Arm, som han klappede halvt i Tanker.

Det var saa nyt, at Stemningen hurtig kom paa Højden.

Addi var mere straalende end nogensinde med sin gyldne Sol om Panden, hvorfra som eneste Smykke lyste Hertugens kronede Navnetræk i Brillanter.

Hun sagde Vittigheder om „Midnatssolen", hendes Navne, om Hanen, om Grubes daarlige Ben, som ikke havde givet ondt fra sig siden Anfaldet om Morgenen.

Med sædvanlig Tankeløshed havde hun forlængst glemt baade Grubes fornærmelige Elskovsoverfald og hans Grusomhed mod den sorte Dreng.

For hver Vittighed lagde hun sig tilbage i Stolen og lo saa hjærtelig med sin store, aabne, bøjelige Mund over de hvide Tænder, at selv Brandini's højtidelige Gnavenhed, der aldrig var alvorligere end naar han serverede for Hertugen og „Madame", løstes op og gav Plads for et diskret Smil i Øjenkrogenes fine Rynker.

Ogsaa Witu, som serverede for Grube og Livlægen, havde i hvert ledigt Øjeblik bag sin Herres Stol Øjnene ved det smukke leende Ansigt med de mørkegraa, sjælfulde Øjne.

Han lo ikke, men han saa og saa med sit store, forbavsede, ydmyge Dyreblik og tænkte paa, at de bløde runde Hænder havde klappet ham paa hans Hoved, da han græd af Smerte og Vrede.

Ikke siden han var en otte Aars Dreng og hans Moders Øjne fulgte ham, havde nogen Mand eller Kvinde trøstet ham i Sorg.

Ogsaa Næstkommanderende, Kaptajn de Barry, der ellers præsiderede i Officersmessen, var undtagelsesvis tilsagt til Taflet.

Der var bleven drukket mere end sædvanlig.

Kommandøren havde hele Dagen været nervøs, og ikke til at komme nær. Den søvnløse Nats ophidsende Hændelser — først det mislykkede Elskovsmøde med Margot, saa Smerteanfaldet i det syge Ben og derefter den uheldige Scene med Addi, — den han ærgrede sig over som en utilgivelig Dumhed, — aldrig vilde sligt være hændet ham, om han ikke havde været saa overnervøs af det forbandede Nattelys! — alt dette havde bragt ham i en saadan Til-

stand af Exaltation, at hans Hænder rystede endnu ved Lunch; og flere Gange var det hændt ham, at en forunderlig pludselig Kulde løb ham ned langs Rygraden, efterfulgt af en Følelse af Skræk, som var hans robuste Natur fuldkommen uvant og uforklarlig.

Da han saa Hertugens blide Sindsstemning og festlige Paaklædning, tog han et alvorligt Tag i sig selv, idet han satte sig til Bords.

— Op med Humøret! — tænkte han og skyndte sig, endnu inden Suppen, at skylle et Par Glas Madeira ned i sin tomme Mave.

Da han først var begyndt at drikke, blev Nervøsiteten og Exaltationen til Overstadighed.

Han blev tilsidst saa støjende, at Brandini ikke kunde dy sig for en diskret misbilligende Hosten bag sin lille, brunplettede Haand.

Addi saa op paa Kammerlakajen, forstod og kom saadan til at le, at hun fik en Kartoffel galt i Halsen, blev højrød i Hovedet og ikke fik Luft, før Grube dunkede hende i Ryggen, der hvor den spidse Udskæring

i den pragtfulde grønne Silkerobe dækkedes af det spindelvævstynde Kniplings Underliv.

Da man havde rejst sig og der var baaret ud, fortalte Grube, som nu ganske overgik sig selv, morsomme Historier fra Kronkolonien.

Han havde et eget drøjt Lune — Kommandøren —, som kunde være uimodstaaeligt. Og da han mærkede, at Addi enten ganske havde glemt eller havde foresat sig at slaa en Streg over hans uheldige Optræden om Morgenen, saa anstrængte han sig af al sin Evne, idet han tilsidst glemte baade Hertugen, der laa i Flugtstolen og røg sin parfumerede ægyptiske Cigaret, og Livlægen og henvendte alle sine Historier direkte til hende, som var de alene i Stuen.

Hun lo overstadig, men opdagede tilsidst hans iøjnefaldende Opmærksomhed. Saa vendte hun sig til Hertugen og søgte at drage ham med ind i Talens Kreds.

Men Hertug Henrik gjorde Tegn med Haanden til hende og blev rolig liggende

med et træt Smil om de smalle Læber, medens Øjnenes gulrandede Pupiller hvilede med deres fjærne Blik halvt spottende, halvt beundrende paa Kommandørens store blanke, spillevende Øjne i det af Vin og Forspisthed rødblakkede Ansigt med de tykke, bevægelige Mundfolder.

Saa faldt Hertugen hen i sin Døs, og Livlægen lagde tyssende sin Haand paa Kommandørens Skulder.

Grube sænkede Stemmen, til han havde faaet sin Historie færdig.

Saa lagde ogsaa Addi sig tilbage i Stolen; og da Grube forgæves havde søgt at paakalde Doktor Balcks Interesse for en fortsat hviskende Underholdning, knappede han et Par generende Knapper op i sin hvide Vest; og et Øjeblik efter pustede han i Stolen som de øvrige.

Da Witu saa, at Søvnen havde taget hans Herre, benyttede han et Øjeblik, hvor Brandini vendte Ryggen til.

Det var en dejlig modengul Banan, som laa i den høje Sølvskaal paa Buffetten om-

kring Pillen imellem Ferskener, Pærer, Druer — den fristede Witu's sorte Sjæl, som ellers var for ræd til at være tyvagtig.

Kun naar han fik Øje paa en af sin Hjemstavns Frugter, bukkede han under for sin medfødte Hang til Fællesskab om Jordens Goder.

Behændig fik han Bananen løsnet af Bundtet og stak den i Lommen paa sin hvide Tjenerfrakke.

Medens Brandini serverede i det hertugelige Liberis lange mørkegrønne Skødefrakke med hvid Silkevest og Silkeknæbenklæder, var Witu i Kommandørens Liberi: hvid Halvfrakke over hvid Vest og lange, hvide Buxer, hvide Handsker og stort hvidt Skjortebryst, saa at kun Ansigtet og Haaret røbede hans Race.

II

Hertugen var den første, som vaagnede. Han rejste sig over Ende i den lange, dybe Stol, mens hans Øjne gik undersøgende fra den ene til den anden. De sov alle; Brandini og Witu var forsvundne.

Saa stod han op og listede sig over Tæppet, standsede et Øjeblik midt paa Gulvet og lyttede med aaben Mund mod det ukendte, der svøbte sig om ham som en Taage.

Atter kastede han et ængsteligt Blik tilbage paa de andre. Derefter gik han hen til Vinduet, løftede det tykke Silkegardin fra Ruden og stirrede fra den elektrisk oplyste Salon ud i den sene Aftens vidunderligt fulde Dagslys.

— Henrik! — hørte han Addi kalde.

Hurtig lod han Gardinet falde og vendte sig om mod Stuen.

Hun sad oprejst i Stolen og stirrede paa ham med sit store, gode Ansigt kastet let tilbage.

Saa strakte hun begge Armene, hvis letpuffede Halværmer gik hende til Albuen, frem imod ham; hendes Hjærte varmedes pludseligt af moderlig Medlidenhed med hans hvide Ansigt og det ubevægelige Blik, der forekom hende saa usigelig hjælpeløst, at hun syntes, hun maatte tage ham med begge Hænder om Hovedet — nu strax — og trykke det op mod sit Bryst, som man trøster et sygt og ensomt Barn.

Han gik hen imod hende; men inden han havde naaet det kinesiske Rygebord, som stod fuldt af Kaffekopper og Askebægre, vaagnede Grube op i et Sæt, for over Ende og stønnede højlydt.

— Se saa! — sagde Hertugen, og Stemmen blev pludselig skrigende, som om han et Øjeblik havde mistet Herredømmet over den.

— Se saa! — Spillebordet frem! — kommanderede han og klappede i Hænderne.

Alle rejste sig. Grube blev øjeblikkelig støjende som før. Brandini og Witu kom hastig til, den ene fra Corridoren, den anden fra Kommandørens Kahyt.

Men Livlægen, som endnu havde den forunderlige Lyd af Hertugens Stemme i sit Øre, kastede bag Lorgnetten et lynskarpt Sideblik paa Hertugens Øjne.

Saa gik han hen til ham, stillede sig lige foran ham og sagde:

— Naa, Deres Højhed — iaften skal vi have Revanche allesammen. Husker De, — De endte med to Niere efter hinanden igaar Aftes.

Da Hertugen kun nikkede med et Smil, begyndte han igen.

— Det er sandt, Højhed, De har endnu ikke aflagt Beretning for i Nat?

— Beretning?

Hertugen saa spørgende paa ham med det uforstaaende og ængstelige Blik, som han havde saa tit, naar nogen pludselig

kaldte ham tilbage til Livets nære Virkelighed.

— Ja, hvorledes var det med Hovedet? — og hvorledes gik det med Søvnen? — Nu maa jeg have ordenlig Besked.

Medens Brandini gjorde Spillebordet ved Kaminen i Stand, hentede Baccarat-Kortene frem af Skuffen, bar Hertugens ciselerede Sølvskrin, hvori Guldstykkerne med hans eget Billede gemtes, ind fra hans Kahyt, — gik Hertugen op og ned ad Gulvet med Livlægen, hvis Arm han havde taget under sin.

Han fortalte om sine Hovedsmerter og om sin Søvnløshed; men Livlægen lyttede mere efter Stemmens Klang og skiftende Højde end efter Ordenes Indhold.

Hver Gang han uden at vække Hertugens fint mærkende Mistænksomhed kunde se sit Snit til fra Siden at faa fat paa hans Blik, undersøgte han de ligesom lammede Pupiller.

Saa gav han ogsaa nøje Agt paa hans Ansigtsbevægelser og lyttede efter, om der

manglede nogle nødvendige Ord i hans Sætninger, eller om det var, som snublede Ordene over hverandre.

Nu kom Grube hen og gjorde Ende paa deres Underholdning.

Han var utaalmodig efter at komme til at spille; og Addi havde allerede sat sig paa sin Plads lige overfor Kaminspejlet.

— Holder Hertugen Bank? — spurgte han, mens han omhyggelig blandede de tre Spil Kort i Haanden — Eller skal jeg?

Da Hertugen saa Kortene og det ventende Spillebord, kom de røde Smaapletter pludselig frem under hans Øjne, som aabnede sig helt med et Spil af Liv.

Den Higen mod det ubekendte, der ligger bag alle Livets Realiteter, — den Leg med blinde Skæbner, som Hasardspillet er for den, der ikke selv tager Handlingens Traad i sin Haand, men kun er uvirksom Tilskuer til andres Sejr og Nederlag, til Liv og Død, — det Surrogat for Daadens Kamp mod det tilfældige, det sjælløst uinteresserede eller overlegent ledende, der kaldes Gud

eller Skæbne, — var det eneste, som havde bevaret sin Tillokkelse for Hertugen.

Det kunde tage ham, Time efter Time, med stedse stigende dæmonisk Magt.

Uden Ord sad han da bøjet over Kortene og drak sin Whisky Glas efter Glas, mens de røde Pletter bredte sig over den magre Kind og blev skarpere i Randen.

Hans Øjne hang ligesom tryllede af Forventningen, mens hans svage Hjærne arbejdede med det uudgrundelige „Hvorfor?“ og atter og atter søgte at finde det lille Hul i det dunkle Forhæng, hvorigennem Sammenhængen, som maatte, maatte være der, kunde øjnes.

Ikke Pengene, ikke Guldets Klang og Glans, som Grube attraaede det, men selve Spillets forunderlige Omskiftelighed, — Skæbnens tilslørede Janushoved var det, som lokkede Hertugen.

— Jeg holder Bank! — sagde han, slap Livlægens Arm og skyndte sig hen til sin Plads i den højryggede Armstol ved Addis højre Side.

Livlægen gik bag om hans Stol og satte

sig paa sin Plads med Ryggen mod Kaminen vis-à-vis „Midnatssolen“.

Saa anbragte Kommandøren sin svære Krop paa Addis venstre Haand, lige overfor Hertugen.

Idet han satte sig, mindede det syge Ben ham for første Gang siden imorges. Ansigtet bed sig sammen i øjeblikkelig Smerte, mens han forsigtig strakte det syge Ben ud fra sig under Bordet.

Han blandede færdigt og lod først Addi tage af. Derefter tog Doktor Balck det øverste Kort og anbragte det underst med den aabne Side op efter.

Grube rakte de tre sammenblandede Spil over Bordet til Hertugen, som lagde Kortbunken op imod Sølvskrinet.

— Hundrede Henri-d'or! — sagde han.

Brandini, der stod bag hans Stol, bøjede sig frem, talte Stykkerne op af Skrinet og anbragte dem i ti Bunker symmetrisk foran Hertugens Plads.

Hans Højhed saa sig om efter ham, og Brandini forstod Vinket.

Han hentede Glas til Hertugen og Addi fra den runde Buffet omkring Pillen, hvor Flasker af forskellig Størrelse stod opmarcherede; Witu fulgte hurtig efter for at betjene Kommandøren og Livlægen.

Medens Hertugen gav Kort af Bunken, ét til hver af de modspillende og ét til sig selv, hentede Grube en Haandfuld Henri-d'or'er op fra sin Buxelomme og satte fem Stykker foran sig som Indsats, hvorimod Doktor Balck og Addi kun satte ét Stykke hver.

Livlægen skar Spidsen af en af Hertugens Upman-Cigarer, som Brandini bød ham, men Kommandøren tog en frisk grøn Havanneser — han røg aldrig andet — ud af sit Foderal.

Idet Addi forsynede sig af Hertugens Cigaretter, som laa i en Skaal imellem dem, skyndte Grube sig at komme Brandini i Forkøbet med at give hende Ild. Han saa hende med sit store, blanke Blik elskovssygt ind i de graa Øjne, mens hun tændte. Hun vrængede af ham med et Smil.

Brandini heldte Whisky op i Hertugens store Pokal; og medens hans Herre var optagen af at se sit Kort, fyldte han Glasset med Vand helt op til Randen.

Saa bød han Addi hendes sædvanlige Likører. Det var Cherry cordial og Maraschino, som hun plejede at vexle med.

— Først en hvid! — sagde Addi.

Witu skænkede Whisky op i Kommandørens Glas, til han nikkede. Saa hentede han ved Buffetten den meget tørre Champagne, som siden Grubes Kolonitjeneste var hans Yndlingsdrik. Witu heldte den perlende Drik op i Whiskyen, indtil Glasset var fyldt.

For Doktoren, der over Lorgnetterne, som hang langt nede paa hans tykke Næse, smilede til Addi med sine smaa, brune, godmodige Levemands-Øjne, skænkedes der Cognac, og Glasset fyldtes op med Seltersvand. Det var hans vante Drik gennem mange Aar.

III

— Carte! — sagde Addi, som sad med en To'er, og allerede havde Spillefeber.

Hertugen smilede til hende og gav.

Det var et Billedkort.

Hun lavede Trutmund i Ærgrelse.

Kommandøren meldte Otte med et hoverende Smil.

Livlægen sad og tyggede paa sin stride, graa Knebelsbart. Han havde Fire og kunde aldrig bestemme sig, om han skulde købe paa dette Kort eller passe.

— Naa? — sagde Hertugen og saa op paa ham.

— Lad gaa! — Carte!

Balck var ikke fri for at være paaholden; det smertede ham, hver Gang han tabte.

Han fik en Sexer.

Ærgerlig kastede han Kortene paa Bordet.

— Baccarat! — knurrede han.

Det var en daarlig Begyndelse.

Hertugen lo med sin korte Strubelatter. Saa vendte han sit eget Kort op. Det var Klør Tre.

Hurtig tog han endnu et Kort af Bunken. Spar Ni!

— Baccarat! — raabte Addi og bøjede sin leende Mund drillende ind mod hans Ansigt.

Hertugen viftede hende om Næsen med de to Kort og betalte ud til hende og til Kommandøren, som begge lod Gevinsten blive staaende, saa at deres Indsats nu var dobbelt saa stor som før.

Hertugen drak og gav Kort paa ny.

Hans Blik havde allerede faaet det underlig hypnotiserede Udtryk, — som han sad der med Hovedet forover mod Kortene, ligt en syg Blomst paa en svag Stængel, der næppe kan bære Blomstens Tynge.

Addi var bleven rød i Kinderne og kunde

hverken holde sit Ansigt eller sine Hænder rolige under Spillets Spænding.

Kommandøren havde kun Tanke for hende. Hans blanke Øjne, der, alt som han drak, blev mere og mere skinnende, — søgte bestandig at fange hendes Blik.

Han passede at komme til at røre ved hendes nøgne Underarm, naar hun talte sine Guldstykker.

Forsigtig nærmede han sin Fod til hendes under Bordet. Et Øjeblik hvilede de Side om Side; saa mærkede Addi det og trak Foden til sig.

Hans Blik gled langs den hvide, fuldendt smukke Hals's Runding og søgte at gennemtrænge Kniplingsstoffet, som dækkede den dybe Udskæring. Han havde al sin Selvbeherskelse behov for ikke med sin tykke, røde, stærkt haarede Haand at gribe om de fint dunede Arme.

Livlægen saa det hele og morede sig indvendig, mens han med sit røde Silketørklæde viskede de Sveddraaber af, som al-

tid perlede frem paa hans firskaarne Pande, naar han havde spist og drukket godt.

Da ogsaa Hertugen tilsidst blev opmærksom — han maatte vente paa Svar, fordi Kommandøren var for optagen til at passe sin Tur — da han saa over paa Kommandøren med et Blink af overbærende Haan i de gule Pupiller, mens Læberne strammedes til et ganske lille spydigt Smil, — trak Grube hastig Hovedet tilbage fra Addi.

Han blev hed i Øjnene over at være attraperet; men han var for urolig i Blodet til at lade som ingenting.

Et pludseligt, drengeagtigt Raseri steg op i ham mod den halvdøde Svækling, som i Kraft af sin Fødsel og Stilling vovede at mokere sig over ham, — her hvor det kun galdt Mands Vilje og Mands Styrke, — overfor en Smule Kvinde, som er dens, der kan tage hende.

Han lagde hele sin Mandsforagt, alt hvad han ikke turde sige, i det Blik, hvormed han naglede Hertugens Øjne til sin Vilje, mens han langsomt vendte Kortet og gav Besked.

Hertugens Læber strammedes. Han dukkede Hovedet og undveg de stærke Øjne, mens et Drag af dyb Sørgmodighed skælvede over hans fine Øjenbryn.

Han forstod saa godt. Han følte sin Afmagt hver Time paa Dagen. Afmagt som Mand — Afmagt som Regent.

Og Kommandøren gjorde et Skridt endnu. Han lod Blikket glide fra Hertugen først til Livlægen og derefter tilbage til Addi for med et selvbevidst Smil ligesom at tage dem til Vidne paa sit Herredømme.

Men Brandini, der havde set og forstaaet det hele tavse Spil, forargedes paa sin Herres Vegne.

Han, som ellers kun serverede for Hertugen og Addi, gik hen til Kommandøren med en Siphon.

— Sodavand! — angav han og holdt Siphontuden over Grubes Glas.

Kommandøren trak Glasset til sig, idet han saa forbavset op i det ubevægelige Ansigt med de utallige fine Rynker.

— Jeg har intet forlangt! — sagde han,

mens hans Øjne blev hvasse under Forsøget paa at faa Kammerlakajens Ansigtsmaske til at røbe sig.

Brandini løftede Øjenbrynene, saa et Øjeblik ærbødig uforstaaende paa Kommandøren og lod saa Blikket glide fra Hertugen til Livlægen og Addi, idet han med sin mest upersonlige Stemmeklang sagde:

— Om Forladelse! — Jeg syntes, Kommandøren bad om noget koldt.

De smaa, blanke Øjne besvarede med from Fasthed den pludselige Vrede, som trak sammen om Kommandørens Mundfolder, medens Kinderne blev røde.

Addi maatte bide sig i Læben for ikke at le, mens Livlægen behændig lod sit Lommetørklæde falde og omhyggelig pudsede sin Næse, da Witu rakte ham det.

Hertugen alene syntes ikke at have forstaaet „den kolde Straale“.

IV

Hertugen sad i Uheld og tabte bestandig. Han krøb sammen i den store Armstol, som om han frøs. Øjnene blev større og større. Det var, som om Pupillerne sugede sig fast til Kortet, som saa han kun det; og hans lange Fingre rystede, idet han vendte Bladet, som kunde han allerede i Fingerspidserne fornemme, hvad det indeholdt.

Addi og Livlægen, der afvexlende havde vundet og tabt, holdt op, da Spillet formede sig som en Tvekamp mellem Hertugen og Grube, hvis Øjne skinnede lig blankt Metal.

Guldbunken foran Kommandøren voxede bestandig. Han lod Gevinsten blive staaende, saa at hans Indsats bestandig fordobledes.

Brandini, der med sine adrætte, lydløse Bevægelser gik fra og til, var snart ligesaa optagen som de spillende selv.

Han ønskede ondt over Grubes Kort med indvendige, italienske Eder; men det hjalp altsammen intet.

Med et tirrende Smil om de brutale Læber sad Grube og kommanderede Lykken til sig, Kort efter Kort.

Som han sad der med Hovedet kastet let tilbage, — med de fremstaaende Øjne, der ligesom rev Kortet til sig og tydede det i samme Nu, det var i hans Haand, — med de tykke, røde, haarede Hænder i bestandig rytmisk Bevægelse, legende med Lykken, inden de greb den, sikre i deres Sejr, — som han sad der, bred og fast i Stolen, urokkelig og enevældig, — strømmede der med Varmen fra hans svedperlende Ansigt en hemmelighedsfuld, brutal, ja dyrisk Myndighed ud fra ham. Der stod en egen Atmosfære om ham, som betog og drog til sig.

Uden at ville det og uden at vide det bøjede Addi sig imod ham — bort fra Her-

tugens svage Uheld imod Grubes stærke Lykke.

Han følte hendes Nærhed; den Magt, som drog hende til ham, var ham ikke selv bevidst, men han saa dens Virkning.

Hans Øje søgte hendes gyldne Haar, der var ham ganske nær, hendes mørke, forundrede Øjne med det helt nærværende Blik, og under Paavirkning af den stærke Drik skiftede det hele Form og Betydning i hans Sind.

Han tænkte ikke paa, at det kun var Kortgunst og Guldstykker, der ved Skæbnens Lune søgte over Bordet fra Hertugen til ham.

Det kom ham for som en større og mere voldsom Virkelighed, — som var det Lande og Riger, han vandt fra sin Herre, — som spillede han Liv og Sundhed fra ham.

Han lagde i sin Sejrsrus flere Gange sin Haand over Addis, der laa ørkesløs paa Bordet foran hende, som havde han allerede spillet hende ind og nu tog Forskud paa den Lykke, der ventede ham.

Hun var under Paavirkning af ham og gengældte uvilkaarlig hans Haands Tryk. Indtil hun blev opmærksom paa Doktor Balcks forundret spørgende Blik bag Lorgnetterne; saa tog hun hurtig Haanden til sig, mens det trak nervøst om hendes Øjenbryn.

Flere Gange maatte Brandini hente ny Forsyning af Henri-d'or'er fra Chatolkassen i Hertugens Kahyt.

Hans Herre rakte ham tavs det tomme Sølvskrin over sin Skulder.

Saa blev der en Pause, i hvilken Hertugen sad sammensunken i sig selv; hans Tanker var langt borte, mens Grube — højtalende og munter i sin Sejr — fjasede med Addi, der lo og sang og lagde sig tilbage i Stolen, med Læberne røde og fugtige af de stærke Likører.

Hertugen drak meget; og skønt Brandini, hver Gang han saa sit Snit, ganske stille fyldte Glasset op med Vand, var det dog ikke lidt han tog til sig af „Røggiften" i Aftenens Løb.

Hans Ansigt blev hvidere, hans Øjne større, og Ryggen bøjede sig viljeløs sammen. Saa slappedes ogsaa det bitre Drag om hans smalle Læber. Munden ligesom flød ud i Kinden, blev vag i Udtrykket, mistede sin Personlighed og sin Smerte.

Tilsidst var alt Guldet samlet i en Bunke foran Kommandøren. Hvor meget der laa i Penge, anede ingen af dem.

Kun Brandini, som holdt Øje med alt og ofte diskret greb ind, naar Hertugen begik en Fejl ved Udbetalingen, kunde have sagt det. Han vidste nøje, hvor mange Henri-d'or'er Sølvskrinet indeholdt, naar han bar det ind. Thi for hver Gang han fyldte det, skrev han Summen paa en Seddel og lagde den som Kvittering ned i Chatolkassen.

Da hele Sølvskrinets Indhold for tredje Gang var vandret over Bordet til den sejrende, erklærede Brandini, at der ikke var mere Guld i Chatollet.

Hertugen vaagnede af sin stirrende Døs.

Han gned de lange Hænder nervøst imod hinanden, saa over paa Grube, trak Mun-

den sammen til et Smil, mens hans Øje maalte Guldbunkens Størrelse, og sagde med et pludseligt opblussende Glimt af Lyst i de gule Pupiller:

— Holder De hele Bunken?

Kommandøren samlede Hænderne om Guldet, saa op paa ham og spurgte:

— Mod hvad?

Hertugen fastholdt hans Blik. Først vilde han have sagt „Mod Vexel"; men idet Lystglimtet fængede i hans Sind, fik ham til at ryste paa Hænderne og gjorde de røde, skarpe Pletter under Øjnene endnu rødere, — paakom der ham en kildrende Trang til at give sig ind under sin sejrrige Lykkefjendes Naade og Barmhjærtighed.

Hans syge Sind søgte en Smerte, en Ydmygelse som Indsats.

Han havde flere Gange i Aftenens Løb lige som i Taage bemærket, hvor betagen Grube var af Addi. Nu naaede det pludselig frem i Overfladen af hans Bevidsthed som en Smerte.

Hel klart og nøgternt forstod han med ét,

at Kommandøren pønsede paa at tage Addi fra ham — hans „eneste Ven“.

Han greb hendes Blik gennem Taagen og fastholdt det et Øjeblik, medens en underlig Følelse af Kulde og Tomhed — eller rettere af Angsten derfor, rislede igennem ham, fra hans Hjærne til hans Hjærte.

Saa hørte han sin egen korte Strubelatter; og i fuld Bevidsthed om at sætte det paa Spil, som han nødigst vilde miste, bøjede han sig frem, greb Addis Haand og sagde henvendt til Grube med de gulrandede Pupiller udvidede af smertefuld og sygelig forvildet Spille-Lidenskab:

— Mod hvad De selv bestemmer!

Grube turde ikke tro den Tanke, som fo'r igennem ham, vakt af Hertugens Blik og det halvt tvetydige Smil om hans smalle Læber.

I et Nu søgte hans Øjne Addis; hun havde lagt sig tilbage i sin Stol og trykkede tillidsfuldt Hertugens Haand. Der var ingen Anelse af Forstaaelse om hendes store, vidtopspilede røde Læber, der blottede begge de rene,

hvide Tandrækker i et altforglemmende Øjeblikkets Smil.

Det galdt om ikke at forskrække hende. Og hvad enten han havde forstaaet Hertugens Tanke rigtigt eller ikke, saa kendte han en Indsats, der nok skulde føre til det samme Maal.

Sikker og samlet i sin Sejrsfølelse greb han Øjeblikket i Flugten. Det havde altid været hans Styrke — maaske hele Hemmeligheden ved hans Livs store Succes — at aldrig nogen gunstig Chance havde summet mod Luften i hans Nærhed, uden at han med sikker Haand havde grebet om dens Vinger og holdt den travle Arbejdsbi fast, til den havde givet ham hele sin Honning.

— Vel, Hertug! — sagde han og greb om Hertugens vage Blik med sine store, blanke Øjne, medens han med højre Haands Fingre slog hvert Ord fast mod Bordpladen:

— Naar De vil det, saa er jeg med.

— Hvad forlanger De? — spurgte Hertugen sagte efter et Øjebliks Tavshed.

— At De gør mig til Vicekonge over Nomali-Øerne, de smaa og den store.

Doktor Balck, som med aaben Mund havde ventet paa, hvad dette vilde løbe ud til, kunde ikke dy sig.

Et højlydt „Aha!“ undslap ham, idet han lænede sig tilbage mod Stoleryggen og saa fra den ene til den anden.

Addi bøjede sig hurtig frem. Ordet „Vicekonge“ kaldte Formiddagens Scene frem i hendes Erindring. Der var noget i den Maade, hvorpaa han sagde det Ord, som fik Smilet til at forsvinde af hendes Mund, — noget af et hemmeligt og brutalt Kærtegn — noget, som tog han hende ind til sig, tæt ind til sin Skæbne, imod hendes udtrykkelige Vilje.

— Vicekonge? — gentog Hertugen. Saa gik det pludselig op for ham, at Grube her dristigt havde røbet en længe forberedt hemmelig Plan.

Han fornemmede, mere end han gennemtænkte, Rækkevidden af Kommandørens Ønske. Og idet han prøvede det ud fra sin

egen Bekvemmeligheds Synspunkt, gik det op for ham, at denne Plan jo vilde befri ham for Grubes Nærværelse i hans umiddelbare Nærhed, ved hans Hof.

Det foresvævede ham i taagede Omrids som et Gode ikke blot for ham selv at fritages for denne Herskersjæls vagtsomme Øjne, der bestandig var over ham og hans Gerning, men ogsaa som et Gode for Landet.

Folket hadede Kommandøren, og naar Hertugen følte uden alle Forbehold, forbavsede det ham ofte at finde sit Hjærte paa Folkets Side imod den af ham selv udnævnte Regering.

— Det tilkommer Regeringen, Parlamentet og Generalraadet at bestemme derom! — sagde han og saa drillende op paa Kommandøren, hvem han beundrede lige saa meget, som han frygtede ham.

— Aa — naar De og jeg vil det — sagde Grube og gengældte hans Smil med en Augurs frække Aabenhjærtighed — saa skal De se, hvor let det gaar! — Jeg svarer for Generalraadet og Regeringen.

— Men hvis De nu taber? — sagde Hertugen, idet en pludselig befriende Glæde over, at Indsatsen dog var bleven en anden end det, som var ham det kæreste, steg op i ham — saa naar De jo ikke Deres hemmelige Maal.

— Ikke denne Gang! — sagde Kommandøren og trommede atter fast med Fingrene mod Bordet — men saa kommer Sagen frem igennem Raadet. De skal se, Hertug, det kommer nok. Foreløbig gælder det kun Deres Ord. Det er det, som vi skal spille om.

— Vel! — saa spiller vi! — sagde Hertugen og rettede sig op.

Medens hans smalle Haand greb efter det Kort, Grube skulde have, bøjede Kommandøren sig frem imod Kortbunken, som vilde hans blanke, fremstaaende Øjne tvinge Lykken ind bag det dækkende Blad.

Addi holdt uvilkaarlig Vejret. Det var mærkeligt — for det angik jo ikke hende — men alligevel bankede Blodet i hendes Tinding, som laa ogsaa hendes Ve og Vel

deromme paa den anden Side af det tynde Blad.

Livlægen bøjede sig mod Kommandøren for sammen med ham at læse Kortet; men Grube tog det tæt ind mod sit Bryst og ventede med at se det, indtil ogsaa Hertugen havde faaet sit.

Med aaben Mund og alle Nervetraade spændte fæstede han sit Blik paa Hertugens hvide Ansigt og søgte af Spillet om hans smalle Læber at gætte sig til Værdien af hans Chance.

Han fik intet ud deraf. Saa saa han sit eget Kort. Efter et Øjebliks lynsnare Betænkning slog han determineret Kortbladet mod Bordet, lagde sin tykke Haand solidt derover, som forvarede han en sikker Indkomst, og sagde med fast Stemme, idet han rejste Hovedet og lod det mørke, blanke Blik glide sejrsvist fra Hertugen, hvis gulrandede Pupiller fæstede sig spørgende paa ham, til Addi og til Livlægen:

— Jeg passer!

Hertugen tøvede et Øjeblik i Eftertanke.

Saa vendte han sit Kort op.

Det var Spar Fire.

Hertugen købte som Regel ikke til dette Kort. Chancerne syntes ham for smaa. Men Kommandørens tillidsfulde, allerede triumferende Smil over imod ham, bestemte ham om.

Han ved, at jeg plejer at passe paa Fire — tænkte Hertugen — og naar han nu allerede triumferer, saa har han sikkert mindst Fem. Spillet er altsaa allerede tabt, med mindre jeg har Held til at købe.

Han tog et Kort. Det var Hjærter Syv.

— Baccarat! — raabte Grube triumferende og sprang op af Stolen, idet han vendte sit eget Kort, som viste Ruder Fire.

Der var baade Foragt og Beundring i det Blik, som Hertugen sendte ham.

Hvor sikkert formaaede ikke dette ubekymrede, brutale Menneske at spille paa ham! Havde han, Hertugen, undladt at købe, som han plejede, da havde han vundet.

Saa erindrede han sig pludselig, hvor ligegyldigt det var — altsammen.

Han løftede sin Pokal imod Grube og sagde med et træt Smil:

— Til Lykke, Hr. Vicekonge!

Ogsaa Addi og Livlægen hævede deres Glas og rejste sig mod Grube, der stod og nød sin Sejr.

V

Døren til Promenadedækket gik, og Næstkommanderende, Kaptejn de Barry, kom ind i Salonen.

Han gik hen til Hertugen og stod ret foran hans Stol.

— Jeg melder Deres Højhed, at vi i dette Øjeblik passerer Polarcirklen.

Hertugen rejste sig. Der gik en pludselig Forvirring over hans Ansigt. Hans Haand fo'r til Panden, som søgte han at finde noget frem, der havde forflygtiget sig.

— Polarcirklen — ? — gentog han spørgende, mens Besindelsen langsomt vendte tilbage.

— Ja, Deres Højhed.

Da Hertugen endnu intet Svar havde fundet, tilføjede Kaptejnen:

— Om fem Minutter er Klokken Tolv, og vi vil faa Midnatssolen at se nøjagtig hvilende i Synsranden.

— Nu altsaa — om fem Minutter.

Hertugen saa raadvild fra Grube, der benyttede Øjeblikket til at tælle de Guldstykker, han havde vundet fra ham, til Addi, som lænet tilbage i Stolen med Hænderne under sit gyldne Haar stirrede tankeløs op i Loftet.

— Ja, Deres Højhed! — sagde Kaptejnen for at hjælpe ham paa Gled — jeg melder altsaa, at den givne Ordre er sket Fyldest.

Rigtigt. Nu huskede han. Og Kaptejnen ventede Anerkendelse, Ros.

— Jeg takker Dem, Hr. Kaptejn! — sagde han og rakte ham Haanden. — Altsaa Klokken Tolv — Midnatssolen. Meget præcist. Jeg takker Dem.

Nu fløj Kommandøren i Vejret. Summen var talt, Vicekongen vundet. Ligesom i Spring

blev han sig pludselig sin store Sejr fuldt bevidst.

Om han havde turdet, havde han løftet Addi op af Stolen, som hun laa der, ørkesløs og viljeløs, taget hende i sine Arme og baaret hende ind i sin Kahyt.

Nu nøjedes han med at fange hendes Blik og fortælle hende det altsammen Øje mod Øje, saa tydelig, varmt og uimodstaaeligt, at hun rødmede derved.

Han saa Hertugen staa der ved Stolen, lang og vakkelvorn i sin hjælpeløse Aandsfraværelse, medens Kaptejnen endnu med Kasketten mod Buxesømmen ventede, om det skulde falde ud til en eller anden Ordre.

Kommandøren skød Brandini til Side; han gik ham just forbi fra Buffetten.

— Til Lykke, Kaptejn! — raabte han med sin brutale Munterhed.

Saa slog han Haandfladerne mod hinanden med et Klask, medens han saa til Uret paa Kaminen.

— Altsaa om fire Minutter falder Ka-

nonskuddet, og saa giver De Mandskabet fri. I Nat skal der være Fest over det hele. Lad dem faa saa meget Whisky, de vil have.

— Ikke sandt, Hertug? — føjede han til for en Høfligheds Skyld.

Næstkommanderende, som havde Ansvaret for Skibets Førelse, var betænkelig ved saa løssluppen en Frihed. Han vidste den og den af Mandskabet, som ikke vilde komme fredelig derfra.

Hans skarpe, blaa Øjne tog Maal af de tomme Flasker og de store Glas. Grubes unaturlige Oprømthed og de røde Pletter i det svedperlende Ansigt, Livlægens dorske Øjne og sløve Ugidelighed — alt overbeviste ham om Stemningens Højdepunkt.

Han vendte sig til Hertugen i Stedet for til Grube og sagde:

— Jeg tør ikke tilraade Deres Højhed at give Mandskabet *saa* liberal en Fest.

Grube gjorde bred Front imod ham.

— Tilraade? — spurgte han hvast — Kaptejnens rolige Ansvarsfølelse havde altid irri-

teret ham — Hvem har spurgt om Deres Raad?

Det blussede op i ham, mens han vendte sig mod Hertugen, der stod med Hænderne hvilende paa Stoleryggen og Blikket stirrende aandsfraværende mod Vinduerne, som om han lyttede til en fjærn og højere Virkelighed.

— Ikke sandt, Hertug? — sagde Grube — det bliver, som jeg siger. Midnatssolen skal fejres over det hele.

Hertugen skræmmedes op af den hvasse, brutale Stemmeklang, der skurrede mod hans Nerver, saa det voldte ham en fysisk Smerte.

— Jo — jo — skyndte han sig at svare, idet han værgede for sig med Haanden.

Saa vendte han sig fra dem og gik hen imod Vinduet.

Kaptejnen stod et Øjeblik tvivlraadig, overvejende, om han skulde forsøge endnu en Indvending.

Saa mødte hans blaa Øjne Grubes blanke Blik, der stirrede ham ud af Salonen.

— Ja — naar Deres Højhed befaler det

— sagde Kaptejnen endnu tøvende; men Hertugen hørte ikke hans Ord og havde allerede vendt ham Ryggen.

Saa gjorde han Honnør mod Vinduet og skyndte sig ud.

VI

Brandini var fulgt efter Hertugen hen til Vinduerne, hvor han vilde trække Gardinerne fra, for at det æventyrlige Dagslys kunde trænge ind til dem i Salonen.

Men Grube, i hvis Sind Nattens Søvnløshed, det usædvanlige Lys, Drikken, Spillet, Sejren, Elskovstrangen mod Addi havde fremkaldt en Exaltation, som ingen af dem før havde set hos ham, raabte til ham, at han skulde lade være.

— Ikke sandt, Hertug? — sagde han — vi venter, til Klokken slaar; saa slukker vi det elektriske Lys og trækker fra.

Hertugen nikkede mekanisk.

Saa tog han sit Ur op af Lommen og sammenlignede det med Uret paa Kaminen.

Der manglede nu kun halvandet Minut.

Medens Doktor Balck, som ikke havde rørt sig fra sin Plads, — ved Spilleaftenerne tog man det ikke saa nøje med Etiketten —, spurgte Grube, hvor mange Klokken var nøjagtig og derefter rettede sit Ur, gik Kommandøren frem og tilbage over Gulvet.

Han gned sig i Hænderne og nynnede Mattchich'en. Saa standsede han ved Addis Stol og bøjede sig ugenert ned over hende.

Hun kunde ikke lade være at se op i hans stærke Øjne; men det Begær, som lyste ned over hende, var saa voldsomt, at det næsten tog Vejret fra hende.

Hun rejste sig fra Stolen og skubbede ham til Side, da han med skrævende Ben, bred og enevældig, stillede sig i Vejen for hende, som var de ganske ene i Stuen.

Saa gik hun med sin lette Gang — det saa altid ud, som om hun blev draget, naar hun gik, — hen til Hertugen, stak sin Arm ind under hans og saa med ham paa Uret, som han holdt i sin Haand.

Endelig lød den kendte Snurren fra Kaminen.

Den forgyldte Trommeslager sitrede, mens han hævede sin Trommestik.

Saa faldt Armen til Slag.

Grube standsede ved de elektriske Kontakter bag Kaminen med sit store Guldur i Haanden.

— En — To — Tre — talte han kontrollerende, mens han slog Takt med venstre Haand.

— Fire — Fem — Sex — Syv — Otte — Ni — Ti — Elleve — *Tolv!*

— Lad falde! — kommanderede han til Brandini, som stod parat med Gardinsnorene samlede i Haanden.

Medens han selv hastig drejede af paa Kontakterne, saa at de tre Lysekroner slukkedes et efter et, halede Brandini de tunge, tætte Silkegardiner fra de store Spejlglasruder paa begge Sider af Salon'en.

Idet Lyset pludselig skiftede fra det kunstige Blændværk i Salon'en til den æventyrlige, Tidsordenen fornægtende evige

Dag, udlod Hertugens sygelig spændte Nerver sig i en pludselig Skælven. Den var saa stærk, at Addi mærkede den i hans Arm og greb til i Angst, for at han skulde falde.

Hun saa hastig op paa hans Ansigt, der i det grelle Lys havde faaet et forunderligt Opalskær.

Det bævede om hans smalle Læber, mens de gullige Pupiller, hvori Midnatssolen spejlede sig, langsomt og besværligt trak sig sammen mod Lyset.

Næstkommanderende havde, da Uret begyndte at slaa, ladet Roret lægge om, saa at Skibet, der før styrede lige mod Nord, nu drejede af mod Øst og saaledes fik Bredsiden vendt mod Lyset.

Hist ude svævede Solen over Synsranden, stor og rød. Den rørte ved Skillelinjen mellem Hav og Himmel, mellem Tid og Evighed. Det saa ud, som flød den i Vandskorpen, som tøvede den i Uvished.

Fra Havranden bredte Lyset sig over den svagt bevægede Flade — gyldent, blegt og

mat, med grønne og violette Skygger skælvende over Bølgedalene.

Alle var gaaede til Vinduerne og ingen talte.

Brandini foldede uvilkaarligt Hænder, mens han med aaben Mund og et misbilligende Udtryk i de smaa fugtigblanke Øjne stirrede ud i Æventyret.

Witu rystede over hele Kroppen. Han vidste ikke bedre i sin Nød end at klamre sig med den ene Haand til den store Pille, medens han med den anden slog det ene Kors efter det andet besværgende ud mod den frygtelige Højtid.

Addi lænede sig betagen mod Vindusrammen, mens hendes Øjne blev store og drømmende.

Der aandede over hendes halvtaabne Mund en skælvende Længsel, en Higen mod det enkle og svulmende store, hun engang havde ejet i sit Hjerte, men som nu længst var ødet.

I et andagtsfuldt Nu gennemlevede hun paany, mens hendes Øjne glippede mod den

glødende Sol, den store, jublende Kærlighedsdrøm fra sit sextende Aar.

Hvad hun da havde følt, havde hendes Hjerte aldrig siden oplevet. Med ét Slag havde Sorgen lært hende Livet at kende; hendes stærke, sunde, hele Natur — al den unge Kraft i hendes Aarer, der oprørtes imod Døden —, havde valgt for hende. Beslutsomt og fuldt tog hun Livets Vilkaar, saa haarde og lige til, som de var.

Og da Springet først var gjort, — ud over Drømmen ind i Virkeligheden, — bort fra Tanker og medfødte Skrupler, — saa var det, at Sorgen fødte Latteren, at der af Natten i hendes Hjærte steg den Sol over hendes Mund, som senere gav hende Tilnavnet. Saaledes kom den store Munterhed i hendes Sind.

Ogsaa Grube blev alvorlig. Den røde Skive, der stirrede paa ham fra Uendeligheden hist ude, ligesom tvang ham i Knæ.

Bedst som han følte sig paa Toppen af sit Liv — for fuld Kraft — med en stor

Sejr i sin Haand og Haabet om en straalende Erobring svirrende i Luften foran sig, saa nær at han i næste Øjeblik kunde gribe den, — hun, som *skulde* blive hans trods alle Hindringer, — saa stod den der, rød og truende, og manede imod ham med sin Vælde.

Hvad var det vel egentlig værd — alt det, han holdt i sin Haand? — fo'r det med pludselig klar Kulde gennem hans Hjærne.

Det forekom ham med ét saa underlig uvirkeligt — Guldet, Magten, Elskoven, altsammen. Det var, som om den eneste Virkelighed sad i den frygtelige Skive, der tindrede hist ude paa Randen mellem Jord og Himmel, mellem Tid og Evighed, mellem Død og Liv.

En skarp og skærende Dødsrædsel, der ligesom tog alt Lyset, greb ham et Øjeblik om Hjærtet og gjorde ham kold over Panden.

Mens Hertugen stod der med slapt nedhængende Arme og Hovedet bøjet, fortabt i

det evige Lys og baaret deraf, var der noget, som fuldbyrdedes i hans Indre.

De spæde Traade i det røde kriblende Mylr, som han ikke havde kunnet finde rede i, naar han laa og grundede i de søvnløse Nætter, fandt nu pludselig sammen og knyttede sig til en Sum af nye Forestillinger.

Hele hans trøstesløse Liv rullede sig op for hans Tanke i et nyt Lys.

Derfor var det altsaa, at han saa tidlig mistede sin Fader —

Derfor altsaa blev han saa ung Regent —

Derfor var det, han forelskede sig i Marianne med de smukke Skuldre —

Derfor var det, hun bedrog ham —

Derfor blev han syg dengang paa Universitetet i X-Land —

For at han skulde opleve dette store, — for at han skulde blive den, han nu var —

Paa det at denne evige Magt skulde gives ham —

Den eneste udvalgte mellem de kaldede —

Dødens Betvinger — Solkongen —

Saa dundrede endelig Salutskuddet.

Hertugen fo'r nervøst sammen; og Addi, som havde glemt, at der skulde skydes, gav et Skrig og holdt sig for Ørerne.

Nu rungede Mandskabets glade Hurraraab ud imod Solen.

Det var let at høre paa Raabene, at der var Feststemning ombord.

Grubes Ordre var meddelt dem, og Skibsintendanten havde allerede travlt med Forberedelserne.

Da endelig den sidste langtrukne Hyldest døede hen, hørtes der en underlig Lyd, som Hertugen fattede før nogen af de andre.

Den havde skreget med i Hurraklangen, men naaede først Ørenlyd, da Raabene forstummede.

Det var Hanen, som gjorde sin Pligt.

Dens syge Strube skreg og skrattede af sin sidste Kraft og som i yderste Nød.

Fortvivlet satte den i atter og atter, saa man formelig kunde se det for sig, hvorledes den i sit snævre Rum et Sted i Ski-

bets Skød slog fortvivlet med Vingerne mod sit Fængsel, mens dens blege angstfulde Øjne hang tryllede ved den Stribe af Lys, som naaede ned til den.

Hver Gang den satte i, lød det, som værgede den angstfuldt for sit Liv; men inden den naaede til Ende med sit Kykeliky, var det, som om den hulkede.

Hertugen lyttede anspændt med de smalle Læber tæt sammenklemte.

Saa klarede en pludselig Forstaaelse op i hans lamme Blik.

Han greb Addis Haand og hviskede:

— Kan du høre: Morituri te salutant!

Hun saa forbavset op paa ham, forstod ikke et Ord.

Men Hertugen ænsede hende ikke. Han fulgte hver Svingning i det syge Dyrs Skrig —

Ustandseligt blev den ved. Hver Gang den havde hulket ud, tog den fat paa ny, endnu mere angstfuldt og hysterisk end før.

Grube lo med sin korte, haarde Latter og begyndte at gøre den Kunsten efter, idet han slog sig med Hænderne mod Siden.

Men Hertugen vendte det hvide Ansigt saa hurtigt imod ham, at han øjeblikkelig holdt op, ramt af Udtrykket i de gulrandede Pupiller.

Saa standsede Skriget brat. Den syge Strube brød af midt i Strofen, som var Fjeren sprunget i Mekanismen.

Hertugen lyttede endnu. Men da der ikke kom mere, vendte han sig med et smerteligt Blik om mod Livlægen, der stod bag ham med spærrede Ben og Hænderne i Lommen, — som om han vilde æske en Forklaring af hans Lægekunst.

Doktoren tog Cigaren ud af Munden og sagde filosofisk:

— Se saa, nu gik den i Stykker. Nu meldte den pas. Den er rimeligvis bleven sindssyg af at spekulere over, om det nu var Solen den galede ned eller Solen den galede op. Den har i de sidste fire Døgn været ganske hysterisk. Dette med at Tiden pludselig gik i Stykker, har den ikke kunnet faa ind i sit Hoved. Det er Dommedag for en ordinær Hane. Men den gjorde sin

Pligt til det yderste. Jeg kunde nok lide at se, hvordan den tager det.

Hertugen blev staaende ved Vinduet og stirrede paa Doktoren uden at se ham og uden Udtryk i de lamme Pupiller.

Addi tog hans Haand, uden at han mærkede det. Sløv og ubevægelig blev den liggende i hendes.

Livlægen blev pludselig opmærksom.

Der var en underlig Slappelse om Hertugens Mund; Figuren ligesom faldt sammen, som han stod der, ret op og ned, uden Støtte, stadig med det døde Blik vendt mod Doktoren.

De røde Pletter under Øjnene var forsvundne; Ansigtet var farveløst med en grønlig Reflex om den hule Tinding.

Saa gik Doktor Balck tæt hen til ham og greb ham fast i Armen.

— Hertug! — kaldte han lige ind mod de udtryksløse Øjne.

Der gik en Skælven gennem det magre Legeme; det svajede et Øjeblik som i Blæst.

Langsomt vendte Livet tilbage i de døde

Pupiller; og i det Lægen skyndte sig at slippe hans Arm, at han ikke skulde ængste sig, naar han blev fuldt bevidst, fik Hertugen et Anfald af den korte, dybe Strubelatter, der rystede hans Bryst og Hoved ligesom i Krampe.

Det varede kun et Øjeblik.

Saa rettede han sig op ved egen Kraft, førte den magre, ringløse Haand famlende over den høje Pande, som søgte han at holde sammen paa noget, der truede med at glide tilbage i det røde, kriblende Mylr.

— De er træt, Hertug! — sagde Balck, hvis skarpe Blik bag Lorgnetterne ikke veg fra hans Øjne.

— De skulde gaa til Ro! — overtalte han blidt — han vilde selv gerne til Hvile efter Gaarsnattens Søvnløshed og den bevægede Dag — husk paa, hvor lidt De har kunnet sove de sidste Nætter.

— Ja! — sagde Hertugen og smilede forborgent.

Han vilde intet sige dem — beholde alt for sig selv, — til Tidens Fylde kom.

— Ja! — gentog han og rakte Addi sin Haand.

Hun saa bekymret paa ham med sine store, gode, mørke Øjne.

Saa førte hun den viljeløse Haand til sine Læber og trykkede et Kys paa den.

— Sov vel, min Ven!. — sagde hun og nikkede til ham, medens han ved Doktorens Side gik hen imod Kahytsdøren, som Brandini aabnede for dem.

Hertugen vendte sig pludselig paa Tærskelen og saa med et lyttende Blik tilbage mod Salonen.

— Hvad er det, som dikker? — hviskede han.

Doktoren iagttog ham skarpt.

— Dikker — ? — spurgte han.

Saa sagde Grube med sin stærke Stemme og et slet skjult Smil i Øjenkrogene:

— Det er Uret, Deres Højhed!

— Uret? — gentog Hertugen tonløst. Endelig besindede han sig

— Ja naturligvis — ! — sagde han og smilede.

— Godnat, Kommandør! — Om Forladelse: Hr. Vicekonge, vilde jeg sige!

Hertugen slog ud med Haanden og bukkede overdrevent dybt, uden at Smilet i Øjenkrogene forsvandt.

Idet Brandini lukkede Døren efter dem og ligesom Livlægen glædede sig over at komme til Hvile i rimelig Tid, pegede Kommandøren, som nu var alene med Addi og Witu, mod sin Pande og sagde med dyb Overbevisning:

— Whisky!

VII

Grube gik hen til Kontakterne og tændte det elektriske Lys.

— Træk for! — kommanderede han til Witu, som skyndte sig mod Vinduerne og lod de tunge Forhæng glide for Dagslyset.

— Hvorfor gør De det? — spurgte Addi og gik hen til sin Plads ved Bordet.

I det samme begyndte Musikken at spille derude.

Det var en forvirret Blanding af Fagmusik fra Skibets Orkester og Husflids Musik fra Harmonikaer og Fløjter, som Folkene i deres Feststemning havde hentet frem af Gemmerne, hvor de plejede at ligge uforstyrrede indtil Søndag Eftermiddag.

Der lød Latter og høj Tale, og en Gang

imellem klappede det taktfast gennem Tonerne, som naar tunge Mandfolkefødder træder Dans.

Den alvorlige Solstemning fra før var som blæst bort.

Kommandøren vinkede til Witu, som hentede en frisk Flaske Champagne op fra Buffetten.

— Kom nu her og drik et Glas med mig! — kaldte Kommandøren.

— Nej Tak — jeg vil ikke have mere.

Addi holdt ikke af at være alene med ham. Hun følte sig ikke sikker overfor ham. Og desuden tænkte hun paa Hertugen og det underlige Ansigt, han havde haft før.

— Vil De ikke ønske mig til Lykke til min nye Stilling? — spurgte han og gjorde sig Umage for at se fornærmet ud.

Hans faste, blanke Blik havde en forunderlig Magt til at fange hende ind, hver Gang hun vilde undvige.

— Ja ja da! — lo hun og var nu atte tankeløs og helt til Stede.

— Saa, det var ret!

Kommandøren nikkede til hende, heldte selv Champagnen op i hendes Glas og rakte hende det, mens Witu skænkede i det andet.

— Vicekongen leve! — lo hun med alle sine hvide Tænder og stødte Glasset imod hans.

Saa drak de ud, mens Grubes blanke Øjne hvilede fast i hendes.

I det hun vilde sætte Glasset fra sig paa Bordet, skubbede han hastig Stolen bort, som stod imellem dem, og greb hendes Haandled.

Og ligesom om Morgenen, mistede han Herredømmet over sig selv, saasnart han følte hendes bløde, dunede Hud imod sin.

Den forunderlige Exaltation, som havde været over ham lige fra den søvnløse Nats irriterende Uro med det mislykkede Elskovsmøde og som efter Middagen var steget under det lykkelige Spil, da han dristig havde sat sin hemmelige Plan pra ét Kort og vundet det — var nu paa Højden.

Han kunde ikke vente længer. Han var paa det Punkt, hvor hans tøjlesløse Natur

brød brutalt igennem alle Hensyn og krævede sin Ret.

Nu — ved Berøringen — nu bristede det for Alvor.

— Addi! — hviskede han; det lød som en Knurren, saaledes susede Blodet gennem hans Aarer; han greb fat ogsaa om den anden Haand; det skinnende blanke Blik tog hendes gyldne Haar, hendes fine Øjenbryn, de mørke, halvt forundrede, halvt tryllede Øjne, den aabne Mund med de røde Læber — tog det altsammen ind til sig med en Magt, som hun ikke kunde unddrage sig.

— Addi — Dronning — jeg slipper dig ikke, før du lover, at du er min!

Hans hede Aande pustede ind mod hendes Øjenlaag, saa hun glippede med dem. Hendes Haandled laa i hans haarde Hænder saa fast, at det næsten gjorde ondt.

Skønt hun ikke vilde — nej hun vilde ikke — var hendes Modstand kun svag.

Det var de forunderlige Øjnes Magt, som bandt hende. Hun vidste det godt selv, men kunde alligevel ikke fri sig for dem.

Saa var der noget i hendes Blod, som begyndte at banke i Takt med hans.

Hun sagde intet, rystede kun med et halvt Smil paa Hovedet imod ham og trak Overkroppen saa langt tilbage, som hun kunde.

Ingen af dem ænsede Witu, som søgte at gøre sig usynlig hen imod det modsatte Hjørne af Salonen, mens han skælvede — halvt af Rædsel, halvt af Vrede — ved Synet af den Overlast, som hans Bøddel øvede mod det eneste Menneske, der havde trøstet ham i hans Nød.

Hvad der gik for sig, forstod han i sin Uskyldighedstilstand ikke. Han ventede hvert Øjeblik, at nu vilde det komme. Nu vilde den onde Aand begynde at sparke og knubse hende, som han kendte det saa godt fra sig selv, naar Kommandøren blev skinnende i Øjnene og traadte nær til ham.

Grube var saa vant til at betragte Witu som en umælende, at det slet ikke faldt ham ind at tænke over, om han var til Stede eller ej.

Og Addi havde glemt hans Nærværelse under den pludselige Overrumpling.

Mens de stod saaledes, — Grube bøjet tæt ind over hendes aabne Ansigt, som hun drog tilbage for hans hidsende Aande, — mærkede han pludselig, at hendes Modstand slappedes.

Hænderne blev ligesom blødere under hans faste Tag, og Blikket — i Pupillerne læste han det. De blev store og ligesom drukne.

Aa, hvor han kendte det — fra sin lange Erfaring —

Kvinder var dog Kvinder — i det Stykke var de alle ens.

Ubevidst kom der et Sejrssmil om hans Mund.

Hun var hans — *nu* var hun hans.

Han fik fat om hendes Liv med sin højre Arm —

Han drog hende op til sig —

Endnu vendte hun i sidste Modstandsrest sin Mund bort fra ham, skønt hendes stærke Bryst allerede laa fast trykket op mod hans —

— Addi! — hviskede han stakaandet ind mod hendes Kind.

— Nej — nej! — bad og forbød hun, men uden Magt og Vilje.

Da traadte hans Fod i hendes Kjoleslæb, som havde viklet sig om ham under Kampen.

Silken skrattede stærkt, idet den bristede; og Lyden bragte hende til Besindelse.

Med ét følte hun det brutale, det farefulde, det afsindige i hans Adfærd — her i nærmeste Nærhed af Hertugen, Livlægen, — Næstkommanderende, som kunde komme for en Ordre — Brandini, som vilde hente et og andet —

— Gaa! — sagde hun haardt og fik sig revet ud af hans Arm, idet Lyden af den bristende Silke ogsaa havde bragt ham til et Øjeblik at løsne Taget.

Men idet hun fo'r fra ham, brød Raseriet op. Blodet blændede ham for Øjnene; i et Nu var han efter hende.

Witu, som havde fulgt det hele, vidste ikke længer af sig selv. Han saa kun, at

Kommandøren vilde dræbe denne hvide Kvinde, som havde beskyttet og trøstet ham med sine bløde Hænder.

Han tænkte ikke paa at handle. Han vidste slet ikke, hvad han gjorde. Han saa kun til og nærmede sig, fordi han ikke kunde lade være.

Og da han havde naaet Pillen med den runde Buffet, saa faldt hans Øje paa Perlemoderskaftet af Kommandørens Uniformsdolk, som han havde glemt herinde, da han spændte den af før Lunch.

Han fik den i Haanden og drejede den og saa den sidde i sin Bøddels Ryg mellem Skulderbladene, nu naar han atter fik Tag i hende og bøjede sig over hende —

Addi var naaet om bag Bordet og lænede sig med Ryggen mod Kaminen, mens hun med flammende Øjne forbød Kommandøren at komme hende nær.

Men han skød voldsomt Hertugens Armstol til Side.

Idet han vilde gribe hende om Nakken for at drage hendes Mund ind mod sin,

bøjede hun under og slap ud paa den anden Side Bordet.

Hans Haand fik fat i Kniplingsstoffet under det udskaarne Silkeliv; og da hun hastigt drog sig bort, flængedes det tynde Underliv ned til Udskæringens Spids, saa hendes hvide Hals kom til Syne.

Da Kommandøren saa den bløde Runding, som bankede bag Silken, tabte han den sidste Rest af Besindelse.

Han saa ikke, at Witu var i Hælene paa ham, med fordrejet Mund og det hvide i Øjnene lysende afsindigt fra det sorte Ansigt.

Da trykkede hun sig op mod Væggen med begge Armene strakt ud fra sig.

— Hvis De rører mig, skriger jeg højt! — raabte hun ude af sig selv; hendes Læber blev blege, og Øjenbrynene dirrede nervøst over de mørke, truende Øjne.

VIII

En pludselig Larm af Stemmer og Fodtrin lød ind fra Promenadedækket.

Kommandøren vendte sig rasende mod Døren, mens Addi med Haanden dækkede for den nøgne Hals bag det sønderrevne Underliv.

Larmen steg. Stemmer og Trin nærmede sig til Salonen. Det var tydeligt, at noget alvorligt var paa Færde derude.

Kommandøren bed Tænderne sammen, mens Blodet fo'r ham til Hovedet.

Witu dukkede sig, da han saa sin Herre fare over mod Døren. Han opdagede nu først, at han havde en Kniv i Haanden. Forfærdet søgte han at erindre, hvad der var passeret. Mens Kommandøren var paa

Vej mod Larmen, saa han sit Snit til at lægge Kniven tilbage paa sin Plads.

Grube rev Døren op til Promenadedækket.

Derude stod Folkene i Klynge, røde og svedige i Ansigterne af Drikken og Syngen.

De stod i Klump omkring en, hvis høje Pande og sorte, strittende Haar ragede op over dem alle.

I det Øjeblik Døren aabnedes, og Kommandørens sammenbidte Ansigt med de skinnende, af alle frygtede Metaløjne kom til Syne, blev der dødsstille; Hænderne for til Huen, og man puffedes for at komme til at staa ret.

— Hvad Satan er her paa Færde? — hvæsede Grube.

En undersætsig Fyr med et spidst Fuldskæg om den brede Hage, skubbede sig frem foran de andre. Han havde Underbefalingsmændenes Dobbeltsnor om Armen.

— En Desertør, Hr. Kommandør! — meldte han, højt og tydeligt.

— Hvem? — Hvor? —

Befalingsmanden pegede ind i Klyngen, der nu skilte sig ad og gav Plads for de to Matroser, som havde gjort Byttet og stod med deres Arme trofast klemte sammen om Synderen.

Det blæste køligt fra Havet; Kommandøren mindedes pludselig sin Gigt.

— Ind med ham! — kommanderede han.

Selv gik han tilbage i Salonen og lod de to Matroser med deres Bytte samt Underbefalingsmanden træde ind efter sig.

Den høje unge Mand, der havde Jakkekraven om Ørene som imorges, da han var oppe i Salonen for at undersøge Varmeledningen, saa sig hastig om mod Bordet foran Kaminen med de mange Glas, Kortene og Guldet.

Hans tætsiddende staalgraa Øjne strejfede Addi, som endnu stod lænet til den modsatte Væg, hvor Grube havde sluppet hende. Men der var ingen Interesse at spore i hans blodløse Ansigt, hvis Læber var klemt fast sammen under det kortstudsede Overskæg.

Grube maalte ham fra Hoved til Fod.

— Maskinist eller Fyrbøder? — spurgte han.

Desertøren mødte hans Blik uden Angst i de skarpe Pupiller. Da han ikke svarede, tog Befalingsmanden til Kasketten og sagde:

— Maskinist, Hr. Kommandør. Han blev greben i Jollen i Færd med at løse Trossen.

— Var det Jer, som greb ham? — afbrød Grube og vendte sig til de to, der holdt Desertørens Arme.

— Ja vel, Hr. Kommandør! — svarede de i Munden paa hverandre.

— Fortæl for Satan!

Grube stampede utaalmodigt i Gulvet.

Saa begyndte den ene. Det var en stor, stærk Prygl med et Par ærlige, blaa Øjne i det vejrbidte, rødskjoldede Ansigt.

— Det var da vi sad og drak — der var lige bleven skaffet — saa vilde jeg stoppe min Pibe, men saa følte jeg paa min Lomme, at jeg ikke havde Kardusen. Og saa kom jeg paa, at jeg havde lagt den nede agter, da jeg spulede. Saa løb jeg for at hente den; men da jeg stod og ledte, saa

hørte jeg en Lyd fra Motor-Chaluppen. Det lød akkurat, som om Motoren blev sat i Gang. Det var da mærkeligt, tænkte jeg. Og jeg hen til Rælingen. Saa stod der en lang Fyr i Chaluppen og halede en stor Bylt til sig fra Jollen. „Hvad Fanden er det, du bestiller?“ — spurgte jeg. Men han svarede ikke noget, hoppede blot tilbage til Jollen efter endnu en Bylt, som han vilde have fat. Saa forstod jeg jo, at han var bange for, at han ikke skulde faa alle Tingene med sig. „Naa, nu er du ked af at være her, Kammerat,“ sagde jeg — og i et Sæt var jeg ude over Rælingen og nede i Jollen. Han vilde springe tilbage i Chaluppen, men jeg fik fat i hans Ben, saa han styrtede. Da han kom over Ende, fik han spændt Ben for mig, saa jeg faldt bag over i Jollen. I det samme kom Adolph, Nummer Syvogtyve, som staar der, — løbende til Rælingen. Han raabte til mig og satte ned i Jollen, som nær havde kæntret. Men inden jeg var kommen paa Benene og min Kammerat havde naaet at faa Tag i Fyren, saa havde

han listet Chaluppens Trosse løs, saa Baaden gik til Søs bag ud for fuld Kraft.

— Motorchaluppen? — raabte Grube.

— Ja, den er tabt, Hr. Kommandør! — sagde Befalingsmanden og skottede ængstelig til hans Øjne. — Den var allerede ikke til at se, da jeg fik Melding.

Grube bed Læberne sammen og knyttede de røde Hænder, saa Knoerne blev hvide.

— Og saa? — spurgte han.

— Saa fik vi ordenligt Tag i ham og vilde bære ham op fra Jollen af; men han sagde, at vi havde ikke nødigt at anstrænge os. Han skulde gerne gaa godvilligt. Og vi vilde ingen Glæde faa af, at vi havde fanget ham.

Grube traadte tæt ind til Maskinisten, som var omtrent et halvt Hoved højere.

— Navn? — hvæsede han op i hans Ansigt.

Men den anden svarede ikke. Han saa kun ned paa ham med sine faste, staalgraa Øjne, saa paa det ondt skinnende Blik i det rødplettede Ansigt, den fregnede Pande, den

koparrede Ørnenæse og den brutale Mund med de store Folder, — som om det interesserede ham endelig engang at se denne store Mand saa ganske nær.

— Svar, for Satan!

Grube slog sin knyttede Næve mod hans haarde Bryst, som om han vilde vække ham.

Men Desertøren blev staaende stiv og støt og klemte Munden sammen.

— Naa saadan! — lo Grube, mens et Raserianfald arbejdede sig op i ham og Øjnene blev blodunderløbne. — Da skal jeg nok faa ham til at røre Gummerne.

Han gik ind i sin Kahyt og hentede sin gamle Slavepisk, som han ikke havde brugt, siden han var i Nomalilandet — i sine lykkelige Aar — og saa en enkelt Gang, da Witu havde smagt den.

— Se her, min Dreng! — han svippede muntert med den tunge Pisk; det var saa gammelkendt og saa mindefyldt at have den fast og varmt i Haanden igen en Gang.

Saa stillede han sig lige foran ham — det irriterede ham, at Fyren var saa meget højere.

— Naa, kom saa ud med Sproget, Slyngel! — hvæsede han og gav sin Vrede frit Løb.

Maskinisten trak Hovedet tilbage for hans rasende Blik, men hans Øjne slap ham ikke. Og pludselig krusede hans Læber sig i et haanligt Smil, som vilde han vise Kommandøren, hvem der var den overlegne.

Grube for ind imod ham. Han vilde slaa ham i Ansigtet, men besindede sig og traadte tilbage.

— Frakken af! — kommanderede han.

De to haandfaste Matroser stod og kejtede i det. De turde ikke slippe Desertørens Arme og vidste ikke, hvorledes de skulde bære sig ad.

Saa traadte Befalingsmanden til bagfra og krængede Frakken ned over Ryggen og Armene.

Desertøren gjorde ingen Modstand. Der løb kun en pludselig Rødme over hans Ansigt; den kastede en Reflex af Vrede over hans Øjne, der tilfældig strejfede Addis Blik, som hun stod der mod Væggen — aandeløs,

med Hænderne i Angst op over Hovedet og de mørke Øjne stivt hæftede paa hans.

Da Frakken vel var krænget af, kommanderede Grube:

— Omkring!

De to Matroser tog et kraftigt Tag for at vende Desertøren; men han kom dem i Forkøbet og vendte sig godvilligt helt omkring.

Han stod der i en graa Uldtrøje, som sad tæt og fast om hans høje, kraftige Overkrop — med et Skulderhvælv saa voldsomt, at det saa ud, som om de slanke smidige Lænder havde ondt ved at bære det.

Kommandørens Øjne skinnede af Forventning. Han svippede utaalmodigt med Pisken. Den nøgne kraftige Hals, hvor Pulsaarens taktfaste Slag kom stærkt til Syne, var ham ikke nok.

Hans tykke, rødhaarede Haand greb, rystende af Ophidselse, fat om Uldtrøjens Halslinning for at flænge den ned. Men Tøjet var stærkt, og Underbefalingsmanden maatte springe til og knappe Trøjen op i

Brystet, før det lykkedes Kommandøren at krænge den ned over Lænderne.

Paa den nøgne Ryg sad der oppe over venstre Skulder et stort hvidt Ar. Det havde Form som et latinsk T og lyste frem af den mørke, brunlige Hud, hvor Uldtrøjens Linning havde sat Skjel mellem Hals og Ryg.

— Se — se — han har Kors paa den ene Skulder! — sagde Grube med sin bekendte frygtelige Munterhed, idet han stillede sig til Side for Desertøren og fik det rigtige Tag om Pisken — nu skal han faa lidt paa den anden Skulder ogsaa.

„Midnatssolen“ havde trængt sig frem fra Væggen.

Hun stod med Haanden støttet mod Hjørnebordet og stirrede aandeløst og med bankende Hjærte mod det hvide Aar paa hans Ryg.

Hun greb sig med Haanden til Hjærtet; og uden at hun vidste det selv, trængte en dyb og tung Stønnen frem fra hendes halvt aabne, stivnede Læber.

I det samme blinkede den tunge Pisk

gennem Luften og faldt saa haardt mod Ryggen, at Desertøren stødtes forover.

Han skreg ikke. Der lød kun en dyb halvkvalt Knurren, som naar en Tyr tirres over Evne og ikke har noget Maal at springe mod.

Witu klyngede sig i Rædsel op mod Pillen og hylede ganske stille, mens han rystede over hele Kroppen som om han ventede, at Turen nu skulde komme til ham.

Men Addi gav et Skrig fra sig, saa Grube vendte sig om imod hende.

— Gaa ind til Dem selv! — halvt bad, halvt truede han — dette er ikke noget for Dem!

Men hun søgte atter tilbage mod Væggens Støtte og kunde ikke faa Øjnene fra den nøgne Ryg med det hvide Kors-Ar og den lange blodrøde Strime over højre Skulder. Hun svarede ham ikke, havde vel næppe hørt hans Ord.

Endnu engang faldt den tunge Pisk mod den nøgne Ryg.

Saa gik der som en Krampe gennem den stærke Krop.

I et Sæt tvang Desertøren sig omkring, saa de to Matroser nær var væltede.

Fra hans blodløse Ansigt, hvor Sveden perlede frem paa Panden og under Øjnene, vældede der et saadant Had og en saadan Foragt ned over Grube, at Kommandøren uvilkaarlig traadte tilbage.

— Nu skal jeg tale! — raabte den fangne og slog med Hovedet bekræftende imod ham.

— Naa, fik han nu Munden paa Gled! — lo Grube — ja Smørelsen er probat. Jeg var ellers ikke færdig endnu; men Resten kan han faa siden.

— Saa maa De skynde Dem! — raabte Desertøren.

Der var foregaaet en Forvandling med hans Ansigt. De haarde, faste Øjne flammede nu og skød Lyn. Og Munden, der før var klemt sammen i ubøjelig Energi, havde sluppet Tøjlen. Læberne sitrede og Mundvigene fortrak sig, som om han lo og græd paa samme Tid. Kun Stemmen var fast og metalklingende som før, men den var bleven højere i Tonen.

— Hvad skal det sige?

Grube traadte ham atter nær og hævede Pisken truende.

— De maa skynde Dem, at det ikke bliver for silde! — gentog den fangne; og nu var der tydelig Haanlatter at skelne bag hans Ord.

Er han bleven gal af Raseri og Smerte, tænkte Grube og saa opmærksomt paa hans Øjne.

— Naa ud med Sproget! — sagde han hvast.

— Jeg er den stærkeste af os to! — Jeg er den stærkeste her om Bord.

Den unge Mand løftede Hovedet knejsende og saa med en saa overlegen Foragt paa Grubes blanke Øjne, at Kommandøren uvilkaarlig følte sig usikker.

Han overvejede, om Fyren simulerede og fortjente endnu en Livfuld Hug. Eller om ikke snarere Flugtforsøget og det altsammen var fostret af en sindssyg Hjerne. Allerede det at desertere her i rum Sø — mange Mile fra nærmeste Land — var jo Vanvid.

— Se saa, Kammerat, — sagde han næsten godmodigt — nu kan du slippe for i Nat. Naar du faar tænkt dig om, tales vi ved igen.

— Det bliver for silde, Kommandør! — sagde Desertøren; for her om Bord, her raader nu hverken du eller Hertugen — eller jeg.

Han gjorde en Pause, som vilde han nyde Virkningen af sine Ord.

Grube begyndte at more sig, — nu da Raseriet havde faaet Udløb over Slyngelens Rygstykker.

Det var jo tydeligt, at han var gal. Stod han ikke ligefrem og duttede Landets mægtigste Mand.

— Naa, Kamerat — sagde Grube og smiskede med de tykke Læber — hvem er det saa, der raader her om Bord? Det kunde jeg lide at vide.

— Det er Døden!

IX

Det kom saa roligt og tilforladeligt lige til, at det gav et Sæt i Kommandøren, hvis Mund pludselig blev alvorlig.

Ogsaa Befalingsmanden og Matroserne saa usikkert op paa den fangne og følte sig helt uhyggeligt til Mode.

— Hvad skal det sige? — spurgte Kommandøren og rynkede de store buskede Bryn imod den fangne, der saa ned paa sin Bøddel med et haanligt Smil.

— Jeg er Medlem af den hemmelige Komité!

— Hvilken Komité? — spurgte Kommandøren og traadte et Skridt tilbage.

— De kender den ikke. Den virker med alle Midler, og for Tiden gaar den Haand i Haand med „de sociale“.

Kommandøren stod og svippede med Pisken, mens han ventede paa Fortsættelsen.

— Da det blev bekendt, at Hertugen skulde paa Rejse og Generalraadets Rigsforstandere skulde nægte Loven om „den almindelige Næringspligt" —

— Hvad saa —?

Kommandørens Blik røbede, mod hans Vilje, hvor meget Maskinistens Ord interesserede ham.

— Saa blev det vedtaget, at Hertugen skulde ryddes af Vejen, for at Kong Johan af Hallerland, der er Tronfølger efter Loven, kan gøre godt, hvad den anden har forbrudt, — mens det endnu er Tid.

Kommandøren bed Vreden i sig og lo med sin brutale Latter, idet hans blanke Øjne hamrede mod det staalgraa Blik, der saa ned paa ham som fra en anden og fjærn Virkelighed.

— Tak skal du ha', Kamerat, at du har røbet alt det. Det vil koste Kong Johan hans Tronfølge og dig og de andre Herrer af den hemmelige Komité Livet.

Kommandøren gik ham ganske nær og stødte ham for det nøgne Bryst med sin knyttede Næve.

— Skade, at du sidder fast i Saxen — for saa var det vel dig, der skulde have haft Æren af at slaa Hertugen og os allesammen ihjæl — til Ære og Bedste for „Folket“.

Kommandøren lo og blev ved at dunke paa den nøgne Brystkasse.

Befalingsmanden, som atter følte sig tryg, tillod sig ærbødigst at grine med.

Og Matroserne, som nu klemte rigtig fast om den farlige Mand, smilede fra det ene Øre til det andet og tænkte ved sig selv, at nu maatte der falde et eller andet af til dem som Belønning for den udmærkede Fangst.

Men en pludselig Eftertanke gjorde Kommandøren alvorlig.

Smilet forsvandt fra hans Ansigt. Han borede Blikket ind i Fangens Øjne for at læse, hvad det var, som stak bag.

Det passede jo ikke — og Maskinisten havde bestandig dette overlegne Smil paa sit Ansigt.

— Naar du var udset, hvorfor stak du da af? — spurgte han hvast, mens Haanden klemte sig nervøst om Pisken — Var du bange?

Da Fangen tøvede med Svaret, tilføjede han:

— Ud med Sandheden — det er det eneste, som kan redde dig!

— Redde mig!

Desertøren lo.

— Der er ingenting, som kan redde mig! — sagde han — Nu deler jeg Skæbne med Jer andre.

Kommandøren blev kold over Panden og stirrede med aaben Mund paa det haarde Ansigt.

— Det var aftalt, at jeg skulde søge at desertere, naar jeg havde gjort min Pligt, — at jeg skulde komme tilbage for at berette om det frygtelige „Ulykkestilfælde“ som den eneste reddede paa en Vragstump.

Kommandøren rystede paa Hænderne, saa at Pisken faldt mod Gulvet. Befalingsman-

den blev ganske hvid i Ansigtet og søgte at læse af den fangnes Blik.

— Nu I har taget mig, — fortsatte Maskinisten roligt — gaar jeg i Luften med Jer andre.

Han fæstede sit staalgraa Blik med drillende Ro paa Kommandørens rædselsslagne Øjne og nød i Tavshed hans frygtelige Uvished.

Saa brast det for Grube. Al Besindelse forlod ham. Han fo'r ind paa den fangne og greb om de nøgne Skuldre med sine haarde Hænder, saa Neglene borede sig gennem Huden.

-- Tal! — eller jeg pisker dig Tarmene ud af Livet! — hvæsede han ind i det rolige Ansigt, medens Fraaden skummede om de gule Fortænder bag den vidt opspærrede Mund.

— Bare rolig! — kom det haardt og haanligt.

Maskinisten mærkede paa Matrosernes Tag om hans Arme, hvorledes Dødsrædslen allerede havde fat i deres Hjærte; saadan skælvede det i deres Hænder.

Saa endelig bekvemmede han sig til at bekræfte den Anelse, som bævede i dem alle.

— Ja — Helvedesmaskine! — sagde han og nikkede — Den stilles ligesom et Ur til at vække. Saa trækkes den op, og naar Klokkeslettet er naaet, saa vækker den — til Dommedag! — føjede han til og smilede ad sin Vittighed.

— Er den — Er den her om Bord! — stammede Kommandøren, mens hans Læber blev blege og Folderne stivnede om hans Mund.

— Ja! — Maskinisten rettede sig op i Følelsen af sin Overmagt — den er indstillet og trukket op. I er allesammen i min Vold.

Den kolde Sved stod i klare Perler paa Grubes Pande, men han bed sig i Læberne og søgte at tænke Sagen igennem.

Sejren — Vicekongen — hans flakkende Blik strejfede Addi, der lænet mod Væggen stirrede med stive Øjne, som saa hun Syner — Elskoven —

Nej — nej — der maatte findes Raad.

— Baadene! — sagde han, som tænkte han højt.

— De er gennemborede! — kom det triumferende — og Chaluppen er gaaet til Søs. — Der er ikke noget at gøre, Kommandør. Vi maa følges ad allesammen.

Det trak voldsomt i Grubes Ansigt; og han skælvede over hele Kroppen, saa han ikke kunde staa rolig.

Den ene af de store Matroser begyndte at klynke som et Barn og saa fra Befalingsmanden til Grube, som tiggede han dem om Hjælp.

Døden — vente paa Døden — pludselig et Tordenskrald — og saa — forbi — flænget — i gunstigste Fald slynget mange Favne op i Luften — ud i rum Sø — finde en Vragstump — nej — nej —

Atter for Raseriet ubændigt igennem hans Blod.

Det blændede ham for Øjnene, saa han intet kunde se uden den lyse Flade af det nøgne Bryst.

Addi klynkede i stille Graad med Hæn-

derne om sit Hoved, men han hørte det ikke.

Witu, som intet forstod uden Rædslen i Luften omkring ham, begyndte pludselig at hyle, mens han faldt sammen paa Gulvet som en Byldt.

Men Kommandøren saa kun det nøgne Brysts lyse Flade under de staalgraa Øjne, som legede med hans Liv.

Han bøjede sig efter den tunge Pisk og fo'r ind paa Fangen for at slaa ham i Hovedet, saa han styrtede død om paa Stedet.

Men Befalingsmanden havde Omtanke nok til at kaste sig i Vejen for ham og gribe hans Arm.

De brødes et Øjeblik, mens Fraaden stod Kommandøren om Munden.

— Dræb ham ikke. Han er jo den eneste, som kan redde os! — gentog Befalingsmanden saa længe, indtil Ordenes Mening endelig brød Raseriet og naaede ind til Kommandørens Bevidsthed.

Ja, han havde Ret!

Fangen — Desertøren — var den eneste,

som vidste Besked. De var i hans Haand allesammen.

Kommandøren vendte sig igen til Fangen og sagde uden at se paa ham:

— Jeg stiller Dem Valget mellem to Ting. Enten siger De mig, hvor Maskinen er gemt, henter den selv frem og gør den uskadelig — og saa er De fri — jeg giver Dem mit Æresord — og Hertugens Æresord — forlang, hvad Garanti De vil! — De er fri, forstaar De — for Tiltale, for Straf — De bliver sat af i nærmeste Havn med de fornødne Rejsepenge, saa meget De vil have.

Han tørrede den kolde Sved af sin Pande, og saa forsigtigt, at ikke Vreden atter skulde løbe af med ham, op i de staalgraa Øjne.

— Eller —? — spurgte Maskinisten og gengældte hans Blik uden at forandre en Mine.

— Eller jeg giver Ordre nu strax til at gennemsøge Skibet fra Stavn til Agter, fra Top til Kjøl — og naar Maskinen er funden og Skibet frelst, saa bliver De dræbt — forstaar De.

— Jeg er ikke bange for at dø! — sagde Fangen rolig — det har De jo set.

— De skal blive pint! — skreg Kommandøren, mens Stemmen dirrede af undertrykt Raseri. Hænderne knyttede sig krampagtigt, og Blikket blev blodunderløbet.

— Tungen skal rives ud af Dem — Øjnene skal stikkes ud med et glødende Jærn. — Hvert Led og Lem skal blive knust og lemlæstet, før De faar Lov at dø.

— Ja, det kender De jo altsammen fra Nomaliøerne.

— Har De tjent i Kolonierne? — spurgte Kommandøren og skiftede Farve.

— Ja, først mine to Aar; som attenaars Knøs kom jeg derover — og siden tog de mig til Korporal for min Styrke; — saa maatte jeg tjene fire Aar til. De ser, jeg kender Dem og Deres Helvede.

Fangen havde pludselig faaet Munden paa Gled; og idet han nu begyndte at tale om sit Liv, blev hans Øjne store og onde.

— Da jeg endelig kom hjem, saa tjente jeg i Deres Kulminer som min Fader før

mig. Jeg har set dem dø der nede — de, som var svagere end jeg — jeg har set dem slæbe sig hulkindede og med glinsende Øjne til Arbejde tusind Fod under Jorden for en Løn, som Deres Kusk vilde foragte. Jeg var med, da den sidste store Mine eksploderede, — fordi Deres Ingeniører havde forsømt at lede Gassen bort. Jeg har set min gamle Fader blive baaren op af Skakten — sort og forkullet som en Steg, man har glemt i Ovnen. Der var jo ingen af „de forenede Kompagniers“, ingen af det høje „Generalraads“ Nærmeste med i Minerne. Det var jo bare os, som ikke tæller med, — de smaa. Havde De og de andre høje Herrer haft deres Sønner paa Tvangsarbejde dernede, — saaledes som vi sendes paa Værnepligt til Deres Kolonihelvede — havde De haft en gammel Fader trællende som et Dyr dernede under Jorden, — saa kan De stole paa, at alting havde været i Orden — første Klasses Sikkerhed over det hele — ingen raadne Stolper i Skillerummene — intet Vand sivende ind fra Siderne

— ingen giftig Luft, som ikke strax var bleven snuset op og ledet bort, før nogen af Deres havde faaet Lov at gaa under Jorden igen. Se derfor var vi med allesammen, da Kong Johan af Hallerland fik Ideen om Næringspligten, da han holdt sin store Tale om, at alt det *farlige* Arbejde, som Samfundet kræver, skal besørges ikke af en enkelt Folkeklasse, der for en ussel Løn sætter Liv og Helbred til for sig selv og for de Børn, som de sætter i Verden, — men af *alle* Samfundsklasser, der lige saa lidt som de fattige kan undvære Kul og Metaller og alt det andet. Ligesom alle skal være med om at værne deres Land, saaledes skal alle være med om at føde det. Og som de tjener Værnepligt uden Hensyn til Alder og Rigdom, saaledes skal de ogsaa tjene den almindelige Næringspligt, alle som én — i Statens Brød og i bestemt Tid hver.

Ser De, den Lov — den støttede vi Arbejdere, — ikke blot fordi det er retfærdigt, at alle deler fælles Fare for Liv og Lemmer ved det Arbejde, der er lige nødvendigt for

alle — det, som *skal* gøres, hvor livsfarligt det end er, men navnlig fordi det er den eneste Garanti for, at alt, hvad der staar i Menneskers Magt til at sikre mod Arbejdets Fare, at det ogsaa vil blive foretaget af dem, som ejer Kapitalerne — hvad enten det hedder Staten eller de „forenede Kompagniers“ Generalraad. Naar de høje Herrer selv har tjent deres Tid i Minerne — naar deres Sønner skal tjene et Aar eller to efter dem, — saa skal De se, hvor smukt det hele kommer i Orden.

Ser De, den Lov — paa den sluttede vi os hemmeligt sammen med de revolutionære. Vi dannede vor egen Komité paa den. Og da Parlamentet havde vedtaget Loven — og der kun stod Hertugens Godkendelse tilbage, da vi forstod, at man havde fundet Udvej til at hindre den og slaa Loven ned under Paaskud af hans Helbredsrejse, saa besluttede vi at handle.

Ser De, Valget faldt paa mig. Jeg har svoret Eden, og jeg gør min Pligt. Og naar De truer mig med Døden og vil lokke mig

med Livet, saa skal De vide, at jeg har saa stor en Magt, som De aldrig nogen Tid har haft. Og den Magt er, at jeg ikke er bange for Døden. Hvis jeg skælvede og rystede for den, som De gør — i dette Øjeblik — og Deres Folk med Dem, saa var der endnu et Haab for Dem tilbage. Saa havde De jo noget at købe mig med — bort fra min Ed. Men nu har De det ikke — nu er alt Haab ude, Kommandør, for Dem og for os alle. Og vil De vide, hvem der har givet mig den Magt, som er saa meget større end Deres, skønt De drejer hele Generalraadet og Hertugen om Deres lille Finger — den Magt, at jeg ikke er bange for Døden, — saa er det Dem selv — det er Dem, Hr. Kommandør von Grube, som har givet mig og mine Kamerater denne Magt, der nu dræber Dem selv og Hertugen og mange uskyldige med Dem. For ser De, det var i Deres Bøddeltjeneste i Nomalilandet og siden hen i Deres Trællegerning, dybt under Jorden, i Angst og Nød, i de „forenede Kompagniers“ Minehelvede, at vi lærte, at Døden

er ikke det værste der kan times et Menneske, nej Døden er en Befrielse fra det Livs Vilkaar, som De og Deres Folk har undt os.

X

Medens Musikken atter begyndte at spille op derude blandt de intetanende — til Ære og Fest for den evige Dag, krympede Kommandørens Hjærte sig sammen i Gru for den evige Nat, som vilde komme.

Der stod han — den usle Desertør — fangen — nøgen — og holdt Døden i sin Haand.

Han — den eneste, som vidste Stedet hvor og Timen naar — han var tavs og vilde Døden for dem alle.

Dræbe ham — og hans Viden vilde dø med ham.

Hvorledes vriste Hemmeligheden ud af hans Hjærne?

Kommandørens Øjne flammede op i kold

Rædsel. Det var som Gulvet brændte under ham, og Maskinens dumpe Stempelslag lød i hans Øre som selve Dødsurets Tikken.

Hvormange Slag var der endnu tilbage?

Maaske ti Tusende — maaske Tusende — maaske hundrede kun!

Han gav sig til at gaa frem og tilbage over Gulvet, medens hans Hjærne tumlede med det uovervindelige.

Saa standsede han pludseligt, og Sveden sprang frem af alle Porer.

Tiden? — der var jo ingen Tid at spilde. Hvert Sekund bragte Døden nærmere.

Søge Skibet igennem — hvad nyttede det, naar ingen kendte Tiden?

Gaa i Baadene og finde Lækken frem — springe i Søen.

Druknedøden — under Midnatssolens Lys!

Dér — inde bag den høje, haarde Pande — over det faste staalgraa, utæmmede Blik — der inde sad Visheden — der sad det lille Ord præntet — det lille Tal, som gav Døden og Frelsen paa samme Tid.

Maaske Klokken tolv —? — Saa var der elleve Timer endnu.

Maaske allerede Klokken Sex? — han havde jo villet flygte nu.

Maaske om en Time —

Maaske — maaske nu —!

Kommandøren greb hjælpeløst for sig ud i Rummet, som mærkede han allerede Gulvet skyde op under sig

Skraldet — Tordenskraldet vilde være det første —

Medens Dødsangsten knugede hans Hjærte, saa han ikke længer var Herre over sig selv, fo'r han hen imod den fangne og bad med Ansigtet stivnet i Rædsel:

— Tiden — sig os blot Tiden!

Maskinisten saa Forvandlingen, som var foregaaet med den mægtige Mand. Han smilede ikke længer haanligt. Han klemte Munden haardt sammen og rystede blot paa Hovedet.

Alvoren i Maskinistens haarde Ansigt var som en Gnist af Haab.

— Giv slip! — kommanderede Grube til

Matroserne, der stod og rystede hjælpeløse som Faar i Tordenvejr.

Saa gik han hen til Kaminbordet.

Der laa endnu den Gulddynge, han havde vundet fra Hertugen.

Med rystende Hænder skrabede han Guldet sammen og holdt det op imod Fangen.

— Kom! — kaldte han — kom og se! — her er flere Tusend! — det er Deres — tag Dem — de er Deres — De har ærlig fortjent dem, om De blot siger os Tiden.

Da Matroserne slap Taget, gik Desertøren et Par Skridt frem mod Kommandøren.

— Hvad Glæde har jeg af Deres Guld — sagde han alvorlig — nu vi skal dø?

Kommandøren greb sig om Hovedet med forvildede Øjne —

— Det er umuligt — det er umenneskeligt! — De kan ikke gøre det! — tryglede han imod ham.

En lys Ide kom til ham i hans frygtelige Sjælenød.

Han følte, at for ham selv var der ingen Barmhjærtighed at vente. Han følte det ikke

moralsk; han tænkte ikke paa, om han havde fortjent det af sine Gerninger eller ikke.

Han følte det med sit Instinkt for Faren; Selvopholdelsen var det, som indgav ham Ideen.

— Se! — sagde han — og viste med de rystende Hænder omkring i Stuen.

— Se dem der — Matroserne — hvad har de gjort? — det er Folk som De selv — hvad Ret har De til at ofre dem?

— Hvad har vi gjort? — tryglede Befalingsmanden, hvid i Ansigtet; og Matroserne gentog klynkende hans Ord.

Kommandørens Øjne gled over Witus sammenkrøbne Skikkelse, som han laa der og stirrede forvildet op mellem Armene med sine Dyrepupiller sitrende i det hvide. Ham regnede han ikke med.

Saa pegede han paa Addi, der endnu stod lænet mod Væggen med Hænderne om det dødblege Ansigt.

— Se — sagde han — se hende! — hvad har hun gjort — „Midnatssolen"?

Desertørens Øjne fæstede sig paa den smukke Kvinde med det gyldne Haar.

Han saa den pragtfulde, grønne Silkerobe og de hvide Arme med Brillantsmykket, nøgne til Albuen. Han saa det spæde, iturevne Kniplingsstof hænge ud over Udskæringen og den hvide Hals der bag med den bløde Runding.

Fra Halsen gled hans forbavsede Blik til den aabne Mund, der var som stivnet i Rædsel; saa fangedes det af de store, mørke Øjne.

Idet han søgte til Bunds i disse Øjnes besynderlige Udtryk, saa han, at den fine, smukke Kvinde bøjede sit Hoved under hans Blik, som var hun i Hypnose. Hendes Øjne undveg ikke hans; men hendes Arme slappedes og — uden at hun vidste det selv — gled de magtesløst ned fra hendes Hoved.

Han saa, at en heftig Rødme pludselig farvede hendes Kinder, at hendes Blik med ét blev nærværende, mens hendes Haand søgte at dække over Brystets Nøgenhed.

Og i dette stivnede Ansigt fødtes pludselig

over den store Mund et Smil af uendelig Smerte.

Kommandøren saa Maskinisten skifte Farve. Med et faretruet Rovdyrs sitrende Agtpaagivenhed saa han de staalgraa Øjne pludselig blive slørede og vage, som fangne ind af en Drøm. Han saa ham skælve over Læberne og aabne dem, som vilde han tale.

Han saa ham gøre et Skridt frem imod hende, — som skete det i Søvne.

Et pludseligt Haab stormede gennem Kommandørens Hjærte.

Her var en Pris, som havde Værd for hans Fange!

Denne Kvinde, der havde været Lønnen for ham selv, den sidste Sejr han vilde vinde, — men som nu under Dødens frygtelige Alvor var bleven en Ting, værdiløs som alt andet udenfor ham selv, — denne Kvinde maatte — som hun stod der med det hvide, runde Bryst kun halvt dækket af Silken — hun *maatte* attraas af enhver, hvem Dødsfrygten ikke havde ranet alt.

Her var Prisen. *Hun* skulde frelse ham.

Hvad var Guldet, som han havde vundet, — hvad var Vicekongen — hvad var Elskovssejren — mod det ene: at redde Livet!

Han greb Desertøren om den nøgne senestærke Arm og hviskede til ham:

— Se hende! — tag hende! — hun er Deres! — jeg giver hende til Dem!

Han vilde have sagt:

— Hvis De siger os Tiden!

Men Instinktet fik ham til at holde inde.

Tiden var for ringe Pris. For hende skulde han give baade Tid og Sted. For hende skulde han give hele Frelsen — trods Pligt og Ed — for hende skulde han give Livet.

Aa, det var ikke nødvendigt at sige det. Bedre at tie stille med Prisen.

Hun skulde nok vide at stille den selv — i rette Øjeblik.

Hun havde jo hørt det hele; hun var Dødens sikre Bytte — ogsaa hun —, om hun ikke af sig selv fandt Prisen.

Ingen var fin og dreven som en Kvinde, naar hun saa Livet truet.

Hun, der havde solgt sig før — for Pynt

og Penge, — skulde hun ikke hurtig finde Prisen for sit Liv?

Medens Desertøren nærmede sig Addi uden en Bevægelse, der kunde tyde paa, at han havde hørt og forstaaet Kommandørens Ord, trak Grube sig forsigtigt tilbage. Med et Blik kommanderede han Befalingsmanden, Matroserne og Witu ud af Salonen.

I det han lukkede Døren sagte efter dem og lod de to alene, følte han allerede Sejren i sit Hjærte.

Ja, *hun* skulde frelse dem! — Addi — „Midnatssolen“ — med sit gyldne Haar og sit bløde Legeme.

Hun skulde holde ham fast i sine Arme — Slynglen — saa fast, at hun sikrede ogsaa Hævnen.

Aa — det *var* jo allerede Sikkerheden. *Nu* vilde Maskinisten frygte Døden som de andre; saa længe han begærede hende, vilde han frygte Døden. Og hun skulde vel vide ikke at betale sin Pris, før han havde skænket hende Livets Sikkerhed.

Den første Betingelse for at tage hende i

Favn var jo dog den, at Døden ikke overraskede dem forinden.

Nu galdt det, at de ikke blev forstyrrede. Hertugen og de andre, som sov derinde, maatte ikke alarmeres.

Uden at Næstkommanderende, som ogsaa var gaaet til Ro, anede at Døden var med ombord, gav Kommandøren gennem den vagthavende Officer Ordre til at lade alle tænkelige Gemmesteder undersøge — med største Forsigtighed og af særlig paalidelige Folk.

Befalingsmanden og de to Matroser, som havde fanget Byttet og derved bidraget til at redde alles Liv, paalagde han den strengeste Tavshed og gav dem Løfte om en stor Belønning.

Selv blev han staaende paa Promenadedækket, tæt ved Døren, for at kunne være parat, hvis Addi skulde bruge hans Hjælp.

Alle Muligheder løb igennem hans Hjærne. Den, han nu frygtede mest, var, at Slynglen skulde bruge Vold, tiltvinge sig sin Vilje med hende uden at betale Prisen — og saa gladelig gaa i Døden med dem alle.

Derfor maatte der holdes Vagt — diskret Vagt.

I aandeløs Spænding ventede han — uden at skænke Gigten og det syge Ben nogen Tanke — i den friske Brise derude — at Addi eller Slynglen selv skulde komme til Døren og røbe Stedet, hvor Døden laa gemt —

Og saa — naar Maskinen vel var slynget i Havet og Livet reddet, saa —

Ikke et Øjeblik tænkte han paa at holde sit Løfte til Maskinisten om Liv og Frihed, hvis han vilde frelse dem fra Døden.

Hans Fantasi arbejdede for at finde en Straf — en Pinsel — som var værre end Døden; haard nok til at bøde for alt, hvad Desertøren havde vovet at lade Rigets mægtigste Mand gennemgaa i den sidste halve Times Rædsel.

TREDJE BOG

I

Da Fritz Schumacher nærmede sig til Addi, strakte hun Armene bedende ud imod ham.

Hun vilde afværge den bitre Harme, som dirrede bag Drømmen i hans graa Øjne.

— Fritz! — bad hun uden at bevæge Læberne.

Der gik en Trækning af Smerte over hans Ansigt, som havde Klangen af hendes Stemme rørt ved den tynde Hud over et gammelt Saar.

Mens han stod der foran hende, søgte han i Tavshed frem alle de Træk, han bevarede saa fast i sin Erindring. For hvert han genfandt, følte han i Smerte, at det dog var forandret.

Ja — det var det gyldne Haar; men dengang laa det vildt og uregerligt i en løs Knude over hendes Hoved eller hang i Fletning ned ad hendes Ryg.

Og dengang — den Nat — da han løftede hende op af hendes Seng, — da han bar hende i det blotte Linned gennem Flammerne — da hun i sin vilde Angst slyngede de nøgne Arme om hans Hals og trykkede sig ind mod hans Bryst, — da fløød det som en gylden Strøm udslaaet over hendes Skuldre ned mellem hans Hænder, — saa han maatte dække over det med sine Arme, saa godt han formaaede, — at ikke Flammerne skulde faa fat i de Lokker, han havde drømt om, siden de som Børn krøb over Plankeværket til hinanden for at lege sammen.

Hvor fint og rent og glansfuldt var det ikke nu! — Som om hvert enkelt Haar var taget ud og behandlet for sig.

Det Bryst, som bankede mod hans bag det blotte Linned og som hans Øje skamfuldt søgte, mens han bar hende ud af det

lille Sovekammer under Taget, — hvor var det dengang spædt og fint!

Ogsaa nu skimtede han den bløde Runding bag Haanden, der forgæves søgte at dække, — men nu en erfaren Kvindes store, stærke Barm.

Det var den Haand — lidt kort og bred, men blød og vag — som havde holdt om hans, da han for første Gang vaagnede op i Minehospitalets Sygeseng, — den samme, der havde tørret Sveden af hans Pande, da han stønnede af Smerten i det dybe Brandsaar, som Tagbjælkens glødende Jærnspiger havde brændt i hans venstre Skulder, da den styrtede ned over ham paa Trappegangen, og han ikke kunde fjærne den, før han havde baaret hende helt ud fra den brændende Bygning og fik Armene fri.

Men dengang var Haanden rød og havde ingen Ringe.

Jo — det var disse Øjne, som stirrede efter ham, dunkle af Taarer, — denne halvt aabne Mund, som aandede det sidste ordløse

Farvel ud imod ham, da han strax efter sin Helbredelse sammen med Kammeraterne kørte bort fra sit Barndomshjem til det store Skib, som skulde føre de unge Rekruter til Værnepligtstjenesten i det oprørske Nomaliland, hvor den senere saa berømte Kaptejn Grube just havde faaet Kommandoen.

Selv saa han tillidsfuld og rolig mod Fremtiden. Det var jo kun to korte Aar, fulde af Æventyr.

Saa vilde han komme tilbage som en Mand. Saa vilde han arbejde, som han havde lært det af sin strænge, tavse Fader. Og saa — naar der var tjent til eget Hjem — saa først Kærlighed og Ægteskab.

Han havde ikke talt derom til hende. Han kunde ikke faa det sagt, mens han laa paa Hospitalet, — og heller ikke ved Afskeden. Han vidste ogsaa fra sin Fader, at det først er Tid at tale for en Mand, naar han ved, at han kan staa ved sit Ord.

Men de vidste det jo begge — uden Ord.

De havde vidst det lige fra det Øjeblik, hun vaagnede op og saa ham staa i Døren

med Flammerne bag sig, og hun strakte de nøgne Arme op imod ham fra Sengen, — at han kunde frelse hende ud til Livet.

Da hun lykkelig var naaet ud af Flammerne, fortalte hun ham det med sit Blik, — og senere da han laa syg for hendes Skyld, hvor ofte havde hendes mørke Øjne ikke smilet det ned over hans Seng!

Og nu — nu var ni Aar — ni jærnhaarde, ubønhørlige Aar gaaet hen over dem begge — over ham og hende.

I Pragt og Herlighed, betalt med Skændsel, skulde han gense *hende,* som havde været hans Ønskers og Arbejdes Maal i de sex frygtelige Nomaliaar, hans Fortvivlelses Tilflugt, naar alt andet glippede i trøstesløse Nætters Ensomhed paa de lange Vagtposter med Urskovens tyste Rædsel mellem ham og Verden.

Skønt intet Brev naaede ham havde han, dog aldrig sluppet hende.

Først da han atter stod derhjemme i det gamle Hus og spurgte efter „Naboens Addi", som hun hed, da de var Børn, —

da hans gamle Fader rynkede Panden og saa til Siden, — da der blev tavst i Stuen, og han endelig fik Klarhed over hendes Skæbne, at Mineinspektørens Søn havde lokket hende, at hun var rejst med ham, da han skulde ind til Hovedstaden for at studere, og at siden ingen havde hørt om hendes Skæbne, — først *da* gav han slip; da gik det i Stykker for ham. Han kunde takke sin Faders hvasse og rolige Ord for at han tilsidst fik revet Stumperne ud af sit Hjærte.

II

Medens de stod der foran hinanden, Blik mod Blik, læste hun, hvad der bevægede sig i hans Hjærte.

Aandeløs ventede hun, at han skulde tale; men da hun saa Smerten vige fra hans Øjne og give Plads for bitter Haardhed, mens han med Blikket kaldte hende til Regnskab for Brillantsmykkerne, for den pragtfulde Dragt, for hendes Tilstedeværelse her — paa Hertugens Yacht — som hans Elskerinde, som hans Ting, — saa bøjede hun Hovedet og vidste intet andet Svar end det Spørgsmaal, som hun hviskede frem imod ham med nedslagne Øjne:

— Hvorfor tog du mig ikke, inden du rejste?

— Tog dig? — gentog han forbavset.

Hun sagde intet. Hun genoplevede den bitre Stund, da hun saa ham køre bort med Kameraterne, da hun med Graaden i Halsen forbavsedes over hans tillidsfulde Ro og spurgte sig selv i dirrende Angst, hvor det var muligt, at han kunde rejse uden at have taget den Kærlighed, som hun higede efter at give ham.

Han gik hende ganske nær.

— Bebrejder du mig, at jeg ikke tog dig, da vi skulde skilles. Jeg skulde maaske have givet dig et Barn, saa du kunde have siddet til Skam for Byen?

— Et Barn — hun smilede ved Tanken — om jeg havde faaet et Barn, saa havde alt været anderledes.

— Hvorledes gik det til? — spurgte han sagte og rørte ved hendes Haand.

En pludselig Rødme strømmede over hendes Ansigt; og hendes Blik søgte stort og bævende hans.

Aa, om han vilde tage hendes Haand!

Men han tog den ikke; han rettede sig, og hans Blik blev atter haardt.

Saa hævede hun Hovedet og fik et Øjeblik sin Stolthed tilbage.

Hvorfor ydmyge sig? — Hvad der skete, maatte ske? — Hvis var vel Skylden — andre end den ubønhørlige Skæbnes, som vilde det saa?

Hvad kunde hun for, at hun blev smuk — smukkere end nogen anden i den hele Mineby?

Hvad kunde hun for, at hun, som ventede og led i Kærlighed, — fik det Længselens dragende Mørke i sine Øjne, som Mænd ikke kunde modstaa, — som de misforstod — de unge og naive iblandt dem, — fordi de ikke kendte dets Aarsag?

Længe snusede han om hende — Mineinspektørens unge Søn, der allerede som Dreng havde leet til hende og foræret hende Pærer og Æbler, naar hun slentrede forbi hans Faders store Embedsbolig med det gamle Taarnur, der slog hvert Kvarter, —

naar hun stod med Ansigtet trykket mod Stakittets Tremmer og med begærlige Øjne og aaben Mund sugede den dejlige Duft til sig, som Vinden bar ud til hende fra den pragtfulde Haves store Bed af højstammede Roser.

Nu som voxen passede han hende op ved enhver Lejlighed, snakkede kameratligt med hende, som da de var Børn. Og da hun følte Trang til at tale om ham, som havde taget hendes Hjærte med sig paa den lange Rejse, og hvem Mineinspektørens Søn ogsaa havde kendt — de var jo jævnaldrende —, saa gættede han hurtigt, hvorledes det stod til med hende.

Da der ingen Brev kom, var det ham, hvem hun tilsidst betroede sig til i sin Angst, fordi hun tænkte, at han havde Magt til at skaffe hende Oplysning om Brevenes Udeblivelse.

— Ham var det, som meddelte mig en Dag, at du paa Grund af din Dygtighed og dit stærke Helbred var taget ud til Korporal.

Fritz knyttede Hænderne i Vrede. Nu den tynde Hud var bristet over det gamle Saar, brød det altsammen op paa ny.

Han begyndte at forstaa det hele. Det var nok ikke blot i en retfærdig Sags Tjeneste, ikke blot som Offer for den ulykkelige Kaste, han ved sin Fødsel tilhørte, at Skæbnen havde udset netop ham til at fuldbyrde, hvad Tusenders Velfærd krævede. Den vidste, at ogsaa hans egen Lykkes Forlis maatte skrives paa Systemets Regning — det System, der for en ringe Fordel — en halv Procent i Dividenden — for en øjeblikkelig Lyst — en Nats Elskovsmagt over en uskyldig Kvinde — hensynsløst traadte et helt Livs Velfærd under Fod.

— Saa var det vel ham — sagde han — der fik det lavet saaledes. Hans Fader og Kommandøren var jo gode Venner.

Nu greb han hendes Haand for første Gang.

Det gik igennem hendes Hjærte.

Aa, om hun havde kunnet lægge sig ind

til ham og grædt, nu da hun atter havde faaet Taarer!

— Og Brevene — fik du da ikke et af mine Breve? — spurgte han.

— Nej — og mine Breve kom tilbage. Adressaten kunde ikke findes, stod der.

Hans Fingre klamrede sig om hendes, som søgte de at knytte sammen for alt det, der havde skilt.

— Og saa — hviskede han, mens hans Blik sænkede sig i hendes, som vilde det trænge ned til Bunden af hendes Hjærte — saa fik han sin Vilje med dig?

Hun saa op paa ham — med det store, taarefyldte Blik, som han erindrede gennem ni kvalfulde Aar.

— Den Dag, da han kom til mig og fortalte, at nu havde han faaet Underretning, om at du ikke var til at finde — du maatte være død derovre — dræbt af Klimaet, som en Soldat paa sin Post — den Dag, da din gamle Fader kom hjem med bøjet Hoved og fortalte sine Naboer, at nu var han en barnløs Mand, — den Dag græd jeg ud i

hans Arme, fordi han trøstede mig med saa smukke Ord. Han blev bange for min Sorg; og det rørte mig, at han søgte at trøste mig; man kunde jo aldrig vide, sagde han, — du kunde være sluppet Kommandoen af Syne derovre; — maaske blev du en Dag funden blandt de vilde — den Slags havde man hørt før —

— Og saa? — han bøjede sig ned over hendes gyldne Haar, saa tæt, at det rørte mod hans Pande.

— Saa — hun tøvede og tænkte tilbage, hvorledes det dog egenlig var kommen — saa var det, jeg græd om Nætterne, til jeg ikke havde flere Taarer. Men en Dag — den første Foraarsmorgen var det — saa vaagnede jeg op ved Fuglenes Sang gennem det aabne Vindu. Jeg ved ikke mere, hvorledes — men jeg saa, at Solen skinnede saa smukt i den lille Have, — der var allerede store Knopper paa Ribsbuskene henne i Hjørnet. Og uden at jeg tænkte over det, begyndte jeg at synge. Vejret blev smukkere Dag for Dag; alting sprang ud, duftede og

blomstrede. Og da jeg først var kommen over det — da jeg mærkede, at jeg ikke havde flere Taarer, saa syntes jeg, at alt var bleven saa smaat og ligegyldigt, at jeg gerne kunde le. For smukt var det dog — Livet — og Blomsterne — og Markmanns gamle blissede Ko — den husker jeg saa tydeligt, at jeg lo af, mens jeg stod i mit Vindu. Og saa lærte jeg — fra Dag til Dag — at det galdt om bare ikke at tænke — bare at se med sine Øjne og høre med sine Ører — og smile af det daarlige, man fik at se, fordi det var saa smaat og ligegyldigt — og le med det venlige og muntre. Og da jeg først havde lært mig selv ikke at tænke, saa blev det til en Vane. Naar jeg lagde mit Hoved paa Puden, saa sov jeg strax — og naar jeg vaagnede, stod jeg strax op og gik til mit Arbejde. Og mangen Gang naar Tanken om dig alligevel listede sig over mig i Skumringen, saa smilede jeg op mod Himlen og tænkte, at du havde det godt nu, og maaske kunde du se mig, og saa vilde du glæde dig, over at

jeg kunde le og synge og fryde mig over Livet.

Hans Haand famlede om hendes Nakke under det gyldne Haar; de graa Øjne blev uklare i Blikket, ligesom drukne.

— Og saa —? — hviskede han endnu engang ned over hendes aabne, drømmende Læber.

— Saa var det en Eftermiddag, jeg kom forbi Mineinspektørens Have. Solen skinnede saa stærkt og jeg var varm af at gaa. Der stod han, i sin Ridedragt; jeg syntes, han var smuk og fin; og det saa han vist paa mine Øjne, for han bød mig ind paa Kirsebærrene, som just var modne; der var saa megen kølig Skygge der inde under de store Træer, at jeg gik ind til ham. Og medens jeg stod og rakte mig efter en stor Kirsebærgren, som havde saa mange modne Bær, saa mærkede jeg pludselig hans Hænder bag fra om mit Liv. Han hviskede mit Navn ganske sagte og drog mit Hoved over til sig — og saa kyssede han mig.

Hun trak stille sin Haand ud af hans

og saa op paa ham, som bad hun om Tilgivelse.

Han rystede paa Hovedet og tav et Øjeblik. Men han kunde ikke — han maatte dog vide det — det sidste maatte han dog vide.

Og da hun forstod, at han ikke vilde spørge mere, men ventede paa, at hun skulde give ham det hele selv, — da følte hun med ét i en dyb og stille Lykkestrøm, at han ventede paa dette, ikke i Bitterhed, ikke for at dømme hende, men fordi han ikke vidste, hvorledes hun helt kunde faa den gamle Plads i hans Hjærte, den Plads som ingen Kvinde — selv den, der i en flygtig Stund havde haft hans Sanser — nogen Sinde havde besiddet, dersom hun ikke gav ham sin hele Fortid selv.

Hun blev saa lykkelig derover, skønt hun nu skulde bekende det, som Verden kaldte hendes Skam, at hun lænede sin Skulder ind mod hans Bryst, medens hun talte.

— Saa fik han sin Vilje med mig, Fritz,

fordi jeg var ung og stærk og varmblodig, — og Vejret var saa smukt og Haven saa dyb og stille, og Fuglene sang saa velsignet. Og han gav mig smukke Klæder og overtalte mig til ikke at ødelægge mine fine Hænder med grovt Arbejde. Og da Moder døde fra mig, saa lokkede han mig med sig til Byen, da han skulde rejse. For jeg syntes, at Verden var bleven saa stor og rig; og nu vilde jeg kende alt, hvad der var i den; paa Bunden tænkte jeg ofte — at *det* vilde jeg i det mindste have af Skæbnen — jeg syntes, at Gud skyldte mig *det*, fordi den egenlige Lykke — den var jeg bleven narret for; Kærligheden var dræbt i mig for bestandig, det vidste jeg jo. Saa morede jeg mig, og tænkte kun paa det, jeg netop levede i — paa Øjeblikket; og alle holdt saa meget af mig, fordi jeg altid lo og var munter. Noget ondt, Fritz, var der ikke med mig.

Hun lagde Haanden bedende op om hans Skulder, at han ikke maatte tro noget ondt.

— Mineinspektøren lavede et Parti for sin Søn, da han fik sin Examen. *Han* vilde

have beholdt mig efter sit Ægteskab, men *det* vilde jeg ikke. Saa skiltes vi i Venskab. En af hans Venner tog hans Plads hos mig. Nu havde jeg jo vænnet mig til Pynt og Velvære; og jeg syntes ikke, at jeg skyldte nogen noget — uden dig alene, som havde haft Ret til alt. Naar du ikke var mere — hvad var der saa at vogte paa og bevare?

Hun smilede op til ham med sin store Mund; men i Smilet laa der en usigelig Smerte:

— Ja — sagde hun — jeg er gaaet gennem flere Hænder; de har søgt deres Lyst hos mig; og jeg har moret mig og faaet Pynt og Penge af dem. Indtil jeg blev selve Hertugens Elskerinde — og nu er jeg her.

Jeg vidste jo ikke, Fritz, at jeg dog skulde komme til at staa hos Dig engang som den, der har ødslet det bort, der ene var dit. Og dog græder jeg ikke, Fritz; for hvad er det altsammen mod det, der sad i mit Hjærte — og sidder der endnu.

Hun tog, overvældet af sin Følelse, hans Haand og lagde den mod sit Hjærte.

— Føler du det ikke nok, at min Kærlighed har ingen taget. Hvor skulde nogen kunne tage det, som lukkede sig inde bag min Latter og min Munterhed, ligesom i et hemmeligt Rum, hvortil jeg ikke længer selv havde Nøglen, men kun du —

Hun lagde sig tilbage mod hans Skulder og søgte, overvældet af Fred og Lykke, med sine store tindrende Øjne op imod hans.

— Du alene — Fritz — elskede du!

Saa laa hans stærke Arm om hendes Liv; saa filtrede hans højre Haand sig ind bag hendes Nakke og løftede det gyldne Hoved op mod hans.

Hun lukkede Øjnene under hans drukne Blik; og denne Mund, som havde kysset saa tit og saa erfarent, skælvede mod hans Læber kysk som i Kærlighedens lykkelige Morgengry.

III

Under Kysset slettedes ni kvalfulde Aar af hans Erindring.

Det var, som fyldtes hans Hjerte til Overmaal med nyt Liv fra hemmelige Kilder, der længe havde været tilstoppede, men nu randt ind i hans Blod fra skjulte Væld.

Da — midt under den livsalige Forglemmelse — naaede Skibets Bevægelse og Maskinens dumpe Arbejdssang pludselig frem til hans Bevidsthed.

Døden, der var ham saa nær, mindede ham; og nu huskede han pludselig, hvis Ærinde han gik.

Det var som en Kuldekrampe om hans Hjærte, der fik ham til at skælve.

Han slap hende hurtigt og gik hen mod Kaminen —

Han huskede det skæbnesvangre Klokkeslet —

Aa — der var Tid endnu —

Hun besindede sig langsomt og saa forbavset efter ham.

Dér standsede han ved Spillebordet; hun saa ham blegne om de faste Læber; hun saa en pludselig Rædsel flamme op i hans staalgraa Øjne, mens han stirrede paa hende, som om han bad om hendes Hjælp.

I det samme stod det klart og levende for hende — alt, hvad der var foregaaet, før de blev alene.

Døden! — Tiden! — nu? — var det nu?

— Fritz! — raabte hun, fo'r hen imod ham og klyngede sig til hans Bryst, mens hendes Hjærte bankede, saa det føltes som en Kvælning for hendes Strube.

Han trykkede hende op til sig uden Ord.

Hun, som Livet havde røvet fra ham — nu havde han fundet hende — nu laa hun mod hans Hjærte — og nu skulde Døden tage hende — ham og hende —

For han *kunde* jo ikke — han *turde* ikke —

Knap ti Skridt fra dem dikkede Uret der inde — saa nær, at han i to Minutter kunde holde det i sin Haand, lægge det i Vand — og Livet vilde være reddet for ham og hende — for deres Kærlighed — for alt det, som pludselig havde faaet Værd paa ny —

Men han *kunde* det jo ikke — bundet af sin Fortid — af det Had og den Vrede, som de ni kvalfulde Aar havde avlet i ham ved hans egen og hans Fællers Ulykke — ved hans gamle Faders frygtelige Død —

Han *kunde* det jo ikke — tvungen af den hemmelige Vej, han havde valgt — tvungen af den Gerning, som Skæbnen havde lagt paa ham — tvungen af sin Ed!

Hun sagde det ikke, tryglede ham ikke; men hendes Arme, som skælvede om hans Bryst, ventede det af ham.

— Jeg *kan* ikke! — hviskede han tonløst ned over hendes gyldne Hoved.

Han mærkede, hvor hun rystede gennem alle Lemmer; og hun tøvede, idet hun søgte at fatte, hvad der bevægede sig i ham — for helt at være i hans Tanke — for at

føle med hans Hjærte og dele Maal og Skæbne med ham.

— Hvorfor? — spurgte hun og saa op paa ham med sine store Øjne fulde af Angst.

Han søgte at faa Orden paa sine Tanker.

Det havde været saa lige til og klart paa hele Rejsen — fra den Dag, han ved Komitéens hemmelige Forbindelser blev hyret til Maskinen ombord — og til det Øjeblik, da Grube stod der og bød ham Guld for sit Liv med sine rystende Hænder.

Nu var det altsammen i Vilderede. Ret og Uret gik i ét for hans Tanke; og bag ved, over det hele: hende — den genfundne — Kærligheden —

Aa Livet havde faaet Værd paa ny! — Lykken, som pludselig havde aabenbaret sig for ham, med en Fremtids Virkelighed, straalede nu over alle Fortidens Drømme.

Men han *kunde* jo ikke —

Han maatte prøve at faa hende over til sig — at faa hende fra den nyfødte Lykke — fra den straalende Fremtidsdrøm til-

bage i det frygtelige Nu, — fra det, som kunde have været, ja som allerede var, — til det, som maatte ske, — som allerede var sket. —

— Addi — sagde han og holdt om hendes gyldne Hoved med begge sine haarde Hænder — hvad Ret har han, den ene, til at spærre for Tusenders Velfærd med sit unyttige Liv —?

Hun svarede ikke, saa kun bestandig op i hans Øjne, som var hendes Tanke dysset i Søvn af hendes Hjærte.

— Addi — blev han ved — naar Hertugen dør, saa bliver alt forandret. Kong Johan er paa vor Side. Saa er Generalraadets Tid forbi. Saa faar vi Loven. Ser du ikke — det er — det er som en ny Morgenrøde for alle os derhjemme.

„En ny Morgenrøde“ — det var det Ord, som Komitéens Formand havde brugt, da Loddet havde truffet ham. Det Ord havde brændt sig ind i hans Hjærne og hans Hjærte. Det havde begejstret ham — det Ord. Paa det troede han.

Hun mindedes pludselig Hertugens gaadefulde Tale imorges, da de stod sammen i Salon'en; da havde han jo selv nævnet det — om Kong Johan og hans Planer.

— Manden har jo Ret! — sagde han.

Og bagefter havde han rystet paa sit Hoved og sukket:

— Det er godt saaledes! — Det er godt, at det snart er forbi.

Hvor ofte havde han ikke i sine søvnløse Nætter talt til hende om sit tomme trøstesløse Liv — talt til hende om Døden, som han kaldte en Ven og Befrier.

Hun saa op paa Fritz og sagde:

— Hertugen er paa Folkets Side!

— Hvad hjælper det, naar hans Liv er det eneste, som spærrer?

— Han er ikke bange for at dø! — sagde hun; og hendes Tanke dvælede et Øjeblik ved det lidende Ansigt med de smalle Læber og den magre, ringløse Haand, som saa ofte havde klappet hendes. I samme Nu følte hun klart og bestemt, at Døden virkelig vilde være ham en Ven og Befrier —

— Han ønsker selv Døden! — hviskede hun og saa bort fra ham, som maalte hun en Afstand i sit Hjærte.

Men Fritz trykkede hende med pludselig Voldsomhed op til sit Bryst.

Hans Øjne søgte bestandig mod Kaminen, som drog den lurende Død ham til sig.

Hans Hjerte bankede. Hans Tanke søgte forgæves efter Bønner. Hans Hænder klamrede sig om hendes og tryglede om Hjælp, som havde hun en bedre Lykke at bede imod end han.

Blot ti Skridt — blot to Minutter — og de var frelst —!

Men Prisen for Livet — Prisen for deres Lykke — den Pris dræbte alt.

Kameraternes Forbandelse — Ménedens Forbandelse! — og slap han end paa Kommandørens Løfte bort med Livet — fra Skibet her —

Hun, som han havde nu, saa længe intet skete — i alle Uvishedens pinefulde Øjeblikke, — hende vilde han jo miste — hun vilde blive revet fra hans Bryst — i

samme Nu han skænkede Hertugen og dem alle Livet.

Men de andre — alle de uskyldige — Matroserne, som intet havde gjort, — alle de, der ikke som Addi fik Døden fælles med den, de havde kær, —

Denne Tanke kom som en Tilflugt — som et Nødraab fra hans Hjærte.

Før, da han ikke frygtede Døden — da alt var saa klart og lige til — da havde den kun voldet ham ringe Besvær. De var Ofre — som han selv — for Tusinders Velfærd — for den nye Morgenrøde. Hvad havde vel Livet kunnet give dem, som skulde gøre det værdifuldere at bevare end hans og hans ulykkelige Fællers?

Nej — nej!

Det hjalp ham ikke. Det gjorde intet om, — Hensynet til de andre. Det var jo kun et Paaskud for hans Hjærteangst for hende og ham selv.

Han saa paa hendes drømmende Øjne — paa hendes halvaabne Læber, der sitrede over de hvide Tænder. Det var, som om

hendes Tanker tumlede med noget midt under Angsten. Eller stirrede hun ind i den Lykke, som de alligevel aldrig skulde naa?

Hans Øjne fulgte Halsens hvide Bue, trængte ned bag det sønderrevne Kniplingsstof —

Og pludselig brød hans nyvakte Vilje til Livet ud i Oprør.

Det var dette — Tanken om den Lykke, som de aldrig skulde naa — det var den usigelige, trøstesløse Viden i det Ord „Aldrig“ — det var den tvungne Opgivelse, just som han følte Lykken banke mod sit Bryst — det var det Lykkemord, som vakte ham til Oprør.

Han *kunde* det jo ikke; Skæbnen *var* sket; om en kort Tid vilde Døden komme over dem — og ingen vidste, hvad der var bag for ham og hende —

Men nu — *endnu* havde de Livet; Bryst mod Bryst havde de jo Lykken! — Endnu var det Tid — og naar Døden kom, da skulde de smile — og vide i deres Hjær-

som hun sukkede frem imod hans Mund af sin store Hjærtenød:

— Lad os ikke dø som Dyr i Brunst — men som to Mennesker, der har hinanden kær over alle Ting!

Han forstod hende ikke helt; men det opskræmte, ydmygt bedende Udtryk i hendes store Øjne gik til hans Hjærte og overbeviste ham om, at hun havde Ret.

IV

Idet han slap Taget om hendes Liv og atter stirrede hjælpeløst ud for sig, steg den Tanke paa ny frem, som for lidt siden dunkelt havde foresvævet hende og lokket med et sidste Haab om Frelse.

Hertugen — ham galdt det jo — ham alene!

Ham var det, som spærrede for Tusinders Velfærd med sit unyttige Liv. Det havde Fritz sagt — og hun forstod det.

Men naar Hertugen selv sukkede efter Befrielsen — naar han selv ønskede, at det snart maatte være forbi, — hvorfor skulde da Fritz og hun — hvorfor skulde da alle de uskyldige gaa til Grunde med ham?

Til hvad Nytte — og med hvilken Ret?

— Naar han er død, saa er Maalet jo naaet —? — spurgte hun.

— Ja — saa er jeg løst!

— Saa skyd ham! — hviskede hun.

Han fo'r sammen og søgte at fange hendes Blik, der stirrede frem ligesom i Drømme.

Dræbe — skyde —?

— Jeg kan ikke myrde! — sagde han og drog sin Haand ud af hendes.

Hun saa ham fast og ansvarkrævende ind i Øjnene.

— Hvad kalder du da det, at ikke blot han, den ene, som maa dø, men alle de andre — de uskyldige ombord — skal ofres med ham? — Er det ikke dig, som gør det? — Er det ikke mange Gange værre end at tage Livet fra den ene, for hvem det dog kun er en Byrde?

Hun gik bort fra ham. Der var noget, som arbejdede sig frem i hendes Indre, — en Tanke, hun ikke kunde slippe. Hun maatte være fri af hans Arme — ene med sit Sind, mens det stod paa.

Han saa efter hende, saa paa hendes skønne Skikkelse i den pragtfulde Kjole, som knitrede for hvert Skridt, hun gjorde over Gulvet.

Et Øjeblik blev hun ham helt fremmed. Han kunde ikke finde den unge, slanke Rygs ubeherskede Bevægelser, som han gemte i sin Erindring.

— Hvorledes skulde jeg komme til at dræbe ham? — sagde han og saa sig om i den Retning, hvor han mente Hertugens Kahyt var at finde.

Hun havde jo Ret. Naar blot *han* døde, saa var Maalet naaet. Saa var alle andre frelste — undtagen den, der dræbte.

Aa nej — gaa i Døden alene — nu, hvor de var to —!

Kunde hun ville det selv — kunde hun se ham gaa imod Døden og selv bevare sit Liv — kunde hun det nu?

Hun stod ved Buffetten om den runde Pille og bøjede Hovedet som i dybe Tanker, mens hendes Haand legede med noget, som hun havde fundet paa Bordet.

— Desuden, hvor faar jeg Vaaben? — sagde han — jeg har jo intet at skyde med.

Saa gik han hen til hende. Han maatte se hendes Ansigt. Tænkte hun paa, hvor letsindigt de ødede de kostbare Minutter?

I dette Øjeblik kunde de komme ind — Grube — de andre. Saa var det forbi. Ikke mere vilde de faa Lov at være ene sammen — maaske end ikke i Døden.

— Addi! — sagde han og strakte Armen ud imod hende.

Nu saa han, hvad det var, hun vejede i sin Haand. En Dolk var det.

Kommandørens Dolk, som laa der, hvor Witu havde sluppet den.

Hun stod og drejede den i Haanden og lod dens blanke spidse Klinge blinke mod sine Øjne.

— Addi! — kaldte han endnu engang, mens Hjerteslaget et Øjeblik standsede.

Hun saa op paa ham; hendes Øjne tindrede imod hans med en Glans, han ikke forstod.

— Aa — sagde hun, som tænkte hun højt — naar han sover, er det ikke svært.

Hun fattede med sin bløde korte Haand om Perlemoderskaftet og stødte Dolken frem for sig, som vilde hun prøve.

Hvis han vaagner i det samme — tænkte hun — og ser op paa mig med sine forbavsede Øjne, — saa vil jeg holde min Haand over dem og sige til ham: Stakkels Henrik, nu befrier jeg dig — nu skal du faa Fred!

— Addi! — kaldte han og greb efter hendes Hænder for at holde hende tilbage.

Men hun var allerede over Gulvet. Hendes Kinder glødede; og hun smilede til ham med Øjnene, der var store og tindrende som en Søvngængerskes.

Da hun havde naaet Døren, der gennem Corridoren førte til Hertugens Kahyt, vendte hun sig om imod ham og sagde jublende, som et Barn, der endelig finder Udvej:

— Fritz! — nu befrier jeg ham og frelser dig og mig og os alle —

— Addi! — bad han en sidste Gang, mens Sveden sprang frem paa hans Pande, og han strakte Armen hjælpeløst tryglende ud imod hende.

Hun nikkede til ham. Han skulde være rolig og glad; han havde jo endnu ikke hørt hendes store Plan.

— Jeg trykker Dolken ind i hans Haand! — hviskede hun — saa er det Selvmord! — Du standser Uret i Maskinen, saa er du fri! — husker du Kommandørens Løfte? — Og naar du sættes i Land, saa gaar jeg med dig — saa skal jeg være din — saa gaar vi ud i „Morgenrøden“ sammen.

Hun lukkede Døren sagte til efter sig og lod ham ene tilbage med sine angstfulde Tanker.

Men som han stod der, lyttende til hendes Ord, der ligesom endnu hang svævende i Luften efter hende, gled Fortrøstningen fra hendes Hjærte over i hans.

Det begyndte at juble ogsaa i ham, fordi hun havde fundet Frelsen for dem alle — den eneste mulige.

Hun, som kendte Vej og Rum, — hvor ofte havde vel hun ved Nat maattet liste gennem denne Dør! — hun, som uden at mistænkes kunde bøje sig over Hertugens

Seng, — som kunde nærme sine Hænder til hans Hjærte, — hun alene kunde gøre det.

Hun kunde det uden at smudse sin Sjæl, — det forstod han med ét — hun kunde gøre det i Godhed, — bøje sig og støde til, — fordi det var det sidste, virkelige Kærtegn, hun kunde give en dødsmærket Mand, der sukkede efter Befrielse.

V

Der var nogen, som skreg.

Det var Kvindeskrig, forfærdede, som i Dødsangst.

Fritz lyttede med tilbageholdt Aandedræt.

Nu lød de igen, nærmere; de kom inde fra Kahytterne der tilhøjre —

Nej — det var ikke Addis Stemme. Han var vis derpaa; saaledes kunde hun ikke skrige —

Nu blandede der sig Mandfolkestemmer mellem Skrigene — Stemmer, som tyssede og forklarede og vilde overtale.

Skrigene lød ganske nær. Hastige, tumlende Skridt —

Saa gik Døren til venstre for Kaminen op. Den førte ind til Dame-Corridoren, som den kaldtes, fordi „Midnatssolen"s og hendes Kam-

merjomfrus Kahytter, Toilette- og Badeværelset havde Udgang dertil.

Det var Margot, som stod i Døren, med den lyserøde Peignoir kastet løst om Natkjolen, — saaledes som han havde set hende igaar Morges, da hun vaagnede op i den højryggede Stol.

Søvnen sad endnu i de vildt opskræmmede Øjne.

Med den ene Haand holdt hun Peignoir'en sammen om Livet, medens hun med den anden famlede i det uredte brune Haar, som faldt ned over Kind og Øre.

— Jeg vil ikke dø! — skreg hun hysterisk og fo'r hen imod ham, som kunde han hjælpe hende — Jeg vil ikke dø!

Saa kom de to Matroser, som havde grebet Fritz, til Syne i Døren.

De stirrede raadvilde og bestyrtede paa hinanden. Det var ikke deres Skyld.

De havde Ordre til at søge overalt. Men da de vilde ind i hendes Kahyt, saa var Døren laaset.

Margot havde benyttet sig af Festen til

endelig at faa lidt Hvile efter den sidste søvnløse Nats Anstrængelser. Medens hendes Frue spillede Baccarat med Herrerne, vilde hun næppe blive savnet.

Saa bankede det paa hendes Dør — én Gang — to Gange. Da hun endelig vaagnede helt og spurgte „hvem der?“, bankede det en tredje Gang, saa stærkt, at hun forstod, noget alvorligt maatte være paa Færde.

Hun sprang op, kastede Peignoir'en om sig og gik til Døren.

— Hvem er det? — spurgte hun.

— Luk op! — lød en grov Stemme, hun ikke kendte — vi har Ordre fra Kommandøren.

Da de to Matroser uden at sige et Ord, gik forbi hende ind i Kahytten og med den største Forsigtighed undersøgte alle Rum, aabnede Vægskabe, søgte under Sengen, — begyndte hendes Hjærte at banke i Angst.

Hun saa, at den kolde Sved perlede paa deres Pande, at de var blege om Læben; hun saa, at deres Hænder rystede for hver Dør de aabnede ind til en mørk Hylde.

— Hvad er det? — spurgte hun, men fik intet Svar.

Da de tilsidst vilde have Nøglen til hendes Mahogniskrin, hvori hun gemte sine Smykker, sine Breve, sine Fotografier og enkelte værdifulde Ting, som ikke var hendes med rette, stillede hun sig foran dem og forlangte klar Besked.

Da de indsaa, at de ingen Vegne kom, — da det ikke hjalp, at de truede med Kommandøren, — og da hvert Minut var saa kostbart, at det maaske bestemte over Liv og Død, saa røbede de hende tilsidst, hvad der var sket.

— En Maskine — en Ting med et Ur i — en Helvedes-Maskine —?

Det varede noget, før hun forstod; men da de skubbede hende til Side og sagde, at det maaske var Minutter om at gøre og at de havde alle Kahytterne tilbage, saa mistede hun pludselig Besindelsen og gav sig til at skrige.

Hun turde ikke være der; hun vilde ikke dø —

Og da hun endelig indsaa, at Faren truede overalt, at der var intet Fristed, ingen Tilflugt at finde noget Sted, skreg og stønnede hun som et Dyr, mens hun gennem Corridøren søgte ind til Salon'en — til Kommandøren, til hendes Frue, til Brandini, — til dem, som plejede at have Magten.

Idet hun stod der paa Gulvet foran Fritz og langsomt kom til Besindelse om, hvor og naar hun havde set ham før, gik det pludseligt op for hende, at det var ham, det galdt.

Det var ham, de havde ment — Matroserne, da de talte om En, som havde skjult en Maskine — et Dødsur ombord og ikke vilde sige, hvor det var.

— Det er Dem! — raabte hun og fo'r hen imod ham med løftede Arme.

I det samme gik Døren op til Promenadedækket.

Trods Kommandørens Ordre havde Rygtet bredt sig over hele Skibet.

Det var jo umuligt at skjule Undersøgel-

sen; det var umuligt for dem, der søgte efter, at skjule deres Sindsbevægelse og Hjerteangst.

Musikken var forstummet af sig selv.

Folkene gik fra det lange Festbord paa Mellemdækket, hvor Drikkevarerne — Whisky og Punch — var serverede.

De klumpede sig sammen og spurgte med Angst i Øjnene.

De gik til Befalingsmændene og tiggede om Sandheden. Og da de ikke fik andet Svar end Hovedrystеn, saa knurrede de indbyrdes og begyndte at true.

De saa Kommandøren — bleg med forvildede Øjne — holde Vagt udenfor Salon'ens Dør.

De samlede sig i Klynge om dem, som var udset til at søge.

De fulgte efter dem. Og uden at Ordren var brudt, dæmrede Forstaaelsen frem i alles Sind.

Nogle begyndte at raabe paa Baadene; andre krævede med voldsomme Øjne Morderen udleveret.

Tilsidst var det, som om det hele Skib stønnede i Dødsangst.

Næstkommanderende vaagnede op ved den besynderlige Uro.

Og da Margots Skrig skingrede ud over Skibet, fik alle de i Uvished og Angst lammede Struber endelig Luft.

Der lød Raab og Skrig fra For til Agter.

Folkene stormede Trapperne til Promenadedækket og lod sig ikke længer skræmme af Kommandørens før saa frygtede Blik.

Brandini og Livlægen, der begge havde sovet, fo'r over Ende, vakte af Støjen, som nu var lige udenfor deres Vinduer.

De trak Gardinet fra og saa de blege Ansigter, de forvildede Øjne, de sammenbidte Læber.

Hver især følte øjeblikkelig — ved et ufejlbarligt Instinkt — at der var Livsfare, Død i deres Nærhed.

De kastede det nødvendigste om sig og naaede omtrent samtidig gennem Vestibulen ud paa Dækket mellem de skælvende og truende Matroser.

De saa Næstkommanderende komme i Hast fra sin Kahyt lige bag Kammandobroen.

De saa ham styre imod Kommandøren, vexle et Par hastige Ord med ham, saa ham pludselig blegne og gribe for sig mod Salonvæggen.

Saa lød igen de Kvindeskrig, — nu var det tydeligt, at de kom fra Salon'en, — og i samme Øjeblik styrtede baade Kommandøren og Kaptejn de Barry til for at aabne Døren.

Da de et Øjeblik efter stod derinde, havde de bag sig Befalingsmændene og de menige Matroser, som trængte sig frem, medens Brandini og Livlægen stod i Døren til Hertugens Corridor og stirrede forvildet uforstaaende fra den ene til den anden.

De saa Margot styrte truende mod Maskinisten, som ikke rørte sig af Pletten — der hvor han stod ved Buffetten om den runde Pille.

De hørte hende skrige:

— Det er Dem!

Saa gik Grube henimod ham og raabte, — at Kaptejnen, Brandini, Livlægen og de alle kunde vide det:

— Ja, det er ham — det er Morderen!

Men da han i det samme forstod, at Maskinistens Liv nu var i Fare, — da han følte paa sig, hvorledes de Menige bag vilde styrte sig over Maskinisten og lemlæste ham, — saa skyndte han sig at tilføje; for at de alle skulde forstaa, at af Morderen alene afhang Frelsen:

— Det er ham, der har skjult Maskinen Han alene ved, hvor den er og naar den vil springe. Derfor har jeg lovet ham Frihed og Landsætning, om han vil sige Stedet og redde os alle.

VI

Kommandøren havde strax set, at Addi var forsvundet.

Et godt Varsel, tænkte han.

De var bleven enige. Hun var gaaet ind i sin Kahyt og ventede Maskinisten.

Saa rolig som han stod der — Slynglen — og havde sin Løn til gode, *kunde* der ikke være Fare — i hvert Fald ikke nu.

Trods Vreden, trods den skælvende Hjærteangst forstod de dog alle strax, at Kommandøren havde Ret.

Maskinistens Liv var i dette Øjeblik det kostbareste — det urørligste af alle. Han, som alene kunde frelse.

Alles Øjne hang ved ham — nogle endnu truende — andre tryglende, som hviskede

de mod hans Hjærte: „Hvad har vi gjort dig?“, — andre uforstaaende i Rædsel, som man ser paa en Mand, der er farlig ved sin pludselige Galskab.

Ogsaa Margot forstod Kommandørens Ord.

Ogsaa hun ventede nu Frelsen af den høje, kraftige Mand med det nøgne voldsomme Skulderhvælv, der gjorde Holdningen ludende som paa Spring.

Som hun stod der og saa paa ham, vendte han pludselig Øjnene forskende imod hende, og hun mindedes med ét deres Møde igaar Morges — her paa dette Sted.

Netop med det Blik havde han stirret paa hende, da hun vaagnede op og saa ham paa Gulvet foran sig, — dette halvt truende, halvt ængsteligt forskende Blik.

Hvorledes var han kommen her i Salon'en — paa den mærkelige Tid? — Hvad var det, han havde haft for?

Nu huskede hun — det var noget ved Kaminen — Varmeledningen var det —

Og han havde bedt hende om ikke at røbe

ham — fordi han først havde husket det nu — ellers fik han en Røffel.

En dæmrende Forstaaelse lyste i hendes blakkede Katteøjne.

Han skiftede Farve mod hendes Blik, som, endnu før hun havde talt, røbede Opdagelsen.

— Hvad vilde De ved Kaminen? — spurgte hun — igaar Morges, da jeg traf Dem her?

— Kaminen? — spurgte Kommandøren, hvis skarpe Øjne opmærksomt havde fulgt Minespillet imellem dem.

— Hvad var det med Kaminen? — spurgte han og greb hende haardt om den nøgne Arm.

Men hun ænsede ham ikke, blev kun ved at forfølge Maskinisten med sit Blik.

— Hvorfor maatte jeg ikke røbe, at De havde været her om Natten?

— Det sagde jeg dem jo! — svarede Fritz og tog sig sammen til et sidste Slag — fordi jeg havde glemt —

— Det er Løgn! — skreg hun — nu forstaar jeg Deres Øjne — som De stirrede paa mig. De var bange!

Hun vendte sig om mod de andre og pegede paa Kaminen.

— Der — der kom han fra — fra Varmeledningen! — der nede har han skjult Maskinen!

Alle vendte Blikket mod Kaminen; og de nærmeststaaende trak sig uvilkaarlig tilbage fra det Sted, hvor Døden sad gemt.

Men Kommandøren kastede et gennemtrængende Blik paa Fritz, som havde opgivet Benægtelsen og nu kun i Spænding ventede paa, at Addi skulde vise sig i Døren efter at have fuldbragt den Gerning, som skulde frelse dem alle.

Grube aandede op i en pludselig Befrielse; idet han nærmede sig det farlige Sted, vinkede han de to Matroser til sig, som havde grebet Fritz, da han vilde flygte:

— Undersøg Kaminen! — kommanderede han.

Matroserne nærmede sig tøvende.

Men da de var naaet om bag Bordet, hvor Guldet endnu laa i Bunke, begyndte de at ryste over hele Kroppen og turde ikke gaa videre.

Kommandøren rasede og truede, men de naaede kun med uendelig Forsigtighed at løsne de imiterede Brændestykker af den elektriske Ledning.

Næstkommanderende blev bange for, at Maskinen kunde være gemt i et af disse Stykker. Det gik ikke an at lade dem tumle dermed, saadan som de rystede paa Hænderne. Sæt de tabte dem!

— Hvem vil tage fat? — raabte Kommandøren og saa fra den ene til den anden.

Men Folkene trykkede sig tavse og rystende mod hverandre.

Var Djævelskabet stort eller lille? — Ingen vidste, hvorledes det saa ud! — Maaske gik det af, medens man havde det i Haanden, uden at man vidste det selv.

Hele Tiden havde alle og hver haft det eneste lille Haab at klynge sig til: naar Maskinen sprang og Skibet gik i Luften, da kunde man have Naade til at falde uramt ned i Vandet og siden redde sig paa en Vragstump.

Men den, som stod med selve Dødsuret

i sine Hænder, — ham var dette sidste Haab berøvet. Han var sikker paa at blive søndret i tusinde Stumper, — *om* Tiden just da løb ud.

— Fejge Kujoner! — hvæsede Kommandøren og lovede Folkene Hævn med sine onde, blanke Øjne.

— Saa maa De og jeg! — sagde han til Næstkommanderende efter et Øjebliks Tøven.

Men Maskinen skulde jo gøres uskadelig. Alt maatte være parat.

Hans søgende Øjne faldt paa den store Vinkøler, hvor Champagnen havde staaet.

Isen var smeltet. Køleren var halvt fuld af Vand.

Han flyttede den hen paa Spillebordet.

Saa bøjede han og Kaptejn de Barry sig samtidig ind over Kaminaabningen.

Hvert enkelt Brændestykke blev taget frem og omhyggelig undersøgt.

De var gjort i ét Stykke, af en gennemsigtig Masse. Det var ikke muligt, at nogen Maskine — den være nok saa lille — kunde være bleven smuglet ind i et af dem.

Varmerørene havde fungeret; de var endnu ikke afkølede.

Der fandtes ingen Aabning paa deres Jærnhylstre, hvorigennem noget kunde være smuglet ind.

— Risten der! — sagde Kaptejnen og pegede ned.

— Ja! — Kommandøren havde set den i det samme.

Det var den eneste Mulighed; thi foruden Brændestykkerne og Varmerørene var der intet i Kaminen, hvis tomme Hule de kunde følge i hver en Krog.

— En Skruetrækker! — kommanderede Grube.

En af de Menige, der gjorde Tjeneste ved Yachtens Haandværksafdeling, fandt en Skruetrækker frem af sin Lomme og rakte den til Kommandøren.

Kaptejnen bukkede sig ned og sikrede sig først, ved at banke med Knoen paa Risten, at der var hult Rum underneden.

Saa begyndte han at skrue fra.

Der var dødsstille i Salon'en.

Alle følte Benene svigte under sig, og den kolde Sved sprang frem paa deres Pande under den skurende Lyd af Skruetrækkerens forsigtige Bevægelser.

Man aandede først op, da den sidste Skrue var ude og Kommandøren i Forening med Kaptejnen havde løftet det løse Laag ud af dets Indfatning.

Der var ganske mørkt i det lange smalle Hul, som gabede op imod dem.

Først Kaptejnen og derefter Kommandøren bøjede Ansigtet ned over Aabningen.

Og nu — i den dybe Stilhed — hørtes tydeligt en taktfast, ubønhørlig Dikken fra noget, som man ikke kunde se.

VII

Om end Frelsen pludselig var rykket dem et stort Skridt nærmere, nu den ligesom var til at overskue, — saa stod det værste dog tilbage.

Baade Kommandøren og Kaptejnen tøvede i Betænkelighed.

De søgte først efter Lyden at skelne, hvor dybt der var til den frygtelige Dikken. Saa fik de begge i samme Øjeblik den Tanke at tænde en Tændstik, men opgav den strax. Det var for farligt. Kommandøren tog et af de imiterede Brændestykker, satte det i Ledning og drejede om; men det røde Lys, der skulde forestille dunkle Gløder, oplyste kun den øverste Del af Hullet, hvor intet var at se.

Endelig bestemte Kaptejnen sig og rakte Armen ned, saa langt han kunde. Men han naaede ikke Bund. Han konstaterede kun, at Hullet var cylindrisk.

Skibssmeden blev raabt frem.

Han stod der og rystede, saa han knap kunde tale.

Han vidste ingenting, kendte hverken Rist eller Aabning, stod kun og fjottede med Dødsangsten i Øjnene.

Medens Kommandøren et Øjeblik overvejede, om man turde hælde Vand ned i Hullet, fylde det med Vand — om ikke Vandets Stød, hvis Hullet var dybt og Maskinen meget følsom, vilde være nok til netop at virke Explosionen, — traadte Fritz, som forstod deres Overvejelser, hen til Bordet.

I første Øjeblik efter Opdagelsen havde han ikke tænkt paa den nye Fare, der truede ham, havde blot utaalmodigt ventet paa, at Addi atter skulde vise sig. Hvad gjorde det nu, om de fandt Maskinen? Meningen var jo netop, at den ikke skulde virke til Død

over ham og hende og alle de uskyldige. Maalet kunde naaes uden den.

Men medens Kommandøren og Kaptejnen tumlede med Risten, gik det pludselig op for ham, at i det Øjeblik Maskinen blev halet frem og gjort uskadelig i Vandet uden *hans* Hjælp, da var Kommandøren jo ikke bundet ved noget Løfte om Frihed for ham.

Han saa med ét, at nu svævede hans Liv i den allerstørste Fare. Alle vilde blive frelste — alle, uden ham alene. Ham var Døden sikker.

Han mødte Kommandørens ængsteligt spørgende Blik.

— Hvis De sikrer mig Liv og Frihed — sagde han — saa skal jeg tage Maskinen op og redde Skibet.

Kommandøren overvejede et Øjeblik, mens han søgte at læse bag det faste, staalgraa Blik.

Maskinisten havde altsaa betænkt sig. Hun havde sejret — Addi. Nu frygtede ogsaa *han* Døden.

Men siden de havde fundet Skjulestedet

uden hans Hjælp, skulde Døden være ham endnu vissere, end den for lidt siden var for dem alle.

Næstkommanderende maalte tavs den unge stærke Skikkelse, som stod der ene, mod de mange. Han indsaa, at denne Mand handlede ikke af Ondskab, men af Tro paa noget bedre og lysere og Offervillighed paa denne Tro.

Nu den overhængende Dødsfare var taget fra dem alle, følte Kaptejnen mod sin Vilje Beundring, ja næsten Sympathi for det stærke Sind, der lyste ud fra de faste Øjne.

Den dybe Uvilje mod Kommandøren og det hele brutale Regimente, som han forestod i Landet, — den retsindige Harme, som hver ærlig Mand maatte føle, der som Kaptejnen havde Lejlighed til bag Kulisserne at se det forargelige Spil om Hertugens Person, — alt dette, som paa Rejsen var stegen til et rodfæstet Nag, der kun holdtes i Tømme af den disciplinære Aand, hvori Kaptejnen var opdragen, af den tjenstlige

Respekt for den, som var hans Overordnede, — gav ham en pludselig, levende Forstaaelse af den dybe Elendighed, af den brændende Hævntrang, af den altovervindende, Døden foragtende Vilje til Frelse af Tusinders Velfærd, som ene kunde virke saa frygtelige Forsæt.

Uvilkaarligt nikkede han „Ja" til Maskinistens Spørgsmaal; og da Folkene, som saa op til Kaptejnen, agtede og holdt af ham for hans ubestikkelige Retfærdighed, lige saa meget som de foragtede, frygtede og afskyede Kommandøren, — da Matroserne saa, at han nikkede, saa fødtes nu ogsaa hos dem — under Befrielsen for Dødsangstens Tryk — en dunkel Forstaaelse, ja en beundrende Respekt for den, hvem de for faa Minutter siden vilde have sønderrevet Lem for Lem, om han var bleven givet i deres Hænder.

Først En, saa en Anden — tilsidst alle med én Mund tog de Mod til sig og raabte: „Ja — ja!"

De undte ham gerne Frelsen med, naar blot de selv blev reddede; Maskinen laa jo

endnu der nede; de kunde høre dens Dikken, der ligesom talte de Øjeblikke op, som endnu skilte dem fra Døden.

Ingen Tid at ødsle bort med Overvejelse om Straf og Hævn! — De turde jo dog ikke selv — *kunde* jo ikke hente Dødsuret op; de vidste jo ikke engang, om der var Tid nok til at forsøge det med alt det Overmaal af Forsigtighed, som det krævede.

Men Kommandøren, hvis Tanker havde gjort nøjagtig de samme praktiske Slutninger som de andre, sagde til sig selv, at man behøvede jo ikke at holde sit Ord.

Ingen Barmhjærtighed, ingen Ret for denne Slyngel af en Morder. Nød brød givne Ord saa godt som Love.

— Ja! — sagde han.

Men Maskinisten mærkede Underfundigheden i Kommandørens Blik, der søgte at undgaa hans.

— De lader en Baad gøre i Stand til mig —? — spurgte han.

— Ja! — gentog Kommandøren og nikkede utaalmodigt.

— De giver mig Proviant med for fjorten Dage! — forlangte han og traadte et Skridt nærmere.

— Ja, for Satan! — raabte Kommandøren — og lad det faa en Ende, inden Hertugen vaagner op og kommer ind.

Saa tilføjede han for at skræmme Maskinisten:

— Det kunde hænde, at han gav Dem slettere Køb end jeg!

Fritz troede ham ikke.

— Æresord? — spurgte han og saa saa fast paa Kommandørens Pupiller, at Grube tog Blikket til sig.

— Æresord! — sagde han og slog med Haanden.

Fritz søgte Kaptejnens ærlige Øjne.

— De ogsaa! — spurgte han — Indestaar De mig derfor med Deres Ord?

— Ja! — svarede Kaptejnen.

Fritz spurgte ikke længer. Han saa mod den Dør, hvorigennem Addi havde forladt ham og ventede i Angst og Spænding

paa at se hende træde ind efter fuldbragt Gerning.

— Hvad bliver det til? — spurgte Kommandøren og stampede utaalmodigt mod Tæppet.

Fritz turde intet sige. Han turde ikke tøve. Han maatte beherske sin angstfulde Forventning, at ikke et af de spændte Sind med Dødsangstens pludselige Klarsyn skulde gætte hans Tanke, læse hvad der foregik i hans Indre og maaske endnu umuliggøre den Gerning, som var den eneste Betingelse for, at han og de andre kunde frelses.

Han saa sig om i Salon'en. Han havde jo ingen Redskaber hos sig.

Saa faldt hans Øje paa Gardinsnorene, som var saa lange, at de naaede Tæppet.

Han gik hen og skar to af dem over med sin Tollekniv, bandt dem sammen og lavede en Fangeløkke midt paa. Saa tændte han Lyset i den Cigartænder af Sølv, som stod paa Kaminpladen.

Mens alle trak sig bort fra Kaminen, saa langt de kunde komme, — nogle af de bageste

saa endog deres Snit til at liste sig ud paa Dækket gennem Døren, der stod paa klem, — bøjede Fritz sig ind over Kaminaabningen, sænkede Løkken ned til Bunden, holdt Lyset over Aabningen og balancerede med Snoren, indtil han saa, at Løkken havde fat om Krogen.

Han satte Lyset fra sig. Saa begyndte han langsomt og forsigtigt at hale til sig, medens alle holdt Vejret.

Knæene rystede under dem. Sveden sprang frem paa Panden, mens de med stive Blik stirrede paa ham, som laa paa Knæ der henne og holdt deres Liv svævende over Døden — i en Gardinsnor.

Kommandøren blev pludselig dødbleg og kom til at skælve, saa han maatte gribe Kaptejnen i Armen.

Sæt han var falsk — sæt han under Paaskud af at hjælpe kun havde spillet dem Frelsen ud af Hænderne for nu endelig at give dem Døden!

Eller sæt han, nu han atter følte Maskinen mellem sine Hænder, bestemte sig om —

Sæt han i dette Øjeblik ved en pludselig Smerte i den saarede Ryg mindedes de Pisk, han havde faaet, — og nu vendte sig mod sin Bøddel, slyngende Maskinen mod hans Ansigt som Maal!

Kommandøren vilde skjule sig bag de andre; men han turde ikke. Hvis Maskinisten saa det, var det jo kun at give ham Hævntanken.

I aandeløs Rædsel klyngede han sig til det eneste Haab: at Addi havde besejret Maskinisten og lovet ham sin Løn.

Thi hvis det endnu var saa, at intet lokkede ham af det, som Livets er, — at han ikke frygtede Døden, — at hans Bøn om Friheden kun havde været Falskhed — saa —

Kommandøren gjorde i dette Øjeblik en Erfaring, som med Dødsangsten brændte sig ind i hans Bevidsthed, saa at han aldrig vilde glemme det, om han kom levende ud af dette Nu.

Han, som i sit Regimente derovre havde erfaret, at man ikke turde lægge højere Skat paa de vilde, end at der ogsaa senere var

en Evne tilbage at tage af, — han havde aldrig før nu forstaaet, hvilken langt frygteligere og mere skæbnesvanger Dumhed man havde begaaet ved at give Tusinder af unge, stærke Folk saa slette Livsvilkaar, at Livet mistede sit Værd for dem og Døden mistede sin Gru, ja blev en Befrielse. Havde ikke denne Mand, paa hvis Naade hans Liv beroede, før med rene, næsten hoverende Ord slynget ham det i Ansigtet:

— Jeg er den stærkeste, fordi jeg ikke er bange for Døden. Og Dem selv er det — det er Deres Regimente, som har givet mig denne Styrke.

Aa, hvorfor tøvede hun? — hvad ventede hun dog paa derinde — „Midnatssolen“?

Hvorfor kom hun ikke — saa nøgen og fristende, som Naturen havde skabt hende, — lokkede ham paany og bød sin Pris endnu engang — inden hans Lyst kølnedes — den, som nu alene var Borgen for deres Frelse —?

Hvor kunde hun tænke paa Undseelse og Velanstændighed og andet Nonsens nu — hun vidste jo, hvad det galdt?

Som om nogen her vilde have Øje for hendes Nøgenhed uden han alene, for hvem den var bestemt til Pris, — hvem den skulde overbevise om Livets Skønhed, give det Værdi paa ny!

VIII

Nu endelig kom Maskinen til Syne over Aabningen.

En lille Kasse af graat Metal var det, med en Urskive paa den ene Side.

I Dødsstilheden hørtes dets Dikken som smaa sikre Hammerslag.

Maskinisten rejste sig af den knæsiddende Stilling. Saa vejede han Kassen i sin Haand, løftede den op, at de alle kunde se den; og da han saa den Rædsel, som lyste imod ham fra de mange hvide Ansigter, — da han følte den Angst, som bævede gennem Kommandørens Hjærte, trak hans Læber sig uvilkaarlig sammen til et Smil.

De skulde blot ane, hvad de kunde takke for, at de undgik Døden. De skulde blot

vide, hvad der i dette Øjeblik foregik, vel allerede var foregaaet,— hist inde bag Døren til Hertugens Værelser.

Han tøvede endnu med Dødsuret i Haanden. Han turde ikke, kunde ikke slippe Befrielsens Vaaben, før hun kom tilbage og den fuldbragte Gerning gjorde Vaabenet overflødigt.

— Hvad bliver det til? — spurgte Kaptejnen og traadte nogle Skridt frem imod ham, mens han med sit ærlige Blik krævede ham ind for hans Ord, som Mand kræver anden retskaffen Mand.

I det samme gik Døren sagte op.

Der stod Addi, bleg og skælvende.

— Endelig! — fo'r det igennem Maskinisten.

Han saa kun paa hende, turde ikke spørge, saa kun hendes mørke Øjne stirre forvildede imod hans. I samme Nu blev hans Sind fanget af en eneste frygtelig Tanke, som just blev ham klar.

Selv havde han sikret sig Liv og Frihed; men hun — hun, som nu havde gjort *hans*

Gerning — *hun* vilde faa den fulde Straf derfor.

Aa — hvilken Guds Lykke, at han havde erindret det, medens han endnu holdt Døden i sin Haand og selv kunde sætte Prisen.

Han vendte sig om mod Kommandøren, idet han, for at give sine Ord Eftertryk, holdt Maskinen frem, som var han parat til at slynge den netop imod ham — den mest brødefulde, maaske den eneste brødefulde af dem alle.

— Liv og Frihed ogsaa for hende! — sagde han uden nærmere Forklaring, idet han pegede mod Addi, der endnu stod tøvende i Døren.

Kommandøren havde strax set hende komme og undret sig over hendes Udseende. Hun saa ikke ud som den, der havde Sejren i Behold. Men maaske var det Prisen, hun skulde betale, der bød hende saa stærkt imod.

Da Maskinisten bad om Frihed ogsaa for hende, mente Grube, at han tænkte paa Hertugen og var bange for, at hun skulde komme til at lide Straf af ham, der intet havde

vidst om det hele, fordi hun — Hertugens Elskerinde — havde givet sig til Pris.

— Ja! — nikkede han utaalmodigt.

— Hun maa gaa i Baaden med mig, — hvis hun selv vil! — Proviant for fjorten Dage ogsaa til hende!

Hvad var det?

Kommandøren saa spørgende fra Maskinisten til Addi, der følte hans blanke Øjne paa sig og hurtig slog Blikket ned.

Var det Prisen, — den aftalte imellem dem? —

Noget af de sidste Dages voldsomme Elskovsbegær bruste op i ham paa ny, nu da Dødsfaren ikke længer var overhængende og ubetinget.

Han var lige ved at afslaa; men et hurtigt Blik paa Maskinisten, som stod der og pegede paa ham med det frygtelige Ur, overbeviste ham om Nødvendigheden af at bøje sig.

I det samme løb som før den Tanke gennem hans Hjerne: Naar først Faren er overstaaet, finder vi nok Raad. Overfor en Morder gælder ikke givet Ord. Desuden var der

jo Hertugen i Baghaanden til at stikke ud imod ham.

— Ja! — raabte han og stampede i Tæppet.

Men Fritz saa atter Underfundigheden lure bag de store Pupiller.

Han vendte sig som før mod Kaptejnen og spurgte:

— Staar *De* inde derfor med Deres Æresord?

Kaptejnen saa paa Addi; men det lykkedes ham ikke at fange hendes Blik.

Han forstod kun, at hun som en Martyr maatte have ofret sig for dem alle. At *hun* skulde have Liv og Frihed derfor, — at hun frit maatte gøre, hvad hun vilde, dragé hvorhen hun vilde — det var selvfølgeligt og let at love!

— Ja! — sagde han og saa paa hende — det staar jeg inde for med mit Ord og mit Liv.

Fritz gik hen til Bordet, hvor Vinkøleren stod, og undersøgte, hvor meget der var i den.

— Mere Vand! — sagde han.

Den ene saa til den anden, og Folkene ved

Døren puffede sig frem mellem hverandre for at naa ud efter Vand.

Men Kommandøren vilde ikke længer vente.

Han gik hen til den runde Buffet omkring Pillen og tog en Flaske Champagne, som endnu stod tilbage der.

Brandini ilede til. En, to, tre var Baandene skaaret over. Proppen knaldede af; og Kammerlakajen, der ikke turde gaa helt nær, rakte Flasken til Fritz, som heldte Indholdet ud i Køleren.

Han drejede den lille Metalkapsel af, der sad i Maskinens øverste Flade og lukkede for Urværket.

Med største Forsigtighed aabnede han endnu et Dæksel indenfor.

Saa satte han Maskinen ned i Køleren og overbeviste sig om, at Vandet og Champagnen strømmede ind igennem Aabningen.

Han lagde Øret til og hørte Værket standse.

Saa var Helvedesmaskinen uskadeliggjort. Døden var dræbt.

IX

Der gik et saadant Befrielsessuk gennem alle, at det lød som en pludselig Summen.

Margot, hvis Sind havde været spændt over Evne, brød ud i hysterisk Krampegraad og lod sig falde ned i den højryggede Flugtstol, hvor hun om Morgenen havde siddet og sovet.

Brandini fik ondt og maatte holde sig fast til Pillen, saadan løb det rundt for ham.

Ogsaa Kommandøren havde Brug for al sin Kraft for ikke som et Barn at give efter for den voldsomme Reaktion.

Men da det først var overstaaet, gik han sammen med Kaptejnen, som var den roligste af dem alle, hen til Bordet og betragtede nysgerrigt den uskadeliggjorte Maskine.

Hans næste Tanke galdt Fritz, der havde trukket sig tilbage til Kaminen og lænede sig mod dens Plade.

Kommandøren holdt ham fast med sit Blik. Han kredsede omkring ham, mens hans Tanker søgte efter Hævn. Saa gik han tilsidst, dreven af Raseriet, som paany begyndte at arbejde sig frem, helt hen til ham, stod lidt og søgte efter Ord, mens hans Blik borede sig ind i Maskinistens, som naar et Rovdyr, beredt til Kamp, søger sig Angrebspunktet ud.

— Skru Risten paa! — kommanderede han tilsidst og pegede ned paa Aabningen i Kaminen, som gabede op imod dem.

Fritz forstod, at han maatte lystre; nu var det Skibets øverste Chef, som talte til en Menig.

I det han bukkede sig ned for at adlyde Ordren, kom Addi hen til ham fra Døren, som hun først nu forlod.

Hun ænsede ikke Kommandøren, men greb efter Fritz' Haand:

— Han var ikke derinde — hviskede hun

— Sengen var urørt; han var heller ikke i sit Kabinet.

Fritz blev bleg. Hastig trak han Haanden til sig og stirrede stivt paa hendes mørke, forvildede Øjne, der i samme Øjeblik fattede hans Tanke.

— Har du forraadt mig? — spurgte han og søgte at rette sig op imod Vægten af den Selvbebrejdelse og det Ansvar, som pludselig faldt over ham ved Tanken om, at Maalet endnu var unaaet.

Alt dette var gjort omsomst. Det var ham, som havde svigtet, som — lokket af en Kvinde — havde brudt sin Ed og forraadt sine Fællers hellige Sag, just som de stod foran Sejren.

Hendes Øjne fyldtes med Taarer. Ikke alene fordi han kunde mistænke hende for at have ledet ham i en Fælde; men ogsaa fordi hun forstod, hvad der bevægede sig i ham, og saa, at hun var Aarsagen til hans frygtelige Nederlag.

Medens Fritz endnu prøvede hende med sit Blik, begyndte Kommandøren at faa Færten.

Han saa fra den ene til den anden.

Hvad var dog det? — De stod jo der som to Sammensvorne! — Og han — Slynglen — duttede Hertugens Elskerinde.

Havde han ikke før bedt for hendes Liv ogsaa? — Frihed til at gaa i Baaden med ham, hvis hun vilde det selv? —

Som var de fælles om en Sag — fælles om Forbrydelsen —!

Dette kom saa overrumplende, at han ikke hurtig nok kunde holde alle Tegn og hemmelige Vidnesbyrd sammen.

Med aaben Mund, som dirrede af Bevægelse i de tykke Folder, stod han der og stirrede paa hendes nedslagne Øjne i det blege Ansigt, han havde været saa nær, at han allerede var sikker paa at skulle eje hende.

Medvider altsaa! — en hemmelig Plan, hvori hun havde været delagtig!

Komediespil — som kun en listig Kvinde kan magte det, — var hendes Latter — hendes gode Humør, — hendes aabne Hjærtelighed, — hendes næsten moderlige Omsorg for Hertugen?

Saa havde hun vel været den, der skaffede *ham* — Maskinisten — den hemmelige Viden om Rejsen — om Skibet, — som skaffede ham Adgang til at komme med ombord.

Og saaledes mente hun — og han — hendes Alfons, for det var han vel, — at man kunde spille med Landets mægtigste Mand!

Han maatte bekende, — ydmygende var det, — han skar Tænder ved Tanken derom, — at kun det rene Tilfælde havde hindret Mordplanen i at lykkes.

Men at de ogsaa skulde have bundet ham — Kommandøren — til at skaane dem for Straffen og Hævnen, nu da Faren var overstaaet og deres Liv atter laa i hans mægtige Hænder som to usle Halmstraa —

Ho ho! — nej nej! — saa naiv havde man ikke Lov til at være, naar man vilde lege med saa farlig en Ild, som de havde prøvet det.

Raseriet, som han havde maattet bekæmpe, saa længe Døden sad i denne Slyngels skidne

Haand, brød nu op i ham med ustandselig Vælde.

Blodet fo'r ham til Hovedet. Øjnene blev blodskudte; og han bøjede sig frem over som en Tyr, der ser rødt.

Denne Gang samlede Vreden sig om hende, som han havde troet saa godt og røbet saa meget og begæret saa hæftigt. Selv nu i Vreden flammede Begæret op og gjorde Raseriet kun saa meget større.

Hans Hænder brændte efter at rive hende til sig, tilfredsstille sin Lyst og siden piske hende til Blods for hendes List og Underfundighed.

— I to! — sagde han og søgte stammende efter Ord — lige gode om det! — To Alen af et Stykke!

Saa slog han Haanden ned mod hendes Skulder og rystede hende frem og tilbage.

— Men nu kommer Turen til mig! — hvæsede han.

Han saa sig om mod Folkene.

— Kom her! — kommanderede han og

søgte de to Matroser, der havde ført Fritz frem for ham første Gang.

— Kom her, I to! — kommanderede han — bind Hænder og Fødder sammen paa dem.

— Æresord! — raabte Fritz truende, idet han rettede det voldsomme Skulderhvælv, beredt til at springe paa ham ved det mindste Tegn til Vold mod Addi.

— Æresord! — skraldede Kommandøren i Haanlatter ud imod ham — Tror du, der gælder Æresord for en Morder og Slyngel som du og hun.

— Tag dem fat! — kommanderede han til Matroserne, som endnu stod raadvilde og tøvende paa Gulvet.

Da rakte Kaptejn de Barry Haanden afværgende ud imod Matroserne:

— Rør dem ikke! — sagde han roligt — I har jo alle været Vidne til, at jeg gav mit Æresord paa at staa inde for deres Liv og Frihed.

Matroserne traadte øjeblikkelig tilbage; men Kommandøren fo'r fra Kaminen hen imod Kaptejnen.

— Er De gal? — raabte han — hvem har Jurisdiktion her ombord — De eller jeg?

— Det har De! — svarede Kaptejnen — men Æresord binder Dem.

— Det raader *jeg* for! — Tag dem fat! — kommanderede han igen.

Kaptejnen vendte sig mod sine Folk:

— I har allesammen hørt, hvad vi har lovet. I kender mig nok, Folk, til at vide, at jeg staar ved mit Ord.

— Ja — ja! — lød det rundt imellem dem.

De var vant til kun at faa Ordrer gennem Kaptejnen, og de undte af Hjærtet Kommandøren den Ydmygelse at maatte bøje sig.

Grube forstod, at han satte sin Myndighed paa Spil ved imod Kaptejnens Ord at gentage Ordren endnu en tredje Gang.

Han maalte ham med et rasende Blik og sagde:

— Hertugen skal komme til at afgøre denne Sag!

— Det mener jeg ogsaa! — svarede Kaptejnen roligt — Her er jo fuldt op af Vid-

ner paa, hvad Løfte der er givet for at frelse Hertugen og os alle fra Døden.

Nu tabte Kommandøren den sidste Rest af Besindelse.

Han var paa det Punkt, hvor hans Blod med dyrisk Styrke krævede en Udløsning. Var Witu i dette Sekund kommen ham for Øje, vilde Vreden sikkert af gammel Vane først have søgt Udløb over ham.

Men han saa for sine blodskudte Øjne intet andet end Addis hvide Ansigt, hendes halvblottede, før saa hæftig begærede Hals — de runde dejlige Arme.

Hun, som han havde villet knytte til sig for bestandig som sit Livs sidste Sejr — Vicedronningen over Nomali-Øerne — hun havde kun pønset paa hans Død, forraadt ham til hans værste Fjender.

— Men jeg har ikke givet Æresord — hvæsede han med Fraaden om Munden — paa at lade være at skamslaa Jer.

Idet han med vidt opspærret Mund nærmede sig til Addi, der rystende trak sig hen-

imod Døren, var der tre, som stod paa Springet til at fare over ham.

Fritz skød Bordet voldsomt til Side for at være ved Haanden, om han skulde røre hende.

Kaptejnen bed Læberne sammen, mens hans Haand halvt ubevidst famlede om Revolverlommen.

Men den tredje var Witu.

X

Med store, af Rædselen forvildede Øjne havde Witu fra en Krog været Vidne til alt, hvad der var sket. Instinktmæssigt havde han forstaaet dette om Løftet. Ligesom de andre havde han aandet op i en salig Lettelse, da han følte paa Luften i Stuen, at Faren var forbi.

Da Addi kom frem i Døren, havde hans Øje strax søgt hende. Der var knyttet en Traad — ham selv ubevidst — mellem hans Hjærte og Addis, fra dengang hendes bløde Hænder havde klappet hans sorte Haar, og hun havde frelst ham fra Kommandørens Vold.

Lige siden han i Eftermiddags saa sin Herre forfølge hende og gribe fat i hendes

Dragt, havde han troet, at han vilde gøre en Ulykke paa hende.

Dunkle Barneminder fra Nomalilandet og Kommandørens Færd derovre havde givet ham denne Tanke. Derfor havde han uden at vide det grebet Kniven. Et Instinkt tvang ham dertil.

Med en usigelig, helt fysisk Tilfredsstillelse havde han nu været Vidne til, at Kaptejnen havde beredt hans Herre et Nederlag.

Med et Naturbarns ufejlbare Instinkt vidste han før nogen anden, at nu den enevældige én Gang var ramt, saa kunde han styrtes.

Det var ligesom hans Herre var faldet ned ad mange Trin og derved kommet ham nærmere — saa nær, at hans halvvaagne Sjæl pludselig forstod, at endogsaa han nu kunde faa Ram til „den onde Aand".

Hans Haand knugede sig krampagtig om den Amulet, som han bar inderst paa sit Bryst og som han kunde føle gennem Skjorte og Frakke.

Han saa sin Herre vende sig mod *hende* for anden Gang.

Ingen kendte Kommandørens Ansigt som han, der havde aarelang Øvelse i at aflæse Anfaldets Grad af Udtrykket i hans Øjne og om hans Mund. Dertil kom Instinktet; — rent dyrisk vejrede han Viljen i sin Herres Blod.

Han saa med Forfærdelse, at hans Bøddel havde Dræbeøjne, — dem han kendte fra det frygteligste og dog klareste Minde i hans Barneerindring.

Hans Herre vilde dræbe hende. Det maatte ikke ske. Han følte det Had, som alle nærede imod „den onde Aand". Nu, mens han vendte Ryggen til, — hvorfor faldt de ikke over ham bag fra og stak ham ned med deres Dolke?

Witus Øjne saa Blod. Maalet i ham fra de mange Aars Pinsler var fuldt, — nu flød det over af sig selv. Rystet af søvnløse Nætters Ophidselse, af Solens underlige Tegn og Gerninger, af *hendes* Livsfare — skød det pludselig frem i ham, at nu var Øjeblikket der.

Han vidste ikke længer, hvad han gjorde.

Han handlede ikke; men Instinktet handlede i ham.

Han flængede sin Frakke og sin Skjorte op, til han fik fat i den hemmelige Amulet.

Saa bugtede han sig imellem Folkene frem til Kaptejnen, mens han rakte Amuletten op imod ham:

— Han myrde hende! — raabte han — Han myrde hende!

Lyden af Witus skrigende Stemme fik Kommandøren til at vende sig om i Forbavselse.

Hans Læber fortrak sig til et Haansmil.

Dette var jo morsomt. Nu var sandelig Maalet fuldt. Kom ikke selve det usselige Kræ og satte sig op imod sin Herre. Slaven — det sorte Dyr, som kunde takke ham for sit Liv.

Han vinkede ham til sig med sit onde Blik. Men Witu saa det ikke mere, følte det ikke mere. Nu var der gaaet Hul — og Strømmen lod sig ikke længer standse.

Witu trykkede sig op til Kaptejnen, —

det var jo ham, som havde tvunget Kommandøren før, — og idet han svingede det hemmelighedsfulde, som han knugede i sin Haand, op foran hans Ansigt, kom Ordene fra ham i rivende Fart — aandeløst og snublende. Det galdt om at blive hørt af dem alle, inden Kommandøren fik ham grebet.

— Han — Morder! — skreg han og pegede med den anden Haand paa Kommandøren — Han myrdet mange Nomalimænd! — jeg — og han pegede med begge sine knyttede Hænder paa sine store, hvide Dyreøjne. — dem Øjne set det — hans Haand myrdet Nomalihøvding Store Makaru — han sine Folk skære sorte Børns Arm af — han pegede paa sin venstre Arm et Stykke under Albuen — naar dem ikke fundet Bark nok i Skoven, — Piger og Drenge kun én Haand tilbage —

Nu lukkede Witu op for det, han knugede i sin Haand og som hang i en Lidse om hans Hals.

Han holdt det frem for Kaptejnens Øjne. Men da han ikke kunde holde Haanden

rolig, greb Kaptejnen ham om Haandleddet for bedre at se.

De Barry vristede Amuletten ud af hans Fingre, — en lille, brun, haard Lap var det at føle paa, — og undersøgte den nøje.

Da saa han, at det var en indskrumpet, læderagtig, sort, lille Barnehaand — ganske lille, vel et Toaars Barns.

Kaptejnen saa spørgende paa Witus vildt ophidsede Ansigt.

— Hvad er det? — spurgte han.

— Lille Broders Haand! — svarede Witu.

Kommandøren stod maalløs og ledte i sin Erindring.

— Fortæl! — sagde Kaptejnen med et hurtigt Blik paa sin Chef.

— Min Fader Oprør, for min Moder syg — kunde ikke taale Arbejdet — Nomalin tungt at bære; ogsaa bære min lille Broder. Saa lod *han* min Fader dræbe, satte Hoved paa en lang Stang, som stak i Jorden; han gøre Nomalifolk bange. Moder i Nat stjal Hoved og lagde i Jord. Hende flygte til Skoven med mig og lille Broder. Hvide Sol-

dater fange os. *Han* sad udenfor sit Telt og spise Frokost med hvide Kvinder — to store hvide Kvinder og Officerer. Moder kasted sig og lille Broder frem paa sine Arme for at bede ham. Han lade Soldat hugge Bryster — begge to runde af hende, saa hvid Mælk sprang ud — lille Broders Haand ogsaa af — denne her — denne Haand, mig fandt i Sandet — mig gemte — her —

han slog sin knyttede Haand mod Brystet, saa det klang deraf

— mig stor Dreng — saa stor! — mig saa det hele — her —

han pegede med knyttede Hænder mod sine Øjne

— Moder græd store Taarer — ingen Bryst mere — ingen Mælk til lille Broder — Moder rakte Arme op mod dem hvide Kvinder med store, hvide Bryster kiggende frem gennem Skjorte. Moder bad dem give lille Broder Mælk af deres Bryster — ham ikke dø af Sult — men dem hvide Kvinder—

Witu spyttede foragteligt ud for sig

— dem ingen Mælk i Brysterne — —

dem aldrig født Børn som min Moder — dem Bryster hvide og store for alle Penge *han* tjent paa sorte Mænds Arbejde. Mig græd — en hvid Kvinde ogsaa græd, bad for mig ikke dræbes — mig ikke miste venstre Haand — hvide Kvinde gav mig Mad og jeg blive hos *ham* — altid maatte blive — *Han* give mig Føde og Skjorte og aldrig saa mere min Moder og lille Broder. Hvid Soldat tage dem bort. Min Moder se efter mig hele Tiden — jeg græd — græd.

Graaden begyndte at koge i hans Strube i underlig korte, hulkende Stød, mens hele Kroppen sitrede. Men han svælgede den ned atter og atter, til han endelig fik Bugt med den.

Saa hævede han atter Amuletten, men denne Gang svingede han den mod Kommandørens Blik, mens hans Øjne lyste i vild Triumf, som om han pludselig forstod, at denne lille brune Skindlap — denne uskyldige Barnehaand, som saa længe havde raabt mod Himlen fra hans Hjærtested, nu endelig var bleven bønhørt af den store Aand

Jesus og vilde skaffe ham Hævn for hans Fader, Moder og hans Broder.

Doktor Balck, som havde trængt sig frem under Witus lidenskabelige Beretning, vendte sig mod Kommandøren og sagde:

— Naa saaledes var det, at De frelste hans Liv!

— Ja — raabte Kommandøren, mens hans skinnende blanke Øjne faldt over Witus sorte Hoved, som vilde han dræbe ham alene med Blikket.

— Ja — saaledes frelste jeg ham! — Men nu ser jeg, at jeg burde have dræbt ham.

Saa kom han over Gulvet hen imod Witu, hvis Kræfter nu var udtømte.

Da Drengen saa de gule Fortænder bag den vidt opspilede Mund, som bævede i de tykke Folder, — da han saa Kommandøren knytte Hænderne, saa Knoerne hvidnede, mens de store Pupiller stirrede paa ham, som om de vilde løfte ham og bære ham hen i hans dræbende Favn, — fo'r den tilvante Rædsel gennem mange Aar paa ny gennem hans Hoved og Hjærte.

Skælvende over alle Lemmer hylede han som en Hund, mens han trykkede sig op mod Kaptejnen, der lagde sin Haand beskyttende over hans krusede Haar.

Da Kommandøren var saa nær, at hans haarede Hænder i næste Øjeblik maatte gribe Witu, slyngede denne i vild Angst sine lange tynde Arme om Kaptejnens Ben.

Da skete der noget afgørende.

Idet Kommandøren rakte Hænderne frem efter Drengens Hoved og Haar, greb Kaptejnen ham om Armen og holdt ham tilbage med et fast Tag.

Grube blev saa forbavset, at han glemte at gøre Modstand, og gav Kaptejnen Tid til at komme til Orde.

— Denne Barnehaand er et Bevis! — sagde han.

Stemmen var rolig; men hans Ansigt var hvidt, og de blaa Øjne flammede af en Kraft og en Vrede, som ingen før havde set i Kaptejnens beherskede, næsten blide Træk.

— Paa hvad? — spurgte Kommandøren, tvungen af hans Bliks Overmagt.

— Paa Sandheden af hans Beretning.

Nu endelig fik Grube sig selv tilbage.

Han rev sin Arm løs.

— Ja! — hvæsede han ind imod Kaptejnens blaa Øjne — Og saa?

— Saa er De anholdt for Mishandling og Myndighedsmisbrug.

Kommandøren traadte tilbage, som havde han faaet et Slag i Ansigtet.

— Af — af Dem? — stammede han, idet Vreden næsten berøvede ham Mælet.

Men han fik ikke Tid til at sige mange Ord.

Kaptejnen vinkede de to Matroser til sig, som endnu stod tøvende paa Gulvet efter Kommandørens Ordre.

Saa gik han hen til Døren, der førte ind til Grubes Kahyt, lukkede den op og sagde:

— Før Kommandøren ind i hans Kahyt!

Matroserne saa til hinanden og derefter hen til Kaptejnen. Men inden de endnu kunde samle sig til at adlyde den farlige Ordre, fo'r Kommandøren hen imod Kaptejnen og raabte:

— De er gal! — Jeg fratager Dem Kommandoen ombord! — Gaa ind i Deres Kahyt og forhold Dem der til videre Ordre!

Kaptejnen rørte sig ikke af Stedet. Med Blikket fast hæftet til Grubes blodskudte Øjne, sagde han med rolig Stemme:

— De har tabt Deres Sag, Kommandør! — Tving mig ikke til at bruge Magt imod Dem.

Kommandøren saa sig rasende om i Kredsen af Folkene; hvor hans Øje flakkede hen, mødte han hadefulde Blik og vrede Ansigter.

Han forstod med ét, at Kaptejnen havde Ret. Han havde tabt sin Sag. Paa denne samme Dag, hvor han havde vundet sin største Sejr.

Men Hertugen havde han endnu i Baghaanden. Han kunde redde ham.

— Mytteri ombord! — raabte han — Meget vel, Kaptejn. De ved, hvad det koster.

— Nu gælder det Hertugen! — føjede han til og gik hastig over mod Døren til Corridoren, hvor Addi før havde staaet.

Livlægen kom ham i Forkøbet. Han stillede sig foran ham og sagde:

— Hertugen sover! — De maa ikke fortælle ham alt, hvad her er foregaaet — De maa ikke blande ham ind i dette her — ikke nu. Hans Nerver taaler det ikke —

— Nerver! — Kommandøren blæste haanligt — det gælder jo hans egen Myndighed. Lad mig komme frem!

Men Livlægen spærrede ham Vejen med sin brede, undersætsige Krop.

Kaptejnen kom til.

— Vel! — sagde han — jeg skal intet foretage mig, før Hertugen har talt; det er jo ham, som skal træffe Bestemmelse om Kommandoen. Men det er min Pligt at hindre Dem i at gøre en Ulykke paa Deres Tjener eller nogen anden. Da De jo har vist, at De ikke respekterer Deres eget Æresord, kan jeg ikke skaffe mig anden Garanti mod Deres Voldstrang end ved at internere Dem i Deres Kahyt under fast Bevogtning, indtil Hertugen har givet sine Ordrer.

— Altsaa, Hr. Kommandør! — føjede han til, idet han pegede paa den aabne Kahytsdør — Jeg maa bede Dem indtil videre —

XI

Da Addi hviskede til Fritz, at Hertugen var intetsteds at finde, blev Brandini urolig.

Han havde lagt sig til at sove, strax efter at han havde fulgt Hertugen til hans Kahyt.

Hans Herre havde ikke villet have hans Hjælp til Afklædningen.

— Gaa kun ind og læg Dem! — havde han sagt og lagt sin Haand paa hans Ryg et Øjeblik.

En Gang var Brandini vaagnet op og havde glædet sig over den Ro, der herskede i Hertugens Kahyt. Nu havde hans Herre da efter flere Nætters forgæves Anstrængelser endelig fundet Ro i en sund og sammenhængende Søvn.

Saa var det, at han pludselig blev vækket

og alt det skete i Salon'en — saa overrumplende Slag i Slag, at den gamle Kammertjener næppe havde faaet Tid til at samle sig.

Først da al Fare endelig var overstaaet, kom han til Besindelse igen; og da Addi hviskede de Ord til Fritz, blev han urolig for sin Herre og listede sig ud af Salon'en.

Medens Kaptejnen tog Myndigheden fra Kommandøren, skyndte Brandini sig fra Corridoren gennem Hertugens Kabinet ind i hans Sovekahyt.

Hvad var dog det?

Sengen var urørt. Silketæppet laa slaaet til Side, ganske som da Brandini havde forladt Kahytten efter at have sagt Godnat og gik ind til sig selv.

Sagte — ganske sagte — Hertugen vidste, at Brandini var lydhør som han selv — maatte hans Herre have listet sig gennem Corridoren og Vestibulen — ud paa Dækket.

Brandini stod et Øjeblik raadvild.

Saa gik han ud af Kahytten og skyndte sig tilbage til Salon'en.

Han viste sig just i Døren som de to Matroser endelig belavede sig til efter Kaptejnens Ordre at føre Kommandøren ind i hans Kahyt.

I det Brandini traadte ind, saa alle op paa ham.

Det gamle visne Ansigt med de utallige Rynker var ganske hvidt.

De smaa, brunplettede Hænder, som han førte mod hinanden, rystede i Forudanelse om, at der maatte være hændet hans Herre noget — noget usædvanligt. Hans Tanke tumlede uophørligt med det besynderlige Udtryk i Hertugens Ansigt, da han stod der foran Midnatssolen og ligesom sank sammen, indtil Livlægen greb ham i Armen.

— Hertugen er ikke i sin Kahyt! — sagde Brandini og saa fra Kaptejnen til Kommandøren — Hans Seng er urørt.

Der var noget i hans Stemme, som fangede alles Opmærksomhed.

Man saa til hinanden.

Matroserne standsede foran Kommandøren, der gjorde nogle Skridt frem imod

Brandini, som vilde han gøre ham ansvarlig. Men der kom ikke noget Ord over hans Læber.

Da lød der Stemmer udefra Dækket gennem den aabenstaaende Dør, foran hvilken de Menige trykkede sig op imod hverandre.

— Hertugen! — var der nogen, som sagde derude.

— Hertugen! — lød det fra Mund til Mund, — først hviskende, siden højlydt med aaben Forbavselse.

Og gennem Vinduerne saa de, som var i Salon'en, at Folkene stirrede med aaben Mund og forskrækkede Miner mod Skibets Agterstavn.

Saa gjorde de Plads derude. Og medens alle strakte Hals i ængstelig Spænding, kom nu pludselig udenfor Vinduerne Hertugens slanke Skikkelse til Syne.

Det gik som et Ryk igennem dem alle.

Saaledes var de ikke vant til at se ham — deres Herre.

Med Hovedet løftet som i Overmod og

Sejr gik han smilende frem mellem Folkene, der traadte tilbage og gjorde Honnør.

Inde fra Salon'en saa man endnu kun hans Hoved over de andres.

Saa blev der Uro ved Døren.

Folkene trængtes om at træde til Side for at lade ham passere.

Og nu saa de alle Hertugen — der — i Dørens Ramme.

Smilende traadte han over Tærskelen.

Øjnene med det gullige Glimt lyste afsindig fra det hvide Ansigt.

De smalle Læber skiltes i et stillestaaende Smil.

Saa løftede han noget, som han bar i sine Hænder, og viste det frem for dem alle.

Det var Hanen.

Med slappe udspilede Vinger laa den i hans Arm.

Halsen og Hanekammen hang ned for sin egen Vægt; og over det ligesom i Smerte aabnede Næb stirrede det lille blege Øje brustent ud imod dem.

— Se, nu har jeg fanget den! — raabte

Hertugen med den underlig skingrende Stemme, som Livlægen i de sidste Dage saa opmærksomt havde lyttet til.

— Nu har jeg fanget den store Forkynder!

Hans magre, ringløse Haand gled kærtegnende over Hanens pjuskede Fjer.

— Den galede den nye Tids Morgenrøde ind over Vort Rige! — fortsatte han, mens der kom et Skær af forunderlig Højhed over den smalle, hvide Pande.

— Morituri te salutant! — galede den. — Mor—i—tu—ri! —

Hertugen lagde Hovedet tilbage og galede det frem, som han saa mange Nætter havde hørt Skriget fra det syge Dyrs Strube.

— Mo—ri—tur—i! galede han. —

— Saaledes hilste den Os! — fortsatte han og gik frem i Salon'en uden at fæste Blikket paa nogen enkelt

— Saaledes hilste den Os, fordi Vi standsede Solen paa dens Vej — paa det at der kan herske en evig Dag i Vort Rige!

Hertugen slog ud med Haanden mod dem, som omgav ham.

— Vi — Solkongen af Guds Naade, hvem en guddommelig Styrelse har udset dertil fra Verdens Begyndelse, — se, Vi har løftet Tiden af Led, — Vi har ophævet Natten af vort Rige, idet Vi raabte til Solen: Stat stille! — paa det at der fra nu af og i alle Tider maa herske en evig Dag. Saaledes har Vi lyksaliggjort Vore kære Undersaatter, Rige saa vel som Fattige. — Hvad er „den almindelige Næringspligt“, som Vi vel ved, at andre har villet gennemføre med Vold og Magt, — hvad er den, spørger jeg, mod dette store, som Vi har skænket af egen guddommelige Drift: Den evige Dags Morgenrøde?

Hertugen hævede den døde Hane i begge Hænder og viste den frem for Folket som en Naadegave.

— Se! — sagde han — Vi skænker Eder denne, som Vi selv har fanget, — Hanernes Hane skænker Vi Eder — som Tegn paa, at fra nu af skal hver fattig Mand have en Hane i sin Gryde og al Nød være banlyst af Vort Rige. Saaledes har en af Vore høj-

salige Forfædre engang villet det; men *Vi* har fuldbyrdet hans Vilje. Thi nu da der ikke længer er nogen Nat, saa er der ikke heller Brug for Haner til at forkynde Morgengry. Resten kan Hønerne selv besørge. Hvad? — I frygter for Æggene? — Det har ingen Nød! — Vindæg er ogsaa gode. Skulde ikke Jomfruæg være renere og finere i Smagen?

I det Hertugen nu efter at have sluttet sin lange Tale med lykkelig Triumf kastede Blikket rundt i Kredsen, som haabede han, at Hyldingsraabene vilde bruse mod Solkongen, vendte Livlægen sig til Kaptejnen og sagde, i det Taarerne pludselig sprang frem af hans godmodige brune Øjne:

— Det er Paresen!

Og da Kaptejnen, som ikke forstod Ordet, greb ham spørgende i Armen, tilføjede han, idet han trak paa Skulderen:

— Sygdommens sidste Trin! — Sindssyg! — Uhelbredeligt!

Efter et Øjebliks Betænkning sagde Kaptejnen saa højt, at Kommandøren maatte høre

det, og med Blikket stift hæftet paa sin tidligere Chef:

— Saa er ifølge Forfatningen Kong Johan af Hallerland Regent i Hertugdømmet Geldern!